

ជីវប្រវត្តិសង្ខេប

របស់មេដឹកនាំវត្តមានទាំងបួន

បន្ទាប់ពីណាពីម្លូហាំម៉ាត់

مختصر سيرة الخلفاء الراشدين

អារម្ភកថា

) :

នេះជាសមិទ្ធិផលថ្មីមួយទៀតដែលបង្ហាញពីប្រវត្តិរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំ (ឥស្សរៈ
ជនបន្តវេណ) នៃមិត្តសំណាញ់មូហាំម៉ាត់ទាំងបួន ដែលពួកគេបានបន្តរក្សា
ផ្សព្វផ្សាយនិងដឹកនាំសាសនាអ៊ីស្លាមបន្ទាប់ពីមគ្គុទ្ទេសដ៏ប្រពៃដែលត្រូវបានអល់ឡោះ
ជ្រើសតាំងសំរាប់ដឹកនាំបរិស័ទដែលព្រមទទួលយកសាសនាដ៏ល្អនេះមកធ្វើកិច្ច
ប្រតិបត្តិនោះ ។ មិត្តសំណាញ់របស់រ៉ស្មីលុលឡោះគឺតំណាងអោយរ៉ស្មីលុលឡោះ
នូវរាល់កិច្ចការសាសនាអ៊ីស្លាមទាំងអម្បាលម៉ាន បន្ទាប់ពីមរណភាពរបស់រ៉ស្មី
លុលឡោះ ។ ពួកគេជាគំរូសំរាប់ការអនុវត្តតាមក្រឹត្យក្រមច្បាប់សាសនា
អ៊ីស្លាម ។ កិច្ចប្រតិបត្តិរបស់ ពួកគេជាច្បាប់សំរាប់បរិស័ទអ៊ីស្លាមជំនាន់បន្ទាប់
តរៀងមកដូចនេះវាជាការចាំបាច់របស់បរិស័ទអ៊ីស្លាមគ្រប់ៗរូបត្រូវតែអនុវត្ត
តាមការដឹកនាំរបស់បណ្តាមិត្តសំណាញ់របស់រ៉ស្មីលុលឡោះជាពិសេសថ្នាក់ដឹក
នាំទាំងបួនគឺលោកអាហ្គហ្គហ្គហ្គហ្គ លោកអ៊ូម៉ែរ លោកខុស្មាន និងលោកអាឡិ

តួនាទីរបស់មិត្តសំណាញ់រ៉ស្មីលុលឡោះទាំងបួន

អ្នកទាំងបួនរូបនេះ គឺជាសរសរទ្រទ្រង់សាសនាអ៊ីស្លាមយ៉ាងសំខាន់
បំផុតតាំងពីពេលដែលរ៉ស្មីលុលឡោះចាប់ផ្តើមអំពាវនាវមនុស្សមកកាន់សាសនា
ដ៏ល្អឥតខ្ចោះនេះ រហូតជីវិតពួកគេដល់សង្គមពួកគេត្រូវបានអល់ឡោះកោត
សរសើរ និងយល់ព្រមចំពោះទង្វើរបស់ពួកគេដូចអ្វីដែលអល់ឡោះ និងរ៉ស្មីលុ
របស់ទ្រង់មានបន្ទូល និងប្រសាសន៍ក្នុងគម្ពីរអាល់គូរអាន និងហាហ្គិសថា :

100:

(

៥

មានន័យថា: ពួកមូហ្គីជីរីន និងពួកអាន់សរមុនៗហើយ និងពួកអ្នកដែល
តាមពួកទាំងពីរក្រុមនេះ ហើយដែលពួកគេបានសាងនូវកុសលផលបុណ្យ
ទៀតនោះ គឺអល់ឡោះបានយល់ព្រមដល់ពួកគេ (ត្រូវមន្តអាណាពួកគេនូវ
ឋានសួគ៌) ហើយពួកនោះក៏ពេញចិត្តចំពោះអល់ឡោះវិញដែរ (ពេញចិត្តនូវអ្វី
ដែលអល់ឡោះត្រូវមន្តអាណាពួកគេ) ។ អល់ឡោះបានត្រូវមន្តអាណាពួកគេ
នូវឋានសួគ៌ដែលមានទន្លេជាច្រើនហូរកាត់ខាងក្រោមដែលពួកគេត្រូវរស់នៅ
ទីនោះជាអមតៈនេះហើយ ជាជោគជ័យមួយយ៉ាងធំសំបើមនោះ ។

) :

(

មានន័យថា: ណាហ្គីគ្រប់ៗរូបតែងតែមានមន្តិវិរូបនៅលើមេឃ និងមន្តិវិរូប
រូបនៅលើផែនដី ចំណែកមន្តិវិរូបនៅលើមេឃរបស់ខ្ញុំគឺជីបរ៉អ៊ុល និងមីកេអ៊ុល
និងមន្តិវិរូបនៅលើផែនដីរូបរបស់ខ្ញុំគឺលោកអាហ្គហ្គហ្គហ្គហ្គ និងលោកអ៊ូម៉ែរ ។

) :

(

មានន័យថា៖ រស្មីលុលឡោះបានបង្ហាញពីអស់ឡោះ ដើម្បីអោយអ្នកស្នាម បានរឹងមាំថា៖(ឱអស់ឡោះជាម្ចាស់! សូមទ្រង់អោយសាសនាអ្នកស្នាមរឹងមាំ តាមរយៈបុរសដែលជាទីស្រឡាញ់របស់ទ្រង់ម្នាក់ក្នុង ចំណោមអ្នកទាំងពីរ នេះផងគឺលោកអាហ្វូហ្គីហ្វីល ឬលោកអ៊ូម៉ែរ ហ្គីនខត្តប) ។ អាចខុលឡោះកូន អ៊ូម៉ែរបាននិយាយថា៖ អស់ឡោះបានទទួលយកលោកអ៊ូម៉ែរក្នុងចំណោមអ្នក ទាំងពីរនោះ ។

) :

(

មានន័យថា៖ណាហ្គីមានប្រសាសន៍ថា៖ អស់ឡោះបានជ្រើសតាំងរូបខ្ញុំអោយ ដឹកនាំពួកអ្នក តែពួកអ្នកបែរជាបំផ្លើសថាខ្ញុំនិយាយកុហកតែក្នុងពេលនោះ លោកអាហ្វូហ្គីហ្វីរបាននិយាយថា៖អ្វីដែលរូបខ្ញុំនិយាយនោះគឺជាព្រឹត្តិការណ៍ ពិតហើយលោកអាហ្វូហ្គីហ្វីរបានលះបង់ខ្លួន ប្រាណនិងសុយកាក់ដើម្បីរូបខ្ញុំ តើពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាចង់បំបែករូបខ្ញុំអោយចេញពីមិត្តសំលាញ់របស់ខ្ញុំឬ?

:

: -) :

(

មានន័យថា៖លោកអាណាសកូនម៉ាលិកបាននិយាយថា៖ណាហ្គី អាហ្វូហ្គីហ្វីរ អ៊ូម៉ែរ និងឧស្មានបានឡើងលើភ្នំអ៊ូហ្គីដ ភ្នំអ៊ូហ្គីដក៏ឡើងញ័រខ្លួនរបស់វា ។

ពេលនោះ(លោកអាណាសគិតថា៖ប្រហែលជាពេលនោះណាហ្គីបានយកដឹង របស់លោកឆាក់ភ្នំអ៊ូហ្គីដ) ណាហ្គីបានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់ភ្នំអ៊ូហ្គីដថា៖ នៅលើខ្នងរបស់ឯងមានតែណាហ្គីមួយរូបនិងអ្នកសច្ចៈម្នាក់(គឺ អាហ្វូហ្គីហ្វីរ) និងអ្នកដែលត្រូវគេសំលាប់ជាស្រេចពីរនាក់ប៉ុណ្ណោះ (គឺសំដៅទៅ លើអ៊ូម៉ែរ និងឧស្មាន) ។

» :

«

មានន័យថា៖«រស្មីលុលឡោះមានប្រសាសន៍ថា៖ ណាហ្គីគ្រប់រូបតែងតែ មានអ្នកហែរហមនៅក្នុងឋានសួគ៌ ចំណែកឯអ្នកហែរហមខ្ញុំនៅក្នុង ឋានសួគ៌ គឺ ឧស្មាន ហ្គីនអាហ្វាន» ។

» :

«

មានន័យថា៖រស្មីលុលឡោះមានប្រសាសន៍ថា៖ឧស្មាន! អស់ឡោះបានសណ្តោស ប្រណីដល់រូបអ្នកហើយ គឺទាំងអ្វីដែលអ្នកមិនចង់អោយគេដឹង ឬអ្វីដែល អ្នកលាតត្រដាង និងរាល់ប្រការទាំងឡាយណាដែលអ្នកលាក់កំបាំង និងរាល់ ប្រការទាំងអស់រហូតដល់ថ្ងៃបរលោក ហើយឧស្មាននឹងគ្មានផលប៉ះពាល់អ្វីដល់ រូបគាត់ឡើយក្រោយពីពេលនេះ ទៅ ។

ឧស្មានក៏ត្រូវបានគេប្រសិទ្ធិនាមថាជាអ្នកដែលមានពន្លឺរស្មីពីរពោលគឺ ដោយសារលោកត្រូវបាន រស្មីលុលឡោះរៀបការកូនស្រីពីររូបរបស់ណាហ្គី អោយទៅឧស្មានពោលគឺរូក៏យយ៉ះហើយក្រោយពីរូក៏យយ៉ះស្លាប់រស្មីលុលឡោះ ក៏បានរៀបការអ៊ុមម្នាក់សូមអោយទៀតនេះក៏ដោយសារតែ ឧស្មានជាមិត្ត សំលាញ់ដែលល្អរបស់លោក ។

) :

(មានន័យថា: បុគ្គលណាហើយស្រលាញ់លោកអាសី មានន័យថាគេស្រលាញ់ ខ្ញុំហើយបើគេស្រលាញ់ខ្ញុំមានន័យថាគេស្រលាញ់អស់ឡោះផ្ទុយទៅវិញបុគ្គល ណាហើយស្អប់អាសីមានន័យថាគេស្អប់ខ្ញុំ ហើយបើជនណាស្អប់ខ្ញុំមានន័យថា គេស្អប់អស់ឡោះ ។

) :

(

មានន័យថា: រស្មីលុលឡោះបាននិយាយទៅកាន់អាសីថា: (រូបឯងបើគិតមក ខ្ញុំនេះប្រៀបបាននឹងណាហ្គីហ៊ឺរូនជាមួយណាហ្គីមូសើ (ហ៊ឺរូន និងមូសើជា ណាហ្គីទាំងពីរនាក់) ប៉ុន្តែដោយសារវាគ្មានណាហ្គីទៀតទេ បន្ទាប់ពីខ្ញុំទៅ ។

តារាងចូរបស់សាសនិកអ៊ុស្តាមចំពោះមិត្តសំលាញ់រស្មីលុលឡោះ

សំរាប់អ្នកមានជំនឿនឹងអស់ឡោះមានជំនឿនឹងរស្មីលុលឡោះរបស់ទ្រង់គឺត្រូវតែ ដើរតាមលំអានរបស់មិត្តសំលាញ់រស្មីលុលឡោះ ផ្ទុយទៅវិញបើបុគ្គលណា

ហើយបដិសេធសមាសភាពមិត្តសំលាញ់ រស្មីលុលឡោះ ដោយចេតនាបុគ្គល នោះនឹងត្រូវឃ្នាតចេញពីសាសនាអ៊ុស្តាមដ៏បរិសុទ្ធច្រោះមិត្តសំលាញ់រស្មីលុលឡោះ ជាតំណាងរបស់លោកក្នុងកិច្ចការអនុវត្តចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់ ។ សូមពិនិត្យ មើលប្រសាសន៍របស់ណាហ្គីដែល ជាបណ្តាំដល់ប្រជាពលរដ្ឋរបស់លោកថា:

( ) :

មានន័យថា: (ចូរពួកអ្នកធ្វើតាមអ្នកទាំងពីរបន្ទាប់ពីខ្ញុំទៅ គឺអាហ្គូហ្គើកើរ និង អ៊ុមមើរ) ។

( )

មានន័យថា: ចាំបាច់លើពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាប្រកាន់តាមមាគិររបស់ខ្ញុំនិងមាគិរ របស់ថ្នាក់ដឹកនាំរបស់ខ្ញុំដែលទទួលបានការចង្អុលបង្ហាញហើយចូរពួកអ្នកត្រូវ ខាំវានឹងធ្មេញថ្នាម(ខាំមាគិរនោះ) ។

:

:

) : -

(

មានន័យថា: ពីម្លប់ម៉ាត់ ហ្គិនជូពែរ ហ្គិនមុតអិម ពីឌីពុករបស់លោក បានបញ្ជាក់ថា: មានស្រ្តីម្នាក់បានសួររស្មីលុលឡោះពីអ្វីមួយ ។ រស្មីលុលឡោះបាន ប្រើអោយនាងមកជួបលោកម្តងទៀតនៅពេលក្រោយ ពេលនោះស្រ្តីម្នាក់នេះ

បាននិយាយទៅកាន់រឿងរូបល្អឡោះថា: ឱរឿងរូបល្អឡោះ! តើលោកយល់ឃើញ
យ៉ាងណាដែរ បើខ្ញុំវិលមកវិញហើយមិនបានជួបនឹងលោកនោះ? ត្រង់ចំនុចនេះ
ឪពុករបស់ខ្ញុំបាននិយាយថា: ស្ត្រីនោះចង់សំដៅទៅដល់ការស្លាប់ ។ ពេលនោះ
រឿងរូបល្អឡោះបាននិយាយថា: (បើមិនបានជួបខ្ញុំទេ ចូរទៅជួបអាហ្វហ្វហ្វហ្វហ្វ) ។

:

មានន័យថា: អ្វីម្យ៉ាងណាហ្នឹងបាននិយាយថា: ពេលណាហ្នឹងរឿងរូបល្អឡោះ
បានមកដល់ពួកអ្នកត្រូវតែទទួលយកទាំងដៃដប់និងពេលណាហើយដែលរឿង
ពិតមកពីមិត្តសំលាញ់(សាហាហ្គ័ត) រឿងរូបល្អឡោះ ពួកអ្នកត្រូវតែទទួលយក
ទាំងដៃដប់ និងបើពេលណាព័ត៌មាននោះបានមកពីអ្នកដែលទាន់សំលាញ់
របស់រឿងរូបល្អឡោះ គឺពួកយើងជាមនុស្សប្រុសដូចពួកគេដែរ ។

ធាបកម្មដ៏ចំពោះអ្នកជេរម្រមាថនិងមាត់ខាយដល់មិត្តសំលាញ់

ទាំងអស់របស់រឿងរូបល្អឡោះ :

ចំពោះបុគ្គលណាហើយជេរម្រមាថដល់មិត្តសំលាញ់របស់រឿងរូបល្អឡោះគឺបុគ្គ
លនោះត្រូវបានច្បាប់សាសនាអ៊ីស្លាមចាត់ទុកជាជនបរាជ័យពីសាសនាអ៊ីស្លាមហើយ
ពីព្រោះថាការប្រមាថមើលងាយដល់មិត្តសំលាញ់រឿងរូបល្អឡោះប្រៀបបាននឹងការ
មើលងាយដល់រឿងរូបល្អឡោះបើគេមាក់ងាយរឿងរូបល្អឡោះមានន័យថា: គេ
មាក់ងាយដល់ម្ចាស់តែមួយគត់គឺអស់ឡោះម្ចាស់ លើអ្វីៗទាំងអស់ដូច្នោះតើ

អ៊ីស្លាមរបស់គេនៅឯណា? រឿងរូបល្អឡោះ មានប្រសាសន៍ថា:
) :

(

មានន័យថា: ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាកុំជេរមិត្តសំលាញ់របស់ខ្ញុំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នា
កុំជេរមិត្តសំលាញ់របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមស្បថនឹងអស់ឡោះចុះថា: ទោះបីបុគ្គលណា
ម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកទាំងអស់គ្នា បរិច្ចាគទានជាមាសដែលមានទំហំប៉ុន
ភ្នំអ៊ូហ្គីដក៏ដោយក៏មិនបានស្មើនឹងមួយជ្រុង ឬតិចជាងមួយជ្រុងរបស់ពួកគេ
ដែរ (មិត្តសំលាញ់របស់ខ្ញុំ) ។

) :

:

(

មានន័យថា: បុគ្គលណាហើយជេរមិត្តសំលាញ់របស់ខ្ញុំគឺបុគ្គលនោះត្រូវទទួល
នូវការប្រទេចបណ្តាសារពីអស់ឡោះជាម្ចាស់ពីពួកម៉ាឡើអ៊ីកាត់ និងពីមនុស្ស
ទូទៅ ។

قال صلى الله عليه وسلم : (خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي)

(....

មានន័យថា: មនុស្សល្អគឺអ្នកដែលទាន់ជំនាន់ខ្ញុំបន្ទាប់មកគឺអ្នកដែលទាន់មនុស្ស
ជំនាន់ខ្ញុំ និងបន្ទាប់មកទៀត គឺអ្នកដែលទាន់មនុស្សដែលទាន់ជំនាន់របស់ខ្ញុំ ។
សរុបសេចក្តីមក គឺអ្នកអ៊ីស្លាមគ្រប់ៗរូបត្រូវតែស្រលាញ់លើកតំកើង និង

រក្សាកិត្តិនាមរបស់មិត្តសំណាញ់វិស្វលុលឡោះព្រោះតាមរយៈ ការស្រលាញ់ និងលើកតម្កើងពួកគេគឺជាចំណែកមួយនៃការរំលែកសាសនាអ៊ីស្លាមដ៏បរិសុទ្ធ ។

✽ សារៈសំខាន់នៃសៀវភៅនេះគឺសំដៅទៅលើការនិយាយអំពីដំណើរ ប្រវត្តិនៃសាសនាអ៊ីស្លាមដែលប្រកបដោយគុណតំលៃដ៏ល្អបំផុត ដើម្បីជាគំរូ សំរាប់ការរស់នៅក្នុងសង្គមមួយប្រកបដោយសេចក្តីសុខសុភមង្គល និងឈរ លើគោលការណ៍អ៊ីស្លាមដែលអល់ឡោះជាម្ចាស់ចក្រវាឡជ្រើសរើសសំរាប់មនុស្ស លោក ។ ហើយមិនមែនជាសាសនាសំរាប់បុគ្គល ក្រុម ឬជនណាមួយយកធ្វើ ជាខែល ឬជាឈ្មោះប្រើប្រាស់សំរាប់បំរើមហិច្ឆតា តាមទំនើងចិត្ត របស់ខ្លួន ឬក្រុមរបស់ខ្លួនដែលបំពេញទៅដោយចំណង់និងផ្ទុយពីគោលការណ៍អ៊ីស្លាមនោះ ឡើយ ។

✽ តាមរយៈសៀវភៅនេះដែរយើងអាចដឹងអំពីដំណើរប្រវត្តិនៃឥស្សរៈជន កំពូលៗ ដែលជាមិត្តភក្តិឬសហការី (សហប្តីត) របស់មូហាំម៉ាត់ដែលជា អ្នកដឹកនាំសាសនា បន្ទាប់ពីណាពីមូហាំម៉ាត់ប្រកបដោយគុណធម៌ដោយឈរ លើមាគិររបស់មូហាំម៉ាត់និងគម្ពីរអាល់គូរអានដោយគ្មានការងាករេ និងនៅ លើវិច្ចឹមួយដែលមានពន្លឺភ្លឺស្វាងបំផុត ។

អ្នកមានជំនឿដ៏ប្រាកដគឺខលិហ្វៈរបស់សារហារីមូហាំម៉ាត់

ឪពុក: ថ្ងៃនេះចិត្តរបស់យើងភ្លឺស្វាងតាមរយៈជីវៈប្រវត្តិរបស់ស្សិតហ្វឹកគឺ យើងនឹងពណ៌នាអំពីអាហ្វហ្កាភើរអាស្សិតហ្វឹក ។ មុននឹងពេលពួកយើងចាប់ ផ្តើមពណ៌នាអំពីជីវប្រវត្តិដ៏ប្រពៃរបស់លោកនោះ តើនរណាម្នាក់ក្នុងចំណោម ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នារំលឹកពួកយើងនូវហាហ្វឹស^១ ណាហ្វឹស្តីអំពីហ្វឡាហ្វារីស្សិ ឌីន^២ ?

សាឡាម: គឺខ្ញុំ ខ្ញុំបានអានហាហ្វឹស្សនោះ ដែលវាមានន័យថា: ចូរអ្នកទាំង អស់គ្នាដើរតាមមាគិររបស់ខ្ញុំនិងមាគិរខលិហ្វៈ^៣ ដែលជាមេដឹកនាំត្រឹមត្រូវ ប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតការចង្អុលបង្ហាញបន្ទាប់ពីខ្ញុំ (អត់ពីខ្ញុំទៅ) ។ ចូរពួកអ្នក ខាំវា (មាគិរខលិហ្វៈ) ដោយឆ្មេញថ្កាមរបស់ពួកអ្នក ។

---

១ - ហាហ្វឹសៈ រាល់ពាក្យសំដី កាយវិការ និងការឯកភាពរបស់សារហារីមូហាំម៉ាត់ ។
២-ហ្វឡាហ្វារីស្សិឌីនៈ មិត្តភក្តិជិតស្និទ្ធរបស់សារហារីមូហាំម៉ាត់ ហើយជាអ្នកដឹកនាំអ៊ីស្លាម បន្ទាប់ពីលោក ។ ពួកគាត់ទាំងនោះមានៈ អាហ្វហ្កាភើរ អ៊ីម៉ែរ ឌុស្តាន អាលី ហើយសាសន វិទូអ៊ីស្លាមបានឯកភាពគ្នាថា អ្នកទីប្រាំនោះគឺ អ៊ីម៉ែរ កូន អាប៊ុលអាហ្វឹស ។
៣-ខលិហ្វៈ មិត្តភក្តិជិតស្និទ្ធរបស់សារហារីមូហាំម៉ាត់ ហើយជាអ្នកដឹកនាំអ៊ីស្លាមបន្ទាប់ពី លោក ។

អាហ្សូហ្គារកើរអាស្ស៊ុតហ្គឹក

(១១-១៣ ម.ស / ៦៣២-៦៣៤ គ.ស)

ឪពុក: ពេលនេះយើងចាប់ផ្តើមសករាជល្អ ហើយរាល់ជីវប្រវត្តិរបស់អ្នកដឹកនាំ និងជាមិត្តសំណាញ់ទាំងអស់របស់វិស្វលុលឡោះគឺជាពន្លឺរស្មីត្រចះត្រចង់ ។

ម៉ាស់មូដ : តែ សំណាញ់ ! ដំបូងអនុញ្ញាតអោយខ្ញុំបានសួរនូវសំនួរដែលខ្ញុំចង់ដឹងថា តើនរណាជាអាហ្សូហ្គារកើរនោះ ? ហេតុអ្វីបានជាគេហៅគាត់ថា អាហ្សូហ្គារកើរអាស្ស៊ុតហ្គឹក ? ពិសេស គឺខ្ញុំធ្លាប់បានអាន ហើយដឹងថាគេដាក់ឈ្មោះអោយគាត់ថា: អាប័ឌុលកាក់ហ្គុន តែខ្ញុំមិនបានដឹងថាឈ្មោះនោះត្រឹមត្រូវ ឬមិនត្រឹមត្រូវនោះទេ ?

អ៊ីស្លាម: មុនដំបូង គាត់ឈ្មោះអាប័ឌុលកាក់ហ្គុន ហើយក្រោយមកណាហ្គីបានដាក់ឈ្មោះគាត់ថាអាប័ឌុលឡោះ ។

អាំម៉ាដ : គាត់ឈ្មោះអាប័ឌុលឡោះ កូន អាហ្សូហ្គារហ្គុន ហើយគាត់ត្រូវបានគេហៅនូវឈ្មោះជាច្រើន តែឈ្មោះល្បីដែលគេប្រសិទ្ធិនាមអោយនោះគឺអាទឹក ព្រោះវិស្វលុលឡោះបានប្រាប់អាប័ឌុលឡោះថាគឺជាអ្នកដែលត្រូវបានអល់ឡោះដោះលែងពីឋាននរកមក ។

ហ្វឺទីម៉ាស់: អ្នកទាំងអស់គ្នា! ខ្ញុំចង់បង្ហាញអ្នកទាំងអស់គ្នាពីហាហ្គីសដែលរាយការណ៍ដោយអ្នកស្រី អាអ៊ីស្លាម ថា: ណាហ្គីបានមានប្រសាសន៍ថា: អ្នកណាចង់ឃើញអ្នកដែលត្រូវបានអល់ឡោះលើកលែងទោសពីឋាននរកមកចូរ

អោយគេមើលទៅអាហ្សូហ្គារកើរចុះ ។

ហ្វឺសាម : ប៉ុន្តែ គេស្គាល់អាហ្សូហ្គារកើរ ជាអាស្ស៊ុតហ្គឹក និង អាទឹក តាំងពីនៅមុនចូលអ៊ីស្លាម និងក្រោយពេលចូលអ៊ីស្លាមមកម្ល៉េះ ។

អាំម៉ាដ: ឈ្មោះអាស្ស៊ុតហ្គឹកវាល្បីរន្ទីតាំងពីនៅមុនអ៊ីស្លាមមកម្ល៉េះ ដោយសារតែភាពខ្ពង់ខ្ពស់ និងការស្អាតស្អំរបស់គាត់ ។

ហ្វឺទីម៉ាដ : មូលហេតុដែលគេហៅគាត់ថា អាស្ស៊ុតហ្គឹក បន្ទាប់ពីគាត់ចូលអ៊ីស្លាមខណៈពេលពួកមូស្លីមីន^១ ទៅជួបជាមួយអាហ្សូហ្គារកើរ ហើយពួកគេបាននិយាយទៅកាន់អាហ្សូហ្គារកើរថា: ពិតណាស់មិត្តសំណាញ់របស់ឯង (សំដៅលើណាហ្គីមូហាំម៉ាត់) បានអះអាងថា " ពិតណាស់រូបលោកត្រូវបានគេនាំនៅពេលរាត្រី (ពីក្រុងម៉ាក្កុន) ទៅកាន់ហ្គែទុលមិកហ្គីស^២ រួចឡើងទៅលើមេឃាហើយត្រឡប់មកដល់ដីវិញនាពេលព្រឹក" ។ អាហ្សូហ្គារកើរបាននិយាយទៅកាន់ពួកនោះថា " បើលោកមានប្រសាសន៍យ៉ាងនេះមែន ខ្ញុំពិតជាជឿ " ។

(អ្នកដែលនៅជាមួយអាហ្សូហ្គារកើរ នាពេលនោះមាន អាប័ឌុលឡោះ កូន ឧស្មាន ឧស្មានកូនអាមៀរ អាមៀរកូនអាំរូ អាំរូកូនកាអាប័ កាអាប័កូនសាអាត់ សាអាត់កូនតែមី តែមីកូនម៉េរ៉ោះ ហើយត្រកូលរបស់លោកជួបនឹងត្រកូលវិស្វលុលឡោះត្រង់លោកម៉េរ៉ោះដែលជាជីតាទី៦ របស់អាប័ឌុល

១ - មូស្លីមីន : ពួកពហុទេពនិយមនៃអំបូរកូរ៉េស៍ ។
២- ហ្គែទុលមិកហ្គីស : វិហារអ៊ីស្លាមដ៏ពិសិដ្ឋនៅបាណីស្ទីន ។

ឡោះ) ។ អាប៊ុលឡោះមានកំណើតនៅក្រុងម៉ាកុះ បន្ទាប់ពីកំណើតរបស់ រ៉េស៊ីលលុលឡោះបានជាងពីរឆ្នាំ ។

ការចូលអ៊ីស្លាមរបស់អាហ្គហ្គាកើរ

អ៊ីស្លាម: លោកស្សិតហ្គឹកគឺជាជនចូលសាសនាអ៊ីស្លាមមុនគេក្នុងចំណោមបុរស ខ្ញុំមានព័ត៌មានល្អៗទាក់ទងនឹងមិត្តសំណាញ់របស់ណាហ្គឹ ហើយជាមេដឹកនាំ ដំបូងរបស់អ៊ីស្លាម(បន្ទាប់ពីណាហ្គឹមូហាំម៉ាត់) គឺអាហ្គហ្គាកើរអាស្សិតហ្គឹក ដែលរួមមានព័ត៌មានអ៊ីស្លាមរបស់ឪពុកម្តាយរបស់គាត់និងកូនៗទាំង៦ របស់ គាត់ផងដែរ ។ អស់ឡោះមានបន្ទូលក្នុងបញ្ហានេះថា: (ឱម្ចាស់របស់ខ្ញុំសូម ទ្រង់អនុញ្ញាតអោយរូបខ្ញុំសំដែងការអរគុណចំពោះនៀកម៉ាត់របស់ទ្រង់ដែល ទ្រង់បានផ្តល់មកលើរូបខ្ញុំ និងមកលើមាតាបិតារបស់ខ្ញុំ) ។

អាប៊ុលរ៉ស់ម៉ាន: ពិតណាស់ព័ត៌មាននេះត្រូវតែប្រកាសអោយដឹង ហើយ ពួកយើងត្រូវមិនទទួលយកទាំងស្រុង ។

ហ្គឹសាម: បងប្អូនជាទីស្រឡាញ់! ចំណែករូបខ្ញុំវិញ ពេលណាពួកយើង និយាយដល់មិត្តសំណាញ់របស់រ៉េស៊ីលលុលឡោះ ខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថាសប្បាយរីក រាយជាពន់ពេកហើយខ្ញុំប្រាថ្នាចង់ដឹងព័ត៌មានពីសំណាញ់របស់ រ៉េស៊ីលលុលឡោះ អោយបានច្រើនថែមទៀត ។

ពួកកូនៗ: ពួកយើងទាំងអស់គ្នាក៏ដូចហ្គឹសាមដែរ ពោលគឺយើងត្រូវមិនខ្លួន ទទួលយកនូវព័ត៌មានរបស់មិត្តសំណាញ់របស់រ៉េស៊ីលលុលឡោះ ហើយពួកយើង

សុំអោយទទួលបាននូវពន្លឺរស្មីពីការចង្អុលបង្ហាញរបស់ពួកគេ ។

អ៊ីស្លាម: តើបងប្អូនយល់យ៉ាងណាដែរ បើពួកយើងនាំគ្នារំលឹកពីការរស់នៅ របស់លោកស្សិតហ្គឹកមុនការចូលកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម ដើម្បីពួកយើងអាច ទាញយកផលប្រយោជន៍ និងព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ពួកយើងពីពន្លឺរស្មីនៃ ការរំលឹកមិត្តសំណាញ់របស់រ៉េស៊ីលលុលឡោះ ។

អាប៊ុលរ៉ស់ម៉ាន: លោកស្សិតហ្គឹកគឺបានបំពេញអាម៉ាណាស់(ការទទួលខុស ត្រូវខ្ពស់) ក្នុងសម័យមុនអ៊ីស្លាម ជាពិសេសលោកបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ ក្នុងការទទួលខុសត្រូវសំរាប់ខ្លួនឯង ។ លោកគឺជាអ្នកជំនួញដ៏ធំម្នាក់ ហើយ លោកមានតួនាទីជាអ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការ ជាកំពិស័យក្នុងសម័យមុនអ៊ីស្លាម និងលោកក៏ជាមេដឹកនាំរបស់ពួកគូរ៉េស៊ីម្នាក់ផងដែរ ។

ចរិយាសម្បត្តិរបស់លោកអាស្សិតហ្គឹក

ហ្គឹសាម: ពិតណាស់អាហ្គហ្គាកើរអាស្សិតហ្គឹក នៅក្នុងសម័យអរិជ្ជាគាត់ មានសីលធម៌ដ៏ប្រពៃ ។ លោកមានលក្ខណៈល្អជាច្រើនពីបណ្តាប្រការដែលល្អ ជាមនុស្សក្លាហាន មានចិត្តជាកូនប្រុសពិត មានកិត្តិយស និងភាពល្អបរិសុទ្ធ ហើយជាមនុស្សមានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយសាច់សាលាហិត និងមានសេចក្តី សណ្តោសប្រណី ។ លោកជាមនុស្សម្នាក់ ក្នុងចំណោម១០នាក់ពីអំបូរគូរ៉េស៊ី ដែលមានឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់និងជាមេដឹកនាំដែលត្រូវបានគេទទួលស្គាល់និងកត់ចំណាំ នូវភាពទន់ភ្លន់និងសណ្តោសប្រណី ។

ម៉ាស់ម៉ូដៈ បងប្អូនទាំងអស់! យោងតាមពាក្យសំដីដែលពួកអ្នកបាននិយាយ បង្ហាញអោយឃើញថា ជាការពិតណាស់លោកមិនដែលប្រព្រឹត្តនូវប្រការ អាក្រក់សោះឡើយ ។

អាហ្វហ្គារកើរមិនគោរពរូបបដិមា

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ានៈ កាលពីនៅកុមារភាព ឪពុករបស់លោកបាននាំលោកទៅ ទស្សនារូបបដិមាដែលពួកគេកំពុងគោរពសក្ការៈ ។ តាំងពីកុមារភាពមក ហើយអាហ្វហ្គារកើរយល់ឃើញថារូបបដិមាទាំងនោះគឺជាថ្មគ្មានលទ្ធភាពបង្ក ផលលំបាកឬផ្តល់ផលប្រយោជន៍អ្វីបានឡើយ ។ ឪពុករបស់លោកក៏បានទុក នៅជាមួយរូបបដិមាទាំងនោះ និងបានណែនាំលោកអោយធ្វើការគោរព ចំពោះបដិមានោះ ។ ខណៈនោះលោកបានពោលទៅកាន់រូបបដិមាធំជាង គេថា : ឥឡូវនេះខ្ញុំឃ្លាន សូមអ្នកផ្តល់ចំណីអាហារអោយខ្ញុំទទួលទានផង តើឯងអាចផ្តល់សំលៀកបំពាក់អោយខ្ញុំបានទេ? ពេលនោះរូបបដិមាទាំង នោះមិនអាចឆ្លើយតបបានឡើយ ។ អាហ្វហ្គារកើរយកដុំថ្មចោលទៅលើរូប ទាំងនោះ ។

សច្ចៈភាពរបស់អាស្សិតហ្គឹក

យើងមិនទាន់បញ្ចប់ការរំលឹកពីបញ្ហាក្រុមសីលធម៌ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ អាស្សិតហ្គឹកនៅឡើយទេ ។ យើងនិយាយបន្តពីលក្ខណៈសម្បត្តិនៃសច្ចៈភាព ដែលមានភាពល្បីល្បាញក្នុងសម័យមុនអ៊ីស្លាមហើយបន្តនូវរហ័ស្សនាមដែល

គេបានដាក់ថា "អាស្សិតហ្គឹក" ក្រោយពេលលោកចូលកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម ។ ហាហ្គិសរាយការណ៍ដោយអ៊ីម៉ាហ្គុខីថាៈ នៅពេលដែលភ្នំអ៊ីហ្គិដត្រូវប្តូរ ខ្លួនខណៈនោះអាហ្វហ្គារកើរ អ៊ីមើរនិងឧស្មាននៅជាមួយណាហ្គិ ។ ពេលនោះ ណាហ្គិបានមានប្រសាសន៍ថាៈ ចូរឯង (ភ្នំអ៊ីហ្គិដ) នៅអោយស្ងៀម ពីព្រោះ នៅលើខ្នងឯងនេះមានតែណាហ្គិ ស៊ិតហ្គឹក និងអ្នកដែលត្រូវស្លាប់ដោយ សាហ៊ីតពីរនាក់ប៉ុណ្ណោះ ។

កូនចៅអាហ្វហ្គារកើរ

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ានៈ អាហ្វហ្គារកើរមានកូនចំនួន៦នាក់ ។ កូនប្រុសមានបីនាក់គឺ អាប៊ុនឌូឡា អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន និងមូហាំម៉ាត់ ហើយកូនស្រីមានចំនួនបី នាក់ដែរ គឺអាសម៉ាក អាអ៊ីស្លុះ និងអ៊ីម៉ូកាល់ស្វីមដែលចាប់កំណើតក្រោយ ការទទួលមរណភាពរបស់ឪពុកខ្លួន ។

ហ្វារ៉ាស់ៈ អញ្ចឹង! ហេតុអ្វីបានជាគេមិនរំលឹកនូវពាក្យហ្គារកើរដែលជាឈ្មោះ ល្បីល្បាញរបស់លោកស្សិតហ្គឹកនោះ?

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ានៈ ព្រោះដោយសារលោក អាហ្វហ្គារកើរអាស្សិតហ្គឹក គ្មានកូន ឈ្មោះហ្គារកើរទេ ។ តែផ្ទុយទៅវិញគេប្រសិទ្ធិនាមអោយលោកថា អាហ្វហ្គារ កើរ ដោយភាពថ្លៃថ្លើងរបស់លោក ។

កូន១ៈ ឱ! ម្ចាស់អើយ អស្ចារ្យណាស់ មែនទេហ្វារ៉ាស់ ? មែនហើយអាប៊ុន រ៉ាស់ម៉ាន!

ហ៊ុនសាមៈ គេបានដាក់ងារអោយលោកជាអាហ្វហ្គារី ពីព្រោះលោកមានលក្ខណៈច្រើនដែលគួរអោយកោតសរសើរ លុះពេលលោកចូលកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមលោកបានចូលរួមជាមួយវិស្វលុលឡោះនៅក្នុងការជួយផ្សព្វផ្សាយ និងការពារសាសនារបស់អស់ឡោះ (សាសនាអ៊ីស្លាម) ។

ហ្វាទីមៈ នៅពេលអាហ្វហ្គារីអាស៊ីរុតហ្គីកចូលសាសនាអ៊ីស្លាម លោកក៏ចាប់ផ្តើមអំពាវនាវដោយសំដៅទៅលើបុរសៗនៅឯក្រុងម៉ាក្រុអោយពួកគេចូលសាសនារបស់អស់ឡោះ។ បណ្តាមិត្តសំលាញ់របស់ណាហ្គីដ៏ឧត្តុងឧត្តមមួយចំនួនបានចូលអ៊ីស្លាម ក្រោមការអំពាវនាវរបស់លោកដូចជា៖ លោកឧស្មានកូនអាហ្វានលោកអាប៊ុនរ៉ាម៉ាន កូន អៅហ្វ លោកសាអាត់ កូនអាហ្គីវ៉ាកស លោកតល់ហាស់ កូនអ៊ូហ្គេឌីលឡើហ្គី និងលោក សូហ្គេរី កូនអាល់អៅវ៉ាម ។

មូហាំម៉ាត់៖ ខ្ញុំធ្លាប់បានអានឯកសារមួយបញ្ជាក់ថា លោកអើរកំបានចូលអ៊ីស្លាមដោយការអំពាវនាវរបស់អាហ្វហ្គារីដែរ ។

ហ៊ុយយ៉ាដ៖ តើពុំមែនលោកអើរកំជាម្ចាស់ផ្ទះ ដែលបណ្តាមូស្លីមបានប្រមូលផ្តុំគ្នាដើម្បីគោរពប្រណិប័តន៍ចំពោះអស់ឡោះដោយលាក់លៀមខណៈដែលពួកគេមានការភ័យខ្លាចការធ្វើបាបពីសំណាក់ពួកគូរីវ៉េស៍នោះទេឬ? !

អ៊ីស្លាម៖ ពិតមែនហើយ! ជាការពិត ហេតុការណ៍មួយបានកើតមានចំពោះលោកអាហ្វហ្គារីនៅពេលដែលលោកធ្វើការអំពាវនាវអោយមកចូលកាន់សាសនារបស់អស់ឡោះ ខណៈនោះពួកគ្មានជំនឿបាន ប្រើអំពើហិង្សាចាប់

វាយធ្វើបាបលោករហូតដល់សន្លប់ ពួកគេថែមទាំងបានយកជើងជាន់ឆ្លើមកលើលោកទៀត ។ ពេលនោះមានអន្តរាគមន៍ពីសំណាក់សាច់ញាតិរបស់លោករួចក៏បានសែងលោកទៅកាន់គេហដ្ឋាន ។ លុះពេលលោកដឹងខ្លួន លោកក៏សួររកណាហ្គីហើយមិនព្រមបរិភោគអាហារទេ ទាល់តែមានដំណឹង ពីសុវត្ថិភាពរបស់ណាហ្គីសិន។ ម្តាយរបស់លោក បានបញ្ជូនលោកទៅកាន់ហ្វាទីមៈកូនស្រីអាល់ខត្តប (លោកស្រីគឺជាបងស្រីរបស់លោកអ៊ូមេរីកូនអាល់ខត្តប) ។ ពេលនោះលោកស្រីក៏មកដល់ ហើយទាំងអស់គ្នា គឺអាហ្វហ្គារី និងម្តាយរបស់លោកបានរួមដំណើរជាមួយលោកស្រីហ្វាទីមៈ ។ ពេលដឹងពីសុវត្ថិភាពរបស់ណាហ្គី លោកក៏សំនូមពរណាហ្គីជួយបងស្អងស្អំអោយម្តាយរបស់លោកបានចូលសាសនាអ៊ីស្លាម ។ ពេលនោះណាហ្គីក៏បងស្អងស្អំអោយលោកស្រីក្រោយមកលោកស្រីក៏ចូលអ៊ីស្លាម ។

ការលោះខ្ញុំបំរើគេ អោយមានសេរីភាព

ស៊ីម៉ាត៖ លោកអាហ្វហ្គារីអាស៊ីរុតហ្គីក បានបំពេញនូវកិច្ចការជាទីមោទនៈជាច្រើន ដែលក្នុងនោះអាល់គួរអានបញ្ជាក់ពីទង្វើរបស់លោកដូចជា ៖ ការចំណាយទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួន ក្នុងការលោះខ្ញុំបំរើគេអោយមានសេរីភាព ។

ឌីពុក៖ ត្រូវហើយ! សូមអស់ឡោះផ្តល់ភាពរីកចំរើនដល់អ្នក ។ អស់ឡោះបានមានបន្ទូលក្នុងជំពូកអាល់ឡៃលីវ៉ាក្យខ័ណ្ឌ១៧ដល់២១ដែលមានន័យថា៖ "ពួកអ្នកដែលគោរពកោតខ្លាចនឹងត្រូវដាក់ឆ្ងាយពីសេរក ។ អ្នកដែលបរិច្ចាគទ្រព្យ

សម្បត្តិរបស់គេដើម្បីជំរះសម្ភារៈខ្លួនរបស់គេហើយជនដែលមិនចង់បានសំណង ពីនរណាម្នាក់វិញ លើកលែងតែចំពោះមុខម្ចាស់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់គេហើយរូបគេ នឹងពេញចិត្ត(ស្នាដៃដែលទ្រង់ប្រទានអោយនោះ)” ។ ពិតណាស់លោកបានលោះខ្ញុំ បំរើគេចំនួន៧នាក់ ។ ពួកគេទាំងនោះត្រូវបានគេធ្វើទារុណកម្មដោយពួកគាត់ បានបំពេញតួនាទីក្នុងបុព្វហេតុអស់ឡោះ ។ លោកមានប្រាក់ចំនួន ៤០០.០០០ ដារីហាំ(លុយអាវ៉ាប់ជាប្រាក់សុទ្ធ) ។ លោកបានចំណាយថវិកាទាំងនោះលុះដល់ ពេលដែលលោកធ្វើការភៀសខ្លួនពីម៉ាក្រូទៅម៉ាឌីណះ គឺលោកនៅសល់ត្រឹម តែ ៥ ០០០ដារីហាំប៉ុណ្ណោះ ។

ការផ្លាស់ទីពីម៉ាក្រូទៅម៉ាឌីណះរបស់ណាហ្គីមូហាំម៉ាត់

អះម៉ាត់ : អស់ឡោះបានមានបន្ទូលនៅក្នុងជំពូកអាត់តារាវិញខ្ញុំឈ្នួល៤០ ដែលមានន័យថា: “បើពួកអ្នកមិនជួយមូហាំម៉ាត់ក៏ដោយ ក៏អស់ឡោះជួយ លោកដែរ” ។ នៅពេលដែលពួកគ្មានជំនឿបានបណ្តេញលោក(មូហាំម៉ាត់) ចេញខណៈពេលដែលអ្នកទាំងពីរ (រីស៊ូលុលឡោះនិងអាហ្គូហ្គាភើរ) នៅក្នុង រូងភ្នំ ។ ពេលនោះណាហ្គីបានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់មិត្តសំណាញ់របស់លោក ថា: “កុំខ្លាច! អស់ឡោះជួយពួកយើង” ។ ពេលណាហ្គីដើរចេញពីគេហដ្ឋាន របស់លោក លោកក៏បានយកចូលរោយលើក្បាលរបស់ពួកមូសរីគីន ។ អស់ឡោះបានធ្វើឱ្យភ្នែករបស់ពួកនោះស្រវាំង មើលណាហ្គីមិនឃើញក្នុង ពេលដែលលោកដើរកាត់មុខរបស់ពួកគេ ។ ណាហ្គីបានដើរទៅជួបអាហ្គូហ្គាភើរ

ហើយលោកបានប្រាប់អាហ្គូហ្គាភើរថា: “អស់ឡោះបានអនុញ្ញាតិអោយលោក ធ្វើចំណាកស្រុក(ណាហ្គីបានអនុញ្ញាតអោយអាហ្គូហ្គាភើរ រួមដំណើរជាមួយ លោក) ។ ពេលបានលឺដូចនេះអាហ្គូហ្គាភើរយំដោយក្តីសប្បាយឥតឧបមាដែល បានធ្វើដំណើរចំណាកស្រុកជាមួយណាហ្គី ។

ហ្វាទីម៉ែ: អាហ្គូហ្គាភើរបានជួលអាប៉ូឌូលឡោះកូនអ៊ុយគិតធ្វើជាអ្នកបង្ហាញ ផ្លូវពួកគាត់ទាំងពីរ ។

អាសស្វាក : ខណៈនោះក្មេងស្រីអាសស្វាកជាអ្នកលបយកអាហារជូនអ្នក ទាំងពីរ ។

អ៊ីស្លាម : និយាយពីអាហ្គូហ្គាភើរវិញ ខណៈពេលដែលអ្នកទាំងពីរ (ណាហ្គី និងអាហ្គូហ្គាភើរ) ចូលលាក់ខ្លួនក្នុងរូងភ្នំ(រូងភ្នំសៅរី) លោកបានបង្ហាញពីការ យកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ និងការអាណិតស្រឡាញ់មកលើណាហ្គីយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ពោលគឺលោកបាននិយាយទៅកាន់រីស៊ូលុលឡោះថា: “ឱរីស៊ូលុលឡោះ! សូម ចាំបន្តិចទុកអោយខ្ញុំចូល និងពិនិត្យមើលអោយសព្វគ្រប់ទីកន្លែងនៅក្នុងរូងភ្នំ នោះជាមុនសិន ។ អាហ្គូហ្គាភើរធ្វើដូចនេះព្រោះដោយក្តីបារម្ភក្រែងមានអ្វីធ្វើ អោយគ្រោះថ្នាក់ដល់ណាហ្គីហើយលោកបានយកសំលៀកបំពាក់ទៅបិទតាម រន្ធនិងយកខ្លួនពាំងរន្ធនោះទៀត ។

អាប៉ូឌូរីស៍ម៉ាន : លោកអាហ្គូហ្គាភើរជាឪពុករបស់អ្នកស្រីអាអ៊ីស៍ដែល ត្រូវជាភរិយារបស់ណាហ្គីមូហាំម៉ាត់ ។

ហ៊ុយយ៉ាដ : លោកអាហ្គូហ្គាកើរមិនដែលនៅឆ្ងាយពីណាហ្គីឡើយ នៅរាល់សមរម្យ ពោលគឺលោកប្រឈមជាមួយសត្រូវជាមួយណាហ្គី ដូចជានៅសមរម្យបាឌើរ សមរម្យអ៊ូហ្គីដ និងនៅសមរម្យហ្គូណែនីជាដើម ។

អះម៉ាត់ : នៅពេលដែលណាហ្គីធ្លាក់ខ្លួនឈឺកាន់តែធ្ងន់ លោកបានប្រើអោយអាហ្គូហ្គាកើរដឹកនាំសញ្ញាហ្គីជាអ៊ីម៉ា ក្រោយមកណាហ្គីក៏ទទួលមរណភាពទៅ ។

ការតែងតាំងអាហ្គូហ្គាកើរជាមេដឹកនាំ

ម៉ាស់មូដ : ក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ដ៏រន្ធត់ លាយឡំនឹងដំណាក់កាលទឹកភ្នែកពីការសោកស្តាយឥតគណនា ហើយនិងជំនឿដ៏រឹងមាំចំពោះអល់ឡោះជាម្ចាស់តែមួយ អាហ្គូហ្គាកើរបានក្រោកឈរជំនះនឹងទឹកភ្នែករបស់ខ្លួន រួចពោលថា: បងប្អូនទាំងអស់គ្នា នេះគឺអ្វីម៉ែរនិងអ្វីហ្គែខុន! ក្នុងចំណោមអ្នកទាំងពីរនេះ បើម្នាក់ណាដែលពួកអ្នកត្រូវការយកធ្វើជាមេដឹកនាំ ចូរពួកអ្នកផ្តល់សច្ចាប្រណិធានលើរូបគេចុះ ? ខណៈនោះអ្វីម៉ែរនិងអ្វីហ្គែខុនបាននិយាយព្រមគ្នាថា: "ទេ! ខ្ញុំសូមស្បថចំពោះអល់ឡោះថា: គ្មាននរណាម្នាក់ត្រូវបានគេតែងតាំងសំរាប់កិច្ចការនេះក្រៅពីរូបអ្នកឡើយ ព្រោះលោកជាអ្នកចូលអ៊ីស្លាមមុនគេ ហើយរូបលោកគឺជាអ្នកទីពីរក្នុងចំណោមមនុស្សពីរអ្នកដែលនៅក្នុងរូងភ្នំ ។

ដូចនេះសូមលោកលាដៃមក ពួកយើងទាំងអស់គ្នាគាំទ្រនិងសច្ចាប្រណិធានយកលោកធ្វើជាមេដឹកនាំ ។

ភាពខ្មាសស្រឡាញ់របស់អាហ្គូហ្គាកើរអាស៊ីរុតហ្គីក

ហ៊ុយយ៉ាដ: អាហ្គូហ្គាកើរធ្លាប់បូតទឹកដោះព័រតែយកទៅចែកចាយឱ្យអ្នកស្រុកភូមិ លុះពេលដែលរូបលោកត្រូវបានគេតែងតាំងជាមេដឹកនាំ ស្ត្រីនៅក្នុងភូមិម្នាក់បានសួរលោកថា: ឥឡូវនេះ លែងបូតទឹកដោះព័រចែកចាយអោយពួកយើងទៀតហើយមែនទេ? ។ ពេលលឺដូចនោះអាហ្គូហ្គាកើរពោលថា: ខ្ញុំនឹងបូតទឹកដោះព័រចែកចាយអោយពួកអ្នកទៀត វាគ្មានអ្វីផ្លាស់ប្តូរដោយសារមុខតំណែងរបស់ខ្ញុំនោះទេ! លោកក៏បានបូតទឹកដោះព័រចែកចាយអោយពួកគេដូចមុនដដែល ។

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន: អាហ្គូហ្គាកើរបានដាក់ខ្លួនបំផុត! ដែលក្នុងនោះគឺការយល់ព្រមចំពោះការសុំអនុញ្ញាតរបស់លោកអ៊ីសាម៉ែកូនហ្គីរត អោយអ៊ីម៉ែរកូនអាល់ខត្តបរស់នៅម៉ាឌីណេជាមួយលោក ។ លោកអ៊ីសាម៉ែកូនហ្គីរតបានបំបិទសេះរបស់អាហ្គូហ្គាកើរក្នុងពេលអាហ្គូហ្គាកើរដើរធ្វើជើង ។ លក្ខណៈបែបនេះក៏ធ្លាប់កើតមានជាមួយនឹងយើហ្គីតកូនអាហ្គីសហ្គយ៉ានដែរ ខណៈដែលលោកបានចាត់តាំងយើហ្គីតទៅកាន់ស្រុកស្នាម ។

អ៊ីស្លាម : អាហ្គូហ្គាកើរបានដាក់ខ្លួនបំផុត! ពេលមួយលោកអ៊ីសាម៉ែកូនបាននិយាយទៅកាន់អាហ្គូហ្គាកើរទាំងអៀនខ្មាស់ថា: ឱមេដឹកនាំរបស់រ៉ាស៊ីលុលឡោះ! សូមលោកឡើងជិះមក ខ្ញុំចុះដើរវិញ? អាហ្គូហ្គាកើរបានឆ្លើយតបដោយលក្ខណៈទន់ភ្លន់ថា: វាគ្មានអ្វីលំបាកដល់រូបខ្ញុំ គ្រាន់តែដើរហុយដីក្នុង

បុព្វហេតុរបស់អស់ឡោះមួយរយៈនោះឡើយ! ។

ហ្វាទីម៉ៈ : ភាពទន់ភ្លន់របស់លោកកាន់តែខ្ពស់ទៅទៀតនោះ គឺពេលលោក បានបែរមុខទៅកាន់អ៊ូសាម៉ៈរួចពោលថា: "ប្រសិនបើអ្នកយល់ថារូបអ្នកជួយ ខ្ញុំដូចជាជួយអ្វីម៉្លោះដែរនោះសូមអ្នកធ្វើចុះ" ។

ម៉ាស់មូដៈលោកអ៊ូសាម៉ៈបានសុំការអនុញ្ញាតិអោយអ្វីម៉្លោះរស់នៅម៉ាឌីណេ ។ ជាងនេះទៅទៀតលោកជាមេដឹកនាំដែលគេគោរពប្រតិបត្តិតាម ។

ស្តីពីការប្រមូលគម្ពីរអាល់គូរអាន

ហ្ស៊ីយ៉ាដ : លោកអាហ្គហ្គាកើរបានប្រើហ្ស៊ីតកូនសាហ្គិតដែលអាឌីតជាអ្នក កត់ត្រាវ៉ាហ្គី(អាយ៉ាត់គូរអាន) បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមយ៉ាម៉ាម៉ៈអោយរៀបចំប្រមូល ផ្តុំអាល់គូរអាន ។សាសនាវិទូអ៊ូសាម៉ៈមូលមតិគ្នាថាកិច្ចការដែលមិនអាចកាត់ផ្តែ បានរបស់អាហ្គហ្គាកើរគឺការរៀបចំអោយមានការប្រមូលផ្តុំអាល់គូរអាន ។

កិច្ចការដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់អាហ្គហ្គាកើរ

អ៊ូសាម៉ៈ ត្រឹមត្រូវណាស់! ការរៀបចំអោយមានការប្រមូលផ្តុំ អាល់គូរអាន គឺជាទង្វើចម្រើនមួយរបស់អាហ្គហ្គាកើរ ដែលប្រកបដោយបរមសុខបំផុត សំរាប់សាសនាអ៊ូសាម៉ៈ និងសាសនិកអ៊ូសាម៉ៈទាំងអស់ ។

ម៉ាស់មូដៈ : បងប្រុស! កុំភ្លេចថា ក្នុងចំណោមទង្វើចម្រើនរបស់អាហ្គហ្គាកើរ ផងដែរនោះ គឺការចាត់វិធានការទៅលើជនដែលបានក្បត់សាសនា ។

អ៊ូសាម៉ៈ : ក្នុងចំណោមកិច្ចការចម្រើនរបស់លោកផងដែរ គឺលោកបានរំដោះ

អោយមានជោគជ័យនៅទឹកដីអ៊ីរ៉ាក់ និងស្តាម ។ តាមរយៈការរំដោះអោយ មានជោគជ័យនេះ វាបានក្លាយជាចក្រភពអ៊ូសាម៉ៈនាសម័យនោះ ។

អាហ្គហ្គាកើរដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់វិស្វលុលឡោះ

ហ្វាទីម៉ៈ : វិស្វលុលឡោះបានតែងតាំងអ៊ូសាម៉ៈជាមេទ័ពប្រចាំស្រុកស្តាម ពេលនោះអ៊ូសាម៉ៈនៅវ័យក្មេងនៅឡើយ ។មិត្តសំណាញ់របស់វិស្វលុលឡោះ ជាច្រើនស្ថិតក្រោមបញ្ជារបស់អ៊ូសាម៉ៈ ក្នុងនោះមាន: អាហ្គហ្គាកើរ អ៊ូម៉្លោះ កូនខត្តប អាហ្គូអ៊ូហ្គ៊ុខុកូនអាល់យីរ៉ោះ និងសាអាត់កូនអាហ្គីរ៉ាកស្ស ហើយ ក៏មានពពួកមូហ្គីជីរីន(អ្នកបំលាស់ទីពីម៉ាកុះមកកាន់ម៉ាឌីណេ) និងពពួកអាន់ សរី(អ្នកម្ចាស់ស្រុកនៅម៉ាឌីណេ) ផងដែរ ។ នៅពេលជំងឺវិស្វលុលឡោះកាន់ តែធ្ងន់ធ្ងរឡើង អ៊ូសាម៉ៈក៏បានវិលត្រឡប់មកវិញ ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដ: នៅថ្ងៃច័ន្ទលោកអ៊ូសាម៉ៈបានជួបណាហ្គី ក្នុងស្ថានភាពសុខភាពល្អ ខណៈនោះណាហ្គីបានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់លោកថា: ចូរតស៊ូលើការប្រ សិទ្ធិពរជ័យពីអស់ឡោះ ។ ក្រោយមកមិនយូរប៉ុន្មានផង នៅពេលអ៊ូសាម៉ៈ បានត្រៀមរៀបចំទ័ពចេញទៅហើយនោះ ស្រាប់តែភរិយារបស់លោកបាន ប្រាប់លោកពីជំងឺណាហ្គីថាវាកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរហើយ ពេលនោះអ៊ូសាម៉ៈមិន ចេញទៅទេ ។ ពេលនោះណាហ្គីក៏ទទួលមរណៈភាពទៅហើយ ។ ក្រោយមក អ៊ូម៉្លោះកូនអាល់ខត្តប ក៏បានផ្តល់មតិដល់លោកអាហ្គហ្គាកើរក្នុង បំណងសុំកុំ អោយអាហ្គហ្គាកើរចាត់តាំងអ៊ូសាម៉ៈនាំទ័ពទៅ ។ ពេលនោះអាហ្គហ្គាកើរ

ខឹង ហើយបានពោលថា៖ វិស្វលុលឡោះបានតែងតាំងអ្វីសាម៉ែ ហើយរូបខ្ញុំ រារាំងគេទៅវិញឬ? ខ្ញុំសូមសួរថា អស់ឡោះថា បញ្ហានេះនឹងមិនអាចកើត មានជាដាច់ខាត(ការប្រឆាំងនឹងបញ្ហារបស់វិស្វលុលឡោះ) ។

ម៉ាស់មូដ៖ នៅចំពោះមុខលោកអាហ្សូហ្គាកើរមានចំនុចជាច្រើនដែលត្រូវបាន ជ្រើសរើសតាមបំណងរបស់លោកនោះគឺតើត្រូវរក្សាទ័ពរបស់អ្វីសាម៉ែដើម្បី ទុកការពារតែម៉ាឌីណេ បន្ទាប់ពីពួកក្បត់សាសនាបានបង្កភាពចលាចល? ឬ លោកត្រូវបញ្ជូនទ័ពអ្វីសាម៉ែដើម្បីទៅចាត់វិធានការលើពួកក្បត់សាសនា? ឬ លោកត្រូវចាត់បញ្ជូនទ័ពអ្វីសាម៉ែទៅកាន់ប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់ ដើម្បីធ្វើសង្គ្រាម តទល់នឹងពួកហ្គូរស់? ក៏ប៉ុន្តែលោកបែរជាជ្រើសរើសយកតាមអ្វីដែលណាហ្គី បានបញ្ជាទៅវិញ(គឺបញ្ជូនទ័ពអ្វីសាម៉ែទៅកាន់ប្រទេសស្លាម) ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដ : នេះជាឥរិយាបថបែបម៉ាត់របស់អាហ្សូហ្គាកើរ ពោលគឺ លោកធ្វើតាមបញ្ជារបស់ណាហ្គីទាំងស្រុង ដូចអ្វីដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងសំដី របស់លោកថា៖ រូបខ្ញុំជាអ្នកប្រតិបត្តិតាម មិនមែនជាអ្នកបង្កើតរឿងថ្មីទេ ។ ខ្ញុំនឹងមិនព្រងើយកន្តើយនូវកិច្ចការណាមួយដែលខ្ញុំបានឃើញវិស្វលុលឡោះ ធ្វើយ៉ាងម៉េច គឺខ្ញុំត្រូវតែធ្វើដូចនោះដែរ ។

ឪពុក៖ ពិតមែនហើយ! ការសំរេចការកិច្ចត្រឹមត្រូវនិងគតិបណ្ឌិតរបស់លោក អាហ្សូហ្គាកើរខណៈដែលលោកបានចាត់តាំងអ្វីសាម៉ែនោះ ។ តាមការរាយ ការណ៍របស់ពួកប្រវត្តិសាស្ត្របញ្ជាក់ប្រាប់ថា៖ ការចាត់តាំងអ្វីសាម៉ែនិងការ បំពេញបេសកកម្មរបស់លោក ទៅលើពួកដែលមានបំណងក្បត់សាសនា

អ៊ីស្លាម ពោលគឺរាល់ពេលដែលលោកនិងក្រុមរបស់លោកដើរកាត់ពួកដែល មានបំណងក្បត់ពួកគេតែងតែនិយាយថា៖ បើអ្នកមានជំនឿមិនម៉ឺងម៉ាត់ទេ ច្បាស់ជាមានអ្នកចង់ក្បត់សាសនាអ៊ីស្លាមច្រើនមិនខាន ។ ភាពម៉ឺងម៉ាត់នេះ ហើយធ្វើអោយពួកចង់ក្បត់នោះនៅរក្សាភាពជាអ្នកកាន់សាសនាវិញ ។

ម៉ាស់មូដ៖ ចង់បញ្ជាក់អោយបានច្បាស់ថែមទៀតថា៖ ការចាត់តាំងអ្វីសាម៉ែ នោះ គឺជាការដាក់គំនាបមួយដល់កុលសម្ព័ន្ធមួយចំនួនទៅតំបន់ចន្លោះស្រុក ស្លាមនិងតំបន់ម៉ាក្រុមម៉ាឌីណេ ដែលវាជារង្វាន់មួយរបស់សាសនាអ៊ីស្លាម ។

ការបង្ហាញទៅលើអ្នកក្បត់សាសនា

ម៉ាស់មូដ៖ ការក្បត់សាសនាបានកើតឡើង បន្ទាប់ពីមរណភាពរបស់ណាហ្គី ។

ហ្វាទីម៉ែ : ខ្ញុំសូមសួរថា តើពាក្យ "អ្នកក្បត់សាសនា" មានន័យដូចម្តេច?

ឪពុក : ពាក្យនេះសំដៅលើអ្នកដែលដើរចេញពីជំនឿលើសាសនាអ៊ីស្លាម ទៅជំនឿសាសនាផ្សេង ។ ការបង្ក្រាបពួកនោះបានកើតមានឡើង ដោយសារ មានពួកកុលសម្ព័ន្ធអារ៉ាប់បានចាកចេញពីសាសនាអ៊ីស្លាមបន្ទាប់ពីណាហ្គីបាន ទទួលមរណៈភាព ដោយពួកគេត្រឡប់ទៅគោរពសក្ការៈអ្វីមួយផ្សេងពី អស់ឡោះម្ចាស់ មិនតែប៉ុណ្ណោះ មានពួកគេមួយចំនួនបានចាត់ទុកខ្លួនឯងជា ណាហ្គីទៀតផង និងមានមួយចំនួនទៀតមិនព្រមចេញហ្ស៊ីកាត់(ការបរិច្ចាគ ទានសម្បត្តិសល់ផ្ទាល់ខ្លួន) ។ ពួកគេអះអាងថាពួកយើងនឹងមិនសឡាហ៍ និងមិនបរិច្ចាគទានហ្ស៊ីកាត់ឡើយ ។ ខណៈនោះអាហ្សូហ្គាកើរបានពោលថា៖

ខ្ញុំសូមស្យូងនឹងអស់ឡោះថា ប្រសិនបើពួកគេរារាំងខ្ញុំទំហំប៉ុនអ៊ីកល(ខ្សែ មួយកងតូចសំរាប់ទាក់ជើងសត្វអូដ)ដែលពួកគេធ្លាប់ធ្វើចំពោះវិស្វលក្ខីខ្ញុំត្រូវ តែបង្ក្រាបពួកនោះអោយខាងតែបាន ។

មូហាំម៉ាត់ : បើអញ្ចឹង ! ពេលនេះយើងចាប់ផ្តើមនិយាយអំពីពួកដែលចាត់ ទុកខ្លួនថាជាណាហ្គី ។ តើពួកគេជានរណាខ្លះ? ចុះហេតុអ្វីបានជាពួកនេះហ៊ាន ធ្វើអញ្ចឹង?

អ៊ីស្លាម : បងប្រុស ! សូមរង់ចាំបន្តិច ។ ជាការពិតណាស់ខ្ញុំបានអានឯកសារ មួយបញ្ជាក់ថា: សាសនាវិទូអ៊ីស្លាមមួយចំនួនបានលើកឡើងថា: ពិតណាស់ បន្ទូលរបស់អស់ឡោះក្នុងជំពូកអាល់ម៉ាអ៊ីខុនវាក្យខ័ណ្ឌ៥៤ដែលមានន័យថា : ឱ! បណ្តាអ្នកដែលមានជំនឿទាំងឡាយ បុគ្គលណាក៏ដោយក្នុងចំណោមពួក អ្នកទាំងអស់គ្នាដែលគេបានចាកចេញពីសាសនាអ៊ីស្លាមនោះ អស់ឡោះនឹង ប្តូរមកវិញនូវក្រុមផ្សេងដែលទ្រង់ពេញចិត្តនឹងពួកគេ ហើយពួកនោះក៏ពេញ ចិត្តចំពោះទ្រង់ផងដែរ ។ ពួកគេបន្ទាបខ្លួនជាមួយអ្នកមានជំនឿតែពួកគេម៉ឺង ម៉ាត់ចំពោះអ្នកគ្មានជំនឿ ។ ពួកគេនឹងតស៊ូក្នុងមាតិកាអស់ឡោះ ហើយពួកគេ គ្មានការភ័យខ្លាចការស្តីបន្ទោសអ្វីឡើយ ។ នេះគឺជាឧត្តមភាពរបស់អស់ឡោះ ដែលទ្រង់ផ្តល់ដល់បុគ្គលណា ដែលទ្រង់ប្រាថ្នាអស់ឡោះមហាធំធេង និងដឹង បំផុត ។ វាក្យខ័ណ្ឌនេះសំដៅទៅលើការគ្រប់គ្រងរបស់អាហ្វហ្គាហ្គើររួចបំពេញ ភារកិច្ចសំរាប់វិស្វលក្ខីរបស់អស់ឡោះទាំងរូបលោក និងមិត្តសំលាញ់ទាំងអស់

របស់វិស្វលក្ខីឡោះ ដែលបានតស៊ូបង្ក្រាបពួកដែលមានបំណងក្បត់សាសនា អ៊ីស្លាមរហូតធ្វើអោយពួកគេវិលមករកផ្លូវត្រឹមត្រូវវិញ ។

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាត់ : ខ្ញុំក៏បានអាននូវវាក្យខ័ណ្ឌទី១៦ ក្នុងជំពូកអាល់ហ្គាត់ហ្គី ដែលមានន័យថា: ឱមូហាំម៉ាត់ ! ចូរអ្នកមានប្រសាសន៍ ទៅកាន់ពួកជនបទ ដែលបោះបង់ការធ្វើសង្គ្រាម ដោយអ្នកសំល្ហូមពរអោយពួកគេចូលរួមធ្វើ សង្គ្រាមចំពោះក្រុមណាដែលអាចច្បាំងបាន ។ ពួកអ្នកអាចសំលាប់ពួកគេឬក៏ ពួកគេអាចចុះចូលជាមួយយើងក៏បាន ។ ប្រសិនបើពួកអ្នកគោរពតាមអស់ឡោះ នឹងផ្តល់នូវកុសលដ៏ប្រពៃដល់ពួកអ្នក ។ ប្រសិនបើពួកអ្នកបោះបង់ដូចដែលពួក អ្នកធ្លាប់បានបោះបង់កន្លងនោះពួកអ្នកនឹងទទួលនូវទារុណកម្មយ៉ាងខ្លោចផ្សា បំផុត ” ។ វាក្យខ័ណ្ឌនេះសំដៅទៅលើការគ្រប់គ្រងរបស់អាហ្វហ្គាហ្គើររួច បំពេញភារកិច្ចសំរាប់វិស្វលក្ខីរបស់អស់ឡោះ ព្រោះលោកបានចាត់វិធានការ ទៅលើពួកដែលចាត់ទុកខ្លួនឯងថាជាវិស្វលក្ខីបន្ទាប់ពីវិស្វលក្ខីមូហាំម៉ាត់ ដូចជា មូសេឡាម៉ាស់អាល់កាហ្សាប់(ប្រកាសខ្លួនឯងថាជាវិស្វលក្ខី) ។

ហ្វាទីម៉ា : មុនពេលវិស្វលក្ខីឡោះទទួលមរណៈភាព លោកបានប្រើថា: (ចូរពួកអ្នកប្រើអោយអាហ្វហ្គាហ្គើរធ្វើជាអ៊ីម៉ាសឡាហ្គី) នេះគឺជាភស្តុតាង បង្ហាញពីការគ្រប់គ្រងរបស់អាហ្វហ្គាហ្គើរក្រោយពិណហ្គីផងដែរ ។

ហ្វាទីម៉ា : ពួកយើងត្រូវវិលទៅរកពួកក្បត់សាសនាវិញ ។ លោកអាហ្វហ្គាហ្គើរ បានយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ចំពោះការការពារម៉ាឌីណា ។ ពេលនោះលោកបាន រៀបចំលោកអាស៊ី លោកតល់ហា លោកហ្ស៊ីហ្គើរ និងលោកអាប៊ុនឡោះ

កូនម៉ាសអ៊ូដអោយការពារច្រកចូលក្រុងម៉ាឌីណេ និងប្រើអោយអ្នកមានជំនឿនៅតាមម៉ាស៊ីតត្រៀមប្រយុទ្ធ ។ បន្ទាប់មកពួកគេទាំងអស់បាននាំគ្នាចេញទៅតាមគោលដៅរៀងៗខ្លួន ។ ពួកគេក៏ប្រយុទ្ធជាមួយពួកសត្រូវដែលបានសំលាប់អ្នកមានជំនឿរហូតទទួលជ័យជំនះ ។ ក្រោយមកក៏វិលត្រឡប់ទៅកាន់ម៉ាឌីណេ វិញស្របពេលនោះដែរអ៊ូសាម៉ែកូនហ្ស៊ីតក៏បានវិលត្រឡប់ពីប្រទេសរ៉ូម ដោយនាំមកនូវជ័យជំនះយ៉ាងត្រចះត្រចង់ព្រមទាំងមានមកជាមួយនូវជ័យភ័ណ្ឌជាច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ទៀតផង ។ ខណៈពេលដែលកងទ័ពរបស់អ៊ូសាម៉ែបញ្ចប់បេសកកម្មដោយជោគជ័យរួច អាហ្គូហ្គាកើរក៏បានបែងចែកទ័ពនេះទៅជា១១កងពលតូច ។ ក្នុងនោះកងពលដែលរឹងមាំជាងគេគឺកងពលដែលដឹកនាំដោយខលីដកូនអាល់រ៉ាលីដ ។ អាហ្គូហ្គាកើរបានបញ្ជូនកងពលនេះទៅកំទេចលោកតូលែហែអាល់អាសាត់មុនគេបង្អស់ ។

អ៊ូសាម : លោកខលីដកូនអាល់រ៉ាលីដត្រូវបានរឹស្វីលុលឡោះដាក់ងារអោយថាៈសែហ្គូលឡោះអាល់ម៉ាសលូល (ដាររបស់អល់ឡោះដែលគ្មានស្រោម)

ណាដា : តើតូលែហែនោះពុំមែនជាជនដែលបានចាត់ទុកខ្លួនគេថាជាណាហ្គីតាំងពីពេលដែលរឹស្វីលុលឡោះនៅមានជីវិតរស់នៅទេឬ? រូបគេជាអ្នកដែលរឹស្វីលុលឡោះបានបញ្ជូនឱ្យរឹតអាល់អាហ្សូរអោយទៅធ្វើឃាតនោះឬ?

ឌីពុក : ពិតមែនហើយ! តូលែហែនេះហើយដែលបានអះអាងថាៈជិបរីអ៊ីលបាននាំហ្គីមកអោយខ្លួន ។ លោកខលីដកូនអាល់រ៉ាលីដបានយកជ័យជំនះហើយក៏បានដោះស្រាយនូវការបង្កភាពចលាចលរបស់តូលែហែផងដែរ ។

នៅពេលនោះតូលែហែក៏បានរត់គេចខ្លួនទៅកាន់ស្រុកស្អាម ។ កូនៗជាទីស្រឡាញ់! ក្រោយមកតូលែហែក៏បានវិលមកទទួលយកសាសនាអ៊ូស្តាមវិញហើយបានធ្វើដំណើរទៅម៉ាក្រុដើម្បីធ្វើអ្វីរោះ ក្នុងសម័យអាហ្គូហ្គាកើរជាមេដឹកនាំ ។ នៅពេលតូលែហែធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ម៉ាឌីណេមានគេប្រាប់ដំណឹងនេះដល់អាហ្គូហ្គាកើរដែរ តែអាហ្គូហ្គាកើរបាននិយាយថាៈ សូមកុំធ្វើអ្វីគេអោយសោះ ព្រោះអល់ឡោះចង្អុលបង្ហាញគេអោយចូលកាន់សាសនាអ៊ូស្តាមវិញហើយ ។ អ៊ូស្តាមរបស់តូលែហែកាន់តែប្រសើរឡើងៗក្រោយមកទៀតតូលែហែក៏បានចូលរួមនៅក្នុងសមរភូមិអាល់កាឌីស៊ីយ៉ែ ផងដែរ ” ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដ : ចំពោះលោកអាត់ឌីកូនហាទិមវិញ ខ្ញុំបានអានជីវប្រវត្តិរបស់គាត់បញ្ជាក់ថាៈ គាត់បានចាប់កំណើតក្នុងតំបន់ពិសិដ្ឋមួយ ។ អ្នកមានកំណើតនៅតំបន់នេះភាគច្រើនជាមនុស្សល្អ ត្រង់នេះហើយទើបលោកអាត់ឌីបានក្លាយជាអ្នកដាស់តឿនរំលឹកដល់ក្រុមរបស់គាត់ ហើយបានធ្វើឱ្យពួកនោះវិលមករកកាន់សាសនាអ៊ូស្តាមវិញ ។

ម៉ាសមូដ : ឱ បងប្អូនទាំងអស់គ្នា! ខ្ញុំដឹងត្រឹមថាៈ អ្នកដែលចាត់ទុកខ្លួនឯងជារឹស្វីលគឺមូសែឡាម៉ែអាល់កែសហ្សាប់ប៉ុណ្ណោះ ។

មូហាំម៉ាត់ : ទេ ! មូសែឡាម៉ែអាល់កែសហ្សាប់ប៉ុណ្ណោះជាបុគ្គលម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេប៉ុណ្ណោះ ។ ជនដែលអះអាងខ្លួនជាណាហ្គីមុនលោកមូសែឡាម៉ែនោះគឺអាល់អាសរ៉ាដអាល់អាសស៊ី និងស៊ូដេហ្គី ។ សូដេហ្គីនេះជាស្រ្តីម្នាក់ដែលបាន

អះអាងខ្លួនថាជាណាហ្គី ហើយនាងបានបញ្ជាអោយអ្នកអាហ្សាន(អ្នកស្រែក
ប្រកាសពេលសឡាហ្គី) បញ្ចូលឈ្មោះរបស់នាងនៅក្នុងឃ្លាអាហ្សាន ។

ហ្វាទីម៉៖ ( )

មានន័យថា៖ គ្មានអំណាចនិងគ្មានកំលាំងពល់អ្វី ក្រៅពីអស់ឡោះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់
ឧត្តុងឧត្តមបំផុត ។

ណាដា : សូរ្យប័កូនស្រីហារីសអាត់តែមីនេះហើយដែលបានអះអាងថាខ្លួន
ជាណាហ្គី បន្ទាប់ពីណាហ្គីមូហាំម៉ាត់បានទទួលមរណៈភាព ក្រោយមកនាង
បានមានគោលបំណងសំលាប់មេដឹកនាំ របស់រ៉ស៊ីលុលឡោះគឺអាហ្គូហ្គាកើរ ។
បន្ទាប់មកនាងបានធ្វើដំណើរទៅកាន់តំបន់អាល់យ៉ាម៉ាម៉៖ ក្នុងគោលបំណង
ធ្វើឃាតម្ចីសែឡើម៉៖អាល់កែសហ្សាប់ ។ តែផ្ទុយទៅវិញនាងបែរទៅជាព្រម
រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយម្ចីសែឡើម៉៖អាល់កែសហ្សាប់ទៅវិញ ក្រោយពី
អ្នកទាំងពីរបានឯកភាពគ្នាក្នុងការបែងចែកតួនាទីជាណាហ្គី ។ អ្នកទាំងពីរ
ឈានដល់ការបែងចែកផ្ទៃដីផ្តល់ផលច្រើនឬតិចទៅតាមតំបន់ផ្សេងៗទៀត ។

ហ្វាទីម៉៖ ប្រាក់ខាន់ស្នានាង(ហ្វាទីម៉ាសើចហើយពោលបន្តថា) គេយក
សឡាហ្គីអាល់ហ្វាដើរ ហើយភាពងងឹតស្ងួនឈឹងគ្របដណ្តប់លើជនណាដែល
សំរេចដើរតាមពួកគេទាំងពីរនោះ ។

កូនៗពោលថា៖ (سبحان الله العظيم) អស់ឡោះបានចាត់បញ្ជូនសារ
ហារីរបស់ទ្រង់ គឺមូហាំម៉ាត់ ដើម្បីនាំមកនូវ មាតិកាដ៏ត្រឹមត្រូវនិងសច្ចៈភាព ។

ព្រឹត្តិការណ៍នៅតំបន់អាល់យ៉ាម៉ាម៉៖

អ៊ីស្លាម : លោកខលីដបានចេញដំណើរទៅតាមការបញ្ជារបស់លោកអាហ្គូ
ហ្គាកើរដើម្បីទៅសំលាប់ម្ចីសែឡើម៉៖អាល់កែសហ្សាប់នៅយ៉ាម៉ាម៉៖ ។លោក
អាហ្គូហ្គាកើរបានដឹងថាកំលាំងពួកវាមានចំនួនច្រើន ខណៈនោះលោកបានផ្តាំ
ធ្វើលោកខលីដអោយប្លង់ស្ទង់សុំអំពីអស់ឡោះ អោយជួយក្នុងការកំទេចពួក
វាជាពិសេសសំដៅទៅលើបុគ្គលម្ចីសែឡើម៉៖អាល់កែសហ្សាប់តែម្តង ដែល
បុគ្គលរូបនេះធ្លាប់យកជ័យជំនះលើ អិករីម៉៖កូនអាហ្គីយើហ៊ុល ។ អិករីម៉៖
ជាមេទ័ពពូកែម្នាក់ ជាអ្នកជំនាញខាងជិះសេះ និងជាអ្នកប្រយុទ្ធមួយរូបផង
ដែរ មិនតែប៉ុណ្ណោះក៏មានមេទ័ពអ៊ីស្លាមជំនាញផ្សេងៗទៀត ក៏នៅតែចាញ់
ដៃម្ចីសែឡើម៉៖ដដែល ។

ម៉ាស់មូដ៖ ព្រឹត្តិការណ៍នៅយ៉ាម៉ាម៉ាម៉៖គឺជាព្រឹត្តិការណ៍ក្តៅគគុកនិងសំខាន់បំផុត
នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់អ៊ីស្លាមនិងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់អាវ៉ាប់ ។

ហ្វាទីម៉៖ ពិតមែនហើយកាលនោះកងទ័ពរបស់ម្ចីសែឡើម៉៖អាល់កែសហ្សាប់
មានចំនួនច្រើនជាង៤០០០០នាក់ ដោយឡែកកងទ័ពរបស់ពួកមូស្លីមវិញមាន
ត្រឹមតែ១៣០០០នាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ ជីវិតម្ចីសែឡើម៉៖អាល់កែសហ្សាប់ត្រូវបាន
បញ្ចប់នៅក្នុងសង្គ្រាមអាល់យ៉ាម៉ាម៉៖ដែលមានមេទ័ពខលីដកូនអាល់វ៉ាលីដ ។
អ្នកមូស្លីមបានបាត់បង់ជីវិតនៅក្នុងសង្គ្រាមនោះមានចំនួនដល់ទៅ១២០០នាក់
ក្នុងចំណោមអ្នកទទួលមរណភាពនោះមាន ៣៩នាក់ ជាសាហាហ្គ័តជំនិត និង
ជាអ្នកចងចាំម្ចីអាល់គួរអានទាំងមូលតែម្តង ។ ដោយឡែកពួកសត្រូវវិញ

ត្រូវបានសំលាប់ជាច្រើនក្នុងនោះគ្រាន់តែអំបូរហានិហ្វូមមួយ ដែលមានស្វាមី ភក្តិចំពោះមូសែឡើម៉ះ ត្រូវសំលាប់ចំនួន ៧០០០ នាក់ នៅហាឌីកាទុលម៉ោត (ចំការមរណ) និងចំនួន៧០០០នាក់ទៀតនៅទីលានផ្សេងៗហើយនិង៧០០០ នាក់ទៀតត្រូវសំលាប់នៅម៉ាតរីទុលហ្វើរីន ។

អ៊ីស្លាម : អល់ឡោះបានបំភ្លឺរូបរបស់ទ្រង់។ ទ្រង់បានពង្រឹងកងទ័ពរបស់ ទ្រង់(ពួកមូស្លីម) និងទ្រង់ជួយសាសនាអ៊ីស្លាមអោយមានជ័យជំនះដោយ សំលាប់មូសែឡើម៉ះអាល់កែសហ្សាប និងបំបាត់ភាពចលាចលផ្សេងៗ ។

ហ៊ុសាម : សង្គ្រាមនៅអាល់យ៉ាម៉ាម៉ះមានទ្រង់ទ្រាយធំជាងគេក្នុងការ កំចាត់ពួកក្បត់សាសនា ។

ការរំដោះទៅសម័យអាស្ស៊ុតហ្វឹក

ហ៊ុយ៉ាដ: បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមនៅយ៉ាម៉ាម៉ះលោកអាស្ស៊ុតហ្វឹកបានបញ្ជូនខលីដ កូនវ៉ាលីដទៅរំដោះប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់ដោយដាក់បញ្ជាថា: មិនត្រូវសុំជំនួយពី បុគ្គលដែលធ្លាប់ក្បត់សាសនាឡើយ ទោះបីគេវិលត្រឡប់មកអ៊ីស្លាមវិញ ហើយក៏ដោយ ។ អ៊ីស្លាមជាសាសនាសន្តិភាព និងសុវត្ថិភាព ។

ឪពុក: ពិតមែនហើយ! លោកអាហ្គុហ្គាកើរអាស្ស៊ុតហ្វឹកបានផ្តាំផ្ញើក្នុងពេល ធ្វើសង្គ្រាមនោះថា: " សូមពួកអ្នកកុំក្បត់គ្នា កុំបំពារបំពាន(រឹបអូសយកអ្វី ដែលមិនមែនជាកម្មសិទ្ធិ) កុំក្បត់ពាក្យសន្យា កុំកំទេចសាកសព (សាសនា អ៊ីស្លាមហាមឃាត់ការធ្វើបែបនេះ) កុំសំលាប់ក្មេង ចាស់ជរា និងស្ត្រីភេទ

កុំដុតបំផ្លាញដើមឈើ ឬដើមឈើផ្សេងៗ កុំសំឡេះសត្វច្រៀម សត្វគោ សត្វ អ្នដ លើកលែងតែសំរាប់បរិភោគ ហើយនៅពេលណាពួកអ្នកធ្វើដំណើរឆ្លង កាត់បានជួបអ្នកដែលកំពុងគោរពព្រះនៅក្នុងវិហាររបស់គេ សូមកុំបំផ្លាញ ពួកគេអោយសោះ ចូរទុកពួកគេតាមជំនឿរបស់ពួកគេចុះ ។

ហ្វាទីម៉ះ: លោកខលីដនិងបណ្តាអ្នកដែលរួមដំណើរជាមួយលោកបានអំពាវ នាវមនុស្សអោយទទួលយកសាសនាអ៊ីស្លាម ។ប្រសិនបើពួកគេបានបដិសេធ ហើយនៅតែប្រកាន់យកជំនឿដដែលនោះ លោកបានកំណត់អោយពួកគេ បង់ពន្ធលើខ្លួនគេម្នាក់ៗ ។

ហ៊ុសាម : នេះបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា: សាសនាអ៊ីស្លាមមិនបានបង្ខំមនុស្ស ដោយប្រើអាវុធនោះទេ ព្រោះសាសនាអ៊ីស្លាម សាសនាសច្ចៈភាព ជា សាសនាសុវត្ថិភាព និងជាសាសនាស្មោះត្រង់ ។

ឪពុក: ត្រឹមត្រូវហើយ! អ្នកមូស្លីមិនមិនបានដាក់កំហិតទៅលើប្រទេសដែល ខ្លួនបានរំដោះនេះត្រូវតែកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមនោះឡើយ ។ ផ្ទុយទៅវិញពួក គេត្រូវបានគេផ្តល់សិទ្ធិសេរីភាពក្នុងជំនឿសាសនាដល់មនុស្សលោកទាំងអស់ ចំពោះអ្នកព្រមទទួលយកសាសនាអ៊ីស្លាមគឺពួកគេស្ថិតក្នុង ចំណោមពួកអ្នក កាន់សាសនាអ៊ីស្លាម តែបើគេគ្មានជំនឿទេ គឺពួកគេត្រូវបង់ពន្ធលើខ្លួនគេ ។

ម៉ាស់មូដ : ការបង់ពន្ធលើខ្លួនគេ! វាជាអ្វីទៅ ?

ឪពុក: ការបង់ពន្ធលើខ្លួនគេ គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលគេត្រូវបង់ពន្ធដើម្បីប្តូរនឹង ការធានាសន្តិសុខសង្គម ហើយការហួតពន្ធនេះកំណត់លើអ្នកដែលមិនទាន់

ទទួលយកសាសនាអ៊ីស្លាមប៉ុណ្ណោះ ។ រួចគេបានកត់ត្រាកិច្ចសន្យាមួយ ដែល
ធានាពីសន្តិសុខ ហើយពួកគេគ្មានសិទ្ធិចូលរួមជាមួយកងទ័ពមូស្លីមឡើយ
ហើយថែមទាំងមិនអាចជួយធ្វើសង្គ្រាមដើម្បីប្តូរនិងប្រាក់ពន្ធលើខ្លួនផងដែរ
ដរាបណាគេមិនទាន់មានជំនឿនឹងសាសនាអ៊ីស្លាមនោះ ។

អ៊ីស្លាម: សំរាប់ពួកគេមានសេរីភាពពេញលេញក្នុងការអនុវត្តច្បាប់សាសនា
របស់ពួកគេ ។

កូនៗ : អស់ឡោះ! ការអនុគ្រោះរបស់សាសនាអ៊ីស្លាមប្រពៃខ្លាំងណាស់!
ហើយការលើកតម្កើងចំពោះក្រិតក្រមសាសនាក៏យកចិត្តទុកដាក់ដែរ! ។

ណាដា : ចុះបើគេជ្រើសរើសយកការបង់ពន្ធលើខ្លួន ដើម្បីបានចូលទៅក្នុង
កិច្ចការកងទ័ពនោះយ៉ាងណាដែរ?

ឪពុក : ករណីនេះគេមិនទទួលយកទេ យើងសូមបញ្ជាក់លើករណីនេះថាៈ
ការបង់ពន្ធលើខ្លួនគឺជាប្រាក់ដែលត្រូវគេចំណាយប្តូរនិងការគាំពារទូទៅពីសំ
ណាក់រដ្ឋាភិបាល ហើយរដ្ឋាភិបាលក៏យកថវិកាមូស្លីម សំរាប់ចំណាយលើការ
គាំពារនេះដែរ វាមិនមែនជាប្រាក់ចាប់បង្ខំឬជាបំណុលដែលគេដាក់កាតព្វ
កិច្ចក្នុងន័យបន្ទាបបន្ថោក ឬការចុះចូលនោះទេ ។ ការបង់ពន្ធលើខ្លួននេះគឺស្មើ
នឹងការបរិច្ចាគទានហ្សីកាត់របស់អ្នកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម ហើយហ្សីកាត់
វាជាបំណុលចំពោះអ្នកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ប្រទេស ហើយ
និងការការពារច្បាប់ទាំងនោះ ហើយហ្សីកាត់សំរាប់ជួយដល់ទុតិកជន ។

ហ្សីយ៉ាដ: សំរាប់រូបខ្ញុំផ្ទាល់មានព័ន្ធអំពីការបង់ពន្ធលើខ្លួននេះ

ដែលពេលនេះខ្ញុំមានបំណងចង់បញ្ជាក់ប្រាប់ថាៈ ការបង់ពន្ធលើខ្លួននៅក្នុង
សាសនាអ៊ីស្លាមគេបានកំណត់លើតែប្រុសៗប៉ុណ្ណោះ ។

ណាដា : តើវាមានន័យដូចម្តេចទៅ ?

ហ្សីយ៉ាដ: គឺគេមិនបានដាក់កំណត់មកលើក្មេង ស្ត្រីភេទ ឬមនុស្សរិកលចរិត
និងអ្នកដែលមិនមានលទ្ធភាពដូចជា ចាស់ជរា ជនទីទល់ក្រដែលរស់ដោយ
សារការបរិច្ចាគទាន ឬពិជនពិការនោះឡើយ ។

សើម៉ាហ៍ : អស់ឡោះ ! ..... សាសនាអ៊ីស្លាមអស្ចារ្យណាស់! ផ្តល់សេរីភាព
ដល់មនុស្សលោកក្នុងការជ្រើសរើសជំនឿរបស់ខ្លួនដោយមិនបានដាក់តំនាប
លើនរណាម្នាក់អោយប្រកាន់យកសាសនាអ៊ីស្លាមដោយការបង្ខិតបង្ខំឡើយ ។

ដូចអស់ឡោះបានមានបន្ទូលនៅក្នុងជំពូកអាស់ហ្គាការ៉ោះវាក្យខ័ណ្ឌ២៥៦
ដែលមានន័យថាៈ (មិនមានការកៀបសង្កត់ (បង្ខិតបង្ខំ) នៅក្នុងសាសនា
អ៊ីស្លាមឡើយ) ។

ទេពកោសល្យនិងភាពរឹងមាំរបស់អាហ្គូហ្គារកើលើសច្ចៈភាព

អ៊ីស្លាម: យើងវិលត្រលប់មកនិយាយអំពីការដណ្តើមយកជោគជ័យទាំងឡាយ
ដែលប្រកបដោយភាពឆ្លើម ភាពឃ្នាសវៃនិងភាពរឹងមាំ និងការការពារ
សាសនាអ៊ីស្លាមរបស់អាហ្គូហ្គារកើអាស្ស៊ីតហ្វិក ហើយនិងភាពអង់អាច
ក្លាហានរបស់លោកខលីដនិងបណ្តាសាហាហ្គ័តដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដទៃទៀត ដែល
ពួកគេបានចូលរួមនៅក្នុងសង្គ្រាមតទល់នឹងពួកក្សត្រសាសនាអ៊ីស្លាម ក៏មាន
អ្នកទទួលមរណភាពនៅក្នុងសមរក្ខមិផងដែរ ក្នុងនោះមានអ្នកដែលបាន

តស៊ូប្រយុទ្ធនៅក្នុងសមរម្យមិផ្សេងៗ រហូតអស់ឡោះបានអោយសាសនា អ៊ីស្លាមរឹងមាំដោយសារពួកសាហាហ្គ័ត និងអាស៊ីតហ្គ័ត ។

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន : ឥឡូវនេះខ្ញុំនិយាយរឿងដែលធ្វើអោយខ្ញុំមានការចាប់ អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំង ហើយខ្ញុំបានកំណត់ក្នុងចិត្តថា: ខ្ញុំមិនតបតចំពោះជនដែល មានបំណងអាក្រក់មកលើរូបខ្ញុំជារៀងរហូត ក្រោយពីខ្ញុំបានអានប្រវត្តិនោះ រួចមក ។ ដំណើររឿងនោះមានដូចតទៅ: មានបុរសម្នាក់ជេរស្តីអាហ្វហ្គាហ្គើរ តែលោកមិនតបតំពោះជននោះវិញទេ ខណៈនោះវិស្វលុលឡោះអង្គុយនៅ មិនឆ្ងាយពីអាហ្វហ្គាហ្គើរឡើយ ។ ពេលនោះវិស្វលុលឡោះមើលឃើញហើយ លោកញញឹម ។ បុរសនោះនៅតែបន្តការជេរស្តីមកលើអាហ្វហ្គាហ្គើរថែម ទៀត ពេលនោះអាហ្វហ្គាហ្គើរទ្រាំមិនបានក៏តបវិញ ។ ខណៈនោះស្រាប់តែ វិស្វលុលឡោះបានក្រោកឈរ រួចដើរចេញទៅ ។ ក្រោយមកអាហ្វហ្គាហ្គើរ ដើរទៅជួបវិស្វលុលឡោះ ហើយបានសួរលោកថា: ឱវិស្វលុលឡោះ! ហេតុអ្វី បានជាលោកក្រោកឈរ រួចដើរចេញ? វិស្វលុលឡោះបានមានប្រសាសន៍ ថា: (អម្បាញ់មិញមានម៉ាឡាអ៊ីកាហ៍មួយរូបនៅជាមួយអ្នក ជួយធ្វើការ ឆ្លើយតបជំនួសអ្នក តែដល់ពេលអ្នកឆ្លើយតបនឹងសំដីបុរសនោះវិញ ពេល នោះស្តែតន(បិសាច) ឆ្លៀតចូលមកហើយ ហើយរូបខ្ញុំនឹងមិនអង្គុយជាមួយ ស្តែតនឡើយ ។

ម៉ាស់មូដ : អាហ្វហ្គាហ្គើរពិតជាមនុស្សល្អឥតខ្ចោះមែន គ្រាន់តែលោកមិន មែនជាវិស្វលុលប៉ុណ្ណោះ ។

ឪពុក: អាហ្វហ្គាហ្គើរពិតជាអ្នកអំពាវនាវ (មនុស្សលោកអោយទទួលយកនូវ សាសនាអ៊ីស្លាមដ៏ល្អប្រពៃ) ទី២ ពោលគឺទី២បន្ទាប់ពីវិស្វលុលឡោះនូវរាល់អ្វី ទាំងអស់ ។

ណាដា : បានន័យថាយ៉ាងម៉េច?

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន : ចាប់ពីការទទួលនូវជំនឿអ៊ីស្លាមរហូតដល់ក្លាយជាមេ ដឹកនាំទទួលខុសត្រូវកិច្ចការរបស់មូស្លីមីន រហូតដល់ធ្វើការអំពាវនាវអោយ ទទួលយកសាសនាអ៊ីស្លាមជាថ្មីរបស់អ្នកបានក្បត់សាសនា ។ អាហ្វហ្គាហ្គើរជា អ្នកទី២នៅក្នុងរូងភ្នំ លោកជាអ្នកមុនគេក្នុងការអនុវត្ត និងឆ្លើយតបតាម សាសនាអ៊ីស្លាម ។

អ៊ីស្លាម : មានពួកអាន់សរី និងពួកមូហាជ្វីរបាននាំគ្នាវិលកំចាត់ចំពោះឧត្តម ភាពអ្នកដែលមានឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់ជាងគេនៅក្បែរទ្វារផ្ទះរបស់ណាហ្គី ។ ខណៈ នោះណាហ្គីបានចេញមក ហើយសួរពួកគេថា តើពួកអ្នកនាំគ្នាធ្វើអ្វី? ពួកគេ ឆ្លើយថា ពួកយើងកំពុងតែនិយាយដល់អ្នកដែលមានស្នាដៃឧត្តមឧត្តម! វិស្វលុលឡោះមានប្រសាសន៍ថា: ពួកអ្នកមិនត្រូវអោយតំលៃនរណាម្នាក់ ប្រសើរជាងអាហ្វហ្គាហ្គើរឡើយ ព្រោះអាហ្វហ្គាហ្គើរប្រសើរជាងពួកអ្នកទាំង នៅលើលោកិយនិងនៅថ្ងៃបរលោក ។

អ៊ីម៉ែរកូនខត្តបមេជីកនាំអ៊ីស្តាមទី២

(១៣-២៣ម.ស/៦៣៤-៦៤៤គ.ស)

អ៊ីស្តាម: វាជាពន្លឺរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលអ៊ីស្តាមទី២ ដែលគេស្គាល់យ៉ាងជាក់ច្បាស់ហើយដែលពួកយើងបានទទួលនូវភាពយុត្តិធម៌ និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរពីលោក ។ ពន្លឺបានជះទៅលើភាពងងឹតស្ងួនយើងនៃអំពើស៊ុរិក វាបានជំរុញអោយឃើញប្រការល្អនៅក្នុងខ្លួនរបស់ពួកយើង ថែមទាំងពង្រឹងក្នុងចិត្តនូវគោលជំនឿនិងកិច្ចប្រតិបត្តិអំពើល្អទៀតផង ។

ហ្វឺរ៉ោះ: ពួកយើងត្រូវនិយាយពីប្រវត្តិរបស់ហ្វឺរ៉ោះ(អ៊ីម៉ែរ) នៅពេលនេះ ។

ម៉ាស់ម៉ូដ: នោះគឺអ៊ីម៉ែរកូនខត្តប ជាថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលទីពីរដែលឆ្លាតវៃ ។

ហ្សឺយ៉ាដ: អ៊ីម៉ែរកូនខត្តបកើតចេញពីអំបូរអាត់ឌី ។ អំបូរនេះគឺជាអ្នកដែលគ្រប់គ្រងផ្នែកការទូត និងតុលាការក្នុងសម័យដេហ្សឺលីយ៉ាស់ (សម័យចុងក្រោយរបស់អ៊ីស៊ីនិងមុនមូហាំម៉ាត់កើតជារីស្វីល) ។ ជីតារបស់លោកឈ្មោះ នូហ្វ កូនអាប៊ុលអាហ្សឺ ។ ជីតាអ៊ីម៉ែរនេះហើយដែលធ្លាប់កាត់ក្តីអោយលោកអហ្សឺតលិបឈ្នះក្តីលើលោកហ្វឺរ៉ោះកូនអ៊ីម៉ែរ ពេលដែលអ្នកទាំងពីរប្រលងប្រជែងគ្នាធ្វើជាអ្នកដឹកនាំរបស់អាវ៉ាប់តូរីស ។

ហ្សឺយ៉ាដ: ទុកអោយខ្ញុំនិយាយប្រាប់ពួកអ្នកម្តង ។ ដឹងទេ តើរីស្វីលលុបឡោះនិយាយយ៉ាងដូចម្តេចពីរឿងអ៊ីម៉ែរ? រីស្វីលលុបឡោះបានមានប្រសាសន៍ថា: ខ្ញុំមិនដែលឃើញមនុស្សអស្ចារ្យដូចម្នាក់នេះ(អ៊ីម៉ែរ) ដែលនាំមកនូវភាព

ប្លែកៗនោះទេ ។

អ៊ីម៉ែរកូនសម័យដេហ្សឺលីយ៉ាដ:

ម៉ាស់ម៉ូដ : ឥឡូវនេះពួកយើងត្រូវស្វែងយល់ពីបុគ្គលអ៊ីម៉ែរ ទាំងមុននិងក្រោយពេលចូលកាន់សាសនាអ៊ីស្តាមរបស់លោក ។

ត្រកូលនិងភាពខ្ពង់ខ្ពស់របស់អ៊ីម៉ែរ

សើម៉ាស់: អ៊ីម៉ែរកូនអាប៊ុលខត្តប អាប៊ុលខត្តបកូននូហ្វ កូននូហ្វ កូនអាប៊ុលអាហ្សឺ ។ អាប៊ុលអាហ្សឺ គឺជាអ្នកជំនួញដ៏ល្បីល្បាញម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកល្បីៗរបស់អាវ៉ាប់តូរីស ។ លោកក៏ជាអាជ្ញាធររបស់អាវ៉ាប់តូរីសទទួលបន្ទុកផ្នែកសិកសាស្ត្រ ផ្នែកចរាចរនិងជាតុលាការផងដែរ ។

អះម៉ាត់ : នៅពេលដែលអស់ឡោះជ្រើសតាំងមូហាំម៉ាត់ជារីស្វីលសំរាប់ការចង្អុលបង្ហាញនិងនាំមកនូវសាសនាពិតនោះ អ៊ីម៉ែរធ្លាប់ជាបុគ្គលម្នាក់ធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដល់អ្នកមានជំនឿ ។ លោកធ្លាប់ធ្វើបាបដល់ខ្ញុំបំរើស្រីរបស់អំបូរមុមិល ដែលក្រោយមកអាហ្សឺហ្វឺរ៉ោះបានទិញខ្ញុំបំរើនោះនិងបានដោះលែងអោយមានសេរីភាពវិញ ។ អ៊ីម៉ែរមានមាឌធំរឹងមាំ ចិត្តឆេះឆាវ ឆាប់ខឹងចូលចិត្តការសប្បាយនិងចូលចិត្តគ្រឿងស្រវឹង ។ លោកធ្លាប់យកផ្លែល្វើធ្វើជារូបសំណាកអ្នកខ្លាំងពូកែណាម្នាក់សំរាប់ជាទិសក្ការ: តែពេលលោកឃ្លានលោកក៏បេះផ្លែល្វើនោះហូបអស់ទៅ ។

កូនចៅម៉ែម៉ែដ៏សើចក្អាកក្អាយរួចនិយាយថា៖” ការស្អាតស្អំរបស់អល់ឡោះ ដែលគ្មានអ្វីមួយប្រដូចនឹងទ្រង់បានឡើយ ។

ហ៊ុនសាមៈ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំចង់ដឹងពីប្រវត្តិនៃការចូលកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមរបស់ អ៊ូមែរ ?

ប្រវត្តិការចូលកាន់សាសនាអាយអ៊ីស្លាមរបស់អ៊ូមែរ

ម៉ាស់ម៉ូដៈ នៅពេលអ្នកមានជំនឿនឹងមូហាំម៉ាត់បានធ្វើដំណើរទៅកាន់ទឹកដី ហាហ្គើសៈ(ប្រទេសអេចូពីពេលបច្ចុប្បន្ន) ជាលើកដំបូងនោះធ្វើអោយការងារ នោះកាន់តែបន្ថែមទំងន់មកលើអ៊ូមែរខ្លាំងឡើងៗរហូតដល់អ៊ូមែរប្តេជ្ញាថា នឹងសំលាប់មូហាំម៉ាត់ព្រមទាំងពួកអ្នកមានជំនឿនឹងលោកទាំងអស់ចោល ។ ពេលមួយលោកណាអ៊ីមកូនអាប៊ុលឡោះបានជួបអ៊ូមែរក្នុងពេលកំពុងធ្វើ ដំណើរ ។ ណាអ៊ីមបានសួរថា តើអ៊ូមែរទៅណា? អ៊ូមែរឆ្លើយថា៖”ខ្ញុំកំពុងដើរ រកមូហាំម៉ាត់និងពួកអ្នកមានជំនឿនឹងមូហាំម៉ាត់ដើម្បីសំលាប់” ។ ពេលនោះ ណាអ៊ីមបានតបវិញថា៖ អ្នកកំពុងតែកុហកខ្លួនឯងហើយ ព្រោះប្អូនស្រីរបស់ អ្នកនិងប្តីនាងបានចូលកាន់សាសនាដូចមូហាំម៉ាត់អស់ហើយ ។

ហ្វាទីម៉ែៈ តើនរណាជាប្អូនស្រីរបស់អ៊ូមែរនោះ?

ណាដា : គឺហ្វាទីម៉ែកូនស្រីរបស់លោកអាល់ខត្តប ដែលនាងបានចូលកាន់ សាសនាអ៊ីស្លាមតាំងពីសាសនានេះចាប់បដិសន្ធិនាសម័យមូហាំម៉ាត់មកម្ល៉េះ ហើយប្តីរបស់នាងគឺលោកសើអ៊ីដកូនហ៊្សូត ហ៊្សូតកូនអារ៉ូ អារ៉ូកូននូហ្វែល

ដែលលោកគឺជាបុគ្គលម្នាក់ក្នុងចំណោមជនទាំងដប់នាក់ដែលស្វិតស្វាញឡោះ បានផ្តល់ដំណឹងរីករាយដល់ពួកគេគឺជាអ្នកដែលត្រូវចូលប៉ានសួគ៌ ។

ឪពុកៈ មិនយូរទេ ពួកយើងនឹងបានឃើញពន្លឺអ៊ីស្លាម ដែលវានឹងឆ្លុះបញ្ចាំង ទៅលើចិត្តនិងសតិបញ្ញារបស់អ៊ូមែរ ពោលគឺបញ្ចេញលោកពីភាពងងឹតស្ងួន យឹងនៃសម័យដើម្បីលើយ៉ះទៅកាន់ស្ថិតិភាពរឹងមាំរបស់អ៊ីស្លាមវិញ ។

ម៉ាស់ម៉ូដៈ អ៊ូមែរបានធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់ផ្ទះប្អូនស្រីរបស់ខ្លួនប្រកបដោយ ការខឹងសម្បារយ៉ាងខ្លាំងស្ទើរតែគ្រប់គ្រងខ្លួនឯងលែងបាន ។ ពេលចូលដល់ ផ្ទះរបស់នាងក៏បានឃើញមនុស្សមួយក្រុមដែលនៅទីនោះជាមួយនាង និងប្តី របស់នាងដែលពួកគេកំពុងសូត្រអាល់គូរអាន ដោយសភាពភ័យខ្លាចពីអ៊ូមែរ និងពពួកគូរវ៉ែស៍ ។ ពេលអ៊ូមែរចូលទៅ លោកក៏ទះកំផ្លៀងប្អូនស្រីខ្លួន និងវាយ ប្អូនថ្លែរហូតដល់លត់ជង្គង់ចុះ តែពេលអ៊ូមែរបានឃើញឈាមលើផ្ទៃមុខប្អូន លោកមានការអាណិតហើយដើរចូលទៅជិតនាងពេលនោះកំហឹងរបស់អ៊ូមែរ បានរលាយបាត់រួចលោកបាននិយាយទាំងអារម្មណ៍ធូរស្រាលថា៖ សូមបង្ហាញ បងនូវក្រដាស(អាល់គូរអាន) ដែលនៅនឹងប្អូនមើល ។ តែនាងបានប្រកែក មិនព្រមផ្តល់អោយទេ លុះត្រាតែអ៊ូមែរយកទឹករូហ្មុ និងជំរះសំអាតខ្លួនជា មុនសិន ពីព្រោះថាអាល់គូរអានមិនអាចប៉ះវាបានទេលុះត្រាតែអ្នកជ្រះស្អាត ពីហាឌីស(ត្រូវមានរូហ្មុ) អ៊ូមែរយល់ព្រម ។ លោកក្រោកឈរឡើងរួចងូត ទឹកជំរះសំអាតខ្លួន ពេលនោះនាងបានហុចអាល់គូរអាននោះអោយអ៊ូមែរ លោកក៏ចាប់ផ្តើមអានវា ។

ហ៊ុនសាម: អ្វីម៉ែរបានសូត្រអាល់គូរអាននៅក្នុងក្រដាសនោះត្រង់បន្ទូលរបស់
អល់ឡោះដែលមានន័យថា: (តហ៊ើ) យើង(អល់ឡោះ) មិនបានបញ្ចុះអាល់
គូរអានលើរូបអ្នក(មូហាំម៉ាត់) ដើម្បីអោយអ្នកសំបាកនោះទេ តែដើម្បី
ក្រើនរំលឹកដល់អ្នកដែលកោតខ្លាច ។ អាល់គូរអានបញ្ចុះមកពីអ្នកដែលបាន
បង្កើតផែនដីនិងមេឃដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។ ម្ចាស់ដ៏មហាសប្បុរសនៅលើអារវិស្ស ” ។
ពេលនោះអ្វីម៉ែរ មានការចាប់អារម្មណ៍ក្នុងជំនឿចំពោះអល់ឡោះ ដោយ
លោកបានលាន់មាត់ថាពាក្យពេចន៍ (សំដីរបស់អល់ឡោះ) នេះល្អនិងថ្លៃថ្នូរ
ណាស់! លោកបានលើកអាល់គូរអានមកចម្រើននិយាយថា: វាក្យខណ្ឌទាំង
នេះគឺមិនប្រើបុគ្គលណាម្នាក់អោយយកម្ចាស់ណាផ្សេងដែលត្រូវគេគោរពធ្វើ
ជាម្ចាស់ជាមួយអល់ឡោះឡើយ ។ សូមប្រាប់ ខ្ញុំមកមូហាំម៉ាត់នៅឯណា?” ។
អះម៉ាត់: អ៊ីស្លាមបានចូលក្នុងចិត្តគំនិតនិងបញ្ហាញាណរបស់អ្វីម៉ែរតាមរយៈ
នេះ ។ លោកបានធ្វើដំណើរទៅរកវិស្វលុលឡោះ ដើម្បីប្រកាសពីគោលជំនឿ
និងអល់ឡោះម្ចាស់ដែលខ្លាំងពូកែបំផុតរបស់លោកនិងការទទួលស្គាល់វិស្វល
ដ៏ថ្មីថ្មោងជាងគេគឺមូហាំម៉ាត់ដោយហ៊ិនប្លែកថា: ខ្ញុំសូមធ្វើសាក្សីថាគ្មាន
ទេម្ចាស់ដែលត្រូវគេគោរពដ៏ពិតប្រាកដក្រៅពីអល់ឡោះ ហើយខ្ញុំសូមទទួល
ស្គាល់ថា មូហាំម៉ាត់ជារីស្វីលរបស់អល់ឡោះ ” ។
ណាដា: លោកខក្តើបអាល់អារទីធ្លាប់បាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំថា ប្រាកដណាស់
វិស្វលុលឡោះបានបូងស្ទូងសុំពីអល់ឡោះអោយជួយពង្រឹងអ៊ីស្លាមតាមរយៈ
អារូកូនហ៊ុនសាមឬអ្វីម៉ែរកូនខត្តប ។

អ្វីម៉ែរប្រកាសពីការចូលអ៊ីស្លាមរបស់លោក

ហ៊ុនសាម : អ្វីម៉ែរដើរជុំវិញមេកន្ត្រាញគូរវីស៍ព្រមទាំងប្រកាសថា: “ខ្ញុំបាន
ចូលកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមហើយ ខ្ញុំសូមធ្វើសាក្សីថា: គ្មានទេម្ចាស់ដែលត្រូវ
គេគោរពដ៏ពិតប្រាកដក្រៅពីអល់ឡោះហើយខ្ញុំសូមទទួលស្គាល់ថាមូហាំម៉ាត់
ពិតជាខ្ញុំបំរើនិងជារីស្វីលរបស់អល់ឡោះ ។

ហ៊ុនដា: អ្នកចូលអ៊ីស្លាមក៏កើនឡើងដោយសារការចូលអ៊ីស្លាមរបស់អ្វីម៉ែរនិង
ហាំហ៊ីរ្យៈកូនអាប់ខុលមូតល់លិបដែលត្រូវជាមារបស់មូហាំម៉ាត់ ។ហាំហ៊ីរ្យៈបាន
ចូលអ៊ីស្លាមមុនអ្វីម៉ែរប្រហែលជាបីថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ។ ការចូលអ៊ីស្លាមរបស់អ្នក
ទាំងពីរបានធ្វើអោយអ៊ីស្លាមរឹងមាំ មានពរជ័យនិងប្រកបដោយការការពារ
យ៉ាងពេញទំហឹង ។

ហ៊ើដើរ: ខ្ញុំធ្លាប់បានដឹងថា អាប់ខុលឡោះកូនម៉ាសអូដបាននិយាយថា ពួក
យើងបានរឹងមាំចាប់ពីពេលដែលអ្វីម៉ែរចូលកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមមក ហើយ
ការចូលអ៊ីស្លាមរបស់គាត់ជាការបើកច្រកមួយ ការបំលាស់ទីរបស់គាត់ជា
ជំនួយមួយ និងការគ្រប់គ្រងរបស់គាត់ជាពរជ័យមួយ ។ មុនការចូលអ៊ីស្លាម
របស់អ្វីម៉ែរ ពួកយើងមិនអាចសឡាហ៍ក្នុងម៉ាស្លិចហារីម(ម៉ាស្លិចដែលព័ទ្ធ
ជុំវិញកាក់ហ្គុន) បានឡើយ ។

មូហាំម៉ាត់ : ពួកយើងបានជជែកគ្នាតាំងពីដើមមេរៀនមកម្ល៉េះថា អ្វីម៉ែរបាន
ត្រូវគេអោយនាមថា “ហ្វីរ្យ័ក” តើវាមានន័យយ៉ាងដូចម្តេច? តើនរណាជា

អ្នកប្រសិទ្ធិនាមនេះអោយលោក?

អាប៊ុនរ៉ូសម៉ាន: គឺណាហ្គីមូហាំម៉ាត់ជាអ្នកប្រសិទ្ធិនាមនេះឱ្យលោក។ នាមនេះមានន័យថា: អ្នកបែងចែករវាងខុសនិងត្រូវ ពីព្រោះថាការចូលសាសនាអ៊ីស្លាមរបស់គាត់អស់ឡោះបានបង្ហាញពីការបែងចែករវាងខុស និងត្រូវដល់លោក។ ការបំលាស់ទីរបស់អ៊ីម៉ែរអាហ្សាប់តូរីស៍បានធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដល់អ្នកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម និងបានធ្វើការហាមឃាត់ពួកគេមិនអោយធ្វើបំលាស់ទីឡើយ។ ដោយឡែកសំរាប់អ៊ីម៉ែរវិញលោកបានស្តាយដាវ និងផ្ទុចូលទៅកាន់កាក់ហ្គុះ និងជួបមេកន្ត្រាញម៉ាក្កុះដែលនៅជុំវិញកាក់ហ្គុះ។ លោកបានដើរជុំវិញកាក់ហ្គុះ៧ ជុំរួចលោកសឡាហ្គី ២រំកើអាហ្គី ខាងក្រោយម៉ាកមអ៊ីបរហ៊ីមបន្ទាប់មកលោកដើរទៅជួបមេកន្ត្រាញម៉ាក្កុះម្តងមួយៗ ដោយលោកបាននិយាយទៅកាន់ពួកគេថា: "បុគ្គលណាហើយចង់បែកមែបែកឪ្យចង់អោយកូនរបស់ពួកគេក្លាយជាក្មេងកំព្រា ឬចង់អោយប្រពន្ធរបស់ពួកគេក្លាយជាស្រ្តីមេម៉ាយ អញ្ជើមកជួបខ្ញុំខាងក្រោយអូរនេះ! តែគ្មានបុគ្គលណាម្នាក់ហ៊ានមកតាមលោកឡើយ។"

អះម៉ាត់: អ៊ីម៉ែរបានចូលរួមតស៊ូក្នុងសង្គ្រាមជាច្រើន។

អ៊ីម៉ែរជាអ្នកចាប់ខ្លឹមបុណ្យ

ហ៊ីសាម: អ៊ីម៉ែរកូនខត្តបជាមនុស្សដ៏បូងគេក្នុងការ :

- ◆ ប្រើអោយបញ្ឈរសឡាហ្គីតារីវេសជាក្រុម។

- ◆ រំដោះប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់ទាំងមូលតំបន់ដើហ្សីរ៉ោះ តំបន់អេហ្ស៊ីប និងតំបន់អាសកាន់ដាវី។
- ◆ បង្កើតអោយមានការកត់ត្រាកាលបរិច្ឆេទជាមូហាំម៉ាត់សករាជ។
- ◆ ចងក្រងច្បាប់គ្រប់គ្រងផ្សេងៗ។
- ◆ តែងតាំងតុលាការនៅតាមតំបន់ផ្សេងៗ និងបន្ថែមនៅម៉ាស៊ីតណាហ្គី។
- ◆ បានប្រគល់កូនសោរម៉ាស៊ីតអុកស(នៅប៉ាឡេស្ទីន)។
- ◆ បានដឹកនាំមនុស្សទៅធ្វើហាជី ១០ឆ្នាំ។

ភាពយុត្តិធម៌របស់អ៊ីម៉ែរ

ហ្វៀរដើរ : ថ្ងៃមួយមានជនជាតិអេហ្ស៊ីបម្នាក់បានមកជួបផ្នែកដឹកនាំកំពូលអ៊ីស្លាមគឺអ៊ីម៉ែរកូនខត្តបដើម្បីប្តឹងពីអារ៉ូកូនអាស និងកូនប្រុសរបស់គាត់ឈ្មោះមូហាំម៉ាត់ដោយលោកបានបញ្ជាក់ប្រាប់អ៊ីម៉ែរថា: ពេលមួយនោះ សេះរបស់ខ្ញុំបានរត់ ពេលសេះរត់មកដល់ជិតជនជាតិអេហ្ស៊ីបនោះ មូហាំម៉ាត់ កូនអារ៉ូបានចាប់សេះគាត់ទុក។ ជនជាតិអេហ្ស៊ីបនោះ បានប្រាប់មូហាំម៉ាត់ថា: "នេះជាសេះរបស់ខ្ញុំទេ។ ពេលនោះមូហាំម៉ាត់បានក្រោកឈរវាយជនជាតិអេហ្ស៊ីបនោះនឹងខ្សែត្រីព្រមទាំងបាននិយាយថា: យកវាទៅវិញទៅព្រោះខ្ញុំជាកូនអ្នកខ្ពង់ខ្ពស់ម្នាក់។ ពេលអ៊ីម៉ែរបានដឹងពីរឿងនេះលោកបានបញ្ជាអោយគេបញ្ជូនអារ៉ូកូនអាស និងកូនប្រុសរបស់លោកមកពីអេហ្ស៊ីប។ លុះពេលមកដល់

អ្វីម៉ែរ បានហៅជនជាតិអេហ្ស៊ីបនោះមកព្រមទាំងអោយខ្សែទៅគាត់រួច
ប្រើអោយវាយទៅលើ មូហាំម៉ាត់ដោយអ្វីម៉ែរ បាននិយាយថា: ចូរឯងវាយ
កូនអ្នកផ្ទុំឡើងភ្លាមរួចលោកប្រើអោយវាយទៅលើ អាំរូ ផងដែរ តែជនជាតិ
អេហ្ស៊ីបនោះបានតបទៅអ្វីម៉ែរថា: "ខ្ញុំសូមទោស ខ្ញុំវាយតែនរណាវាយខ្ញុំ
ប៉ុណ្ណោះ" ។ អ្វីម៉ែរសំលឹងមើលទៅអាំរូ រួចនិយាយថា: តើពួកអ្នកបញ្ហាអោយ
គេគោរពចាប់ពីពេលណាមក! ។ មនុស្សលោកទាំងអស់កើតមកតាមរយៈ
ម្តាយរបស់គេជាបុគ្គលដែលមានសេរីភាព!" ។

ហ៊ីសាម : នេះជាច្បាប់សំរាប់ការរស់នៅហើយវាជាមាតិកាសំរាប់ប្រជាពល
រដ្ឋអ៊ីស្លាមដែលគេត្រូវតែលើកតម្កើងមនុស្សជាតិ ហើយនិងរក្សាគោលជំនឿ
របស់ពួកគេ ។ អ៊ីស្លាមដែលត្រូវតែកើងក្នុងនាមជាកូនចៅអាដាំ ហើយគោល
ជំនឿរបស់គេរៀងៗខ្លួនត្រូវបានគេថែរក្សា ។

ហ៊ីដា : អ្វីម៉ែរបានចាត់ចែងអោយមានគោលនយោបាយដល់អ្នកគ្រប់គ្រង
តាមតំបន់របស់អ៊ីស្លាមសំរាប់ដោះស្រាយជីវភាពបានគ្រប់គ្រាន់ ។

ម៉ាស់ម៉ូដ: ខ្ញុំបានដឹងថា អ្វីម៉ែរអនុគ្រោះ ដោយមិនយកប្រាក់ពន្ធចំពោះជន
ដែលគ្មានលទ្ធភាពបង់ក្នុងចំណោមពួកដែលសុំជ្រកកោន ក្នុងប្រទេសអ៊ីស្លាម
មិនតែប៉ុណ្ណោះ លោកថែមទាំងផ្តល់អោយពួកគេនូវអ្វី ដែលលោកមានទៀត
ផង ។ ក្តីមេត្តាបេសផ្នែកដឹកនាំកំពូលនិងការអាណិតស្រឡាញ់មកលើផ្នែកដឹក
នាំក្រោមបង្គាប់ ។

អះម៉ាត់: ថ្ងៃមួយអ្វីម៉ែរបានធ្វើដំណើរទៅប្រទេសស្តាមនៅពេលនោះលោក
បានជួបមនុស្សជាច្រើន ដែលពួកគេមកប្តឹងពីផ្នែកដឹកនាំតាមតំបន់របស់ពួក
គេគឺលោកសើអ៊ីដ កូនអាមេរៀរអាល់ដុមហ៊ី ដោយពួកគេបានប្តឹងថា: លោក
សាអ៊ីដមិនបានចេញមកជួបពួកគេទេទាល់តែថ្ងៃរះខ្ពស់ និងមិនបានបំពេញ
តាមសំណូមពររបស់ពួកយើងនៅពេលយប់ឡើយមិនតែប៉ុណ្ណោះគាត់តែងតែ
អវត្តមានពីពួកយើងពេញមួយថ្ងៃរៀងរាល់ខែ ។ អ្វីម៉ែរបានកោះអញ្ជើញលោក
សាអ៊ីដ អោយមានវត្តមាននៅចំពោះមុខមហាជនទាំងអស់ ។ សាអ៊ីដ បាន
និយាយថា: "ខ្ញុំសូមសួរថាអស់ឡោះថាខ្ញុំមិនបានគេចចេញពីពួកគេទេព្រោះ
តែខ្ញុំរស់ត្រាំម្សៅនឹងប៉ុងហើយរង់ចាំរហូតដល់វាឡើងជូ បន្ទាប់មកខ្ញុំដុតនឹងប៉ុង
រួចយកវាហុក (ការសំអាតខ្លួនមុនធ្វើការគោរពសក្ការៈចំពោះអស់ឡោះម្ចាស់)
ក្រោយមកខ្ញុំចេញទៅរកពួកគេ ។ ចំណែកការមិនដោះស្រាយអោយពួកគេ
នៅពេលយប់ព្រោះខ្ញុំមិនចូលចិត្តសញ្ជឹងគិត ពីមូលហេតុនៅពេលយប់នោះទេ
តែខ្ញុំនឹងរំលឹកវានៅពេលថ្ងៃវិញ និងដោយសារខ្ញុំយកពេលថ្ងៃសំរាប់ការដោះ
ស្រាយអោយពួកគេ ដោយឡែកពេលយប់សំរាប់អស់ឡោះម្ចាស់ ពោលគឺខ្ញុំ
បន្ថែមការគោរពសក្ការៈចំពោះទ្រង់នៅពេលយប់ ។ ចំណែកការអវត្តមាន
របស់ខ្ញុំមួយថ្ងៃក្នុងមួយខែគឺថ្ងៃនោះខ្ញុំបោកសំលៀកបំពាក់របស់ខ្ញុំ ហើយរង់
ចាំវាស្ងួត ។ អ្វីម៉ែរពោលឡើងថា: រាល់ការសរសើរគឺសំរាប់អស់ឡោះម្ចាស់
ដែលមិនធ្វើអោយអស់សង្ឃឹមចំពោះការយល់ដឹងជ្រៅជ្រះរបស់ខ្ញុំមកលើរូប
អ្នក ។

ម៉ាស់ម៉ូដ: ការយល់ដឹងជ្រៅជ្រះ វាជាជំនាញមួយដែលអាចប្រមើលដឹងកិច្ចការទាំងក្នុងនិងក្រៅ ។

អះម៉ាត់ : អ្វីម៉ែរឿងខាងពូកែយល់ដឹងការងារអនាគត និងពូកែនិយាយ ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដ : តើអ្នកនិយាយថាម៉េចអម្បាញ់មិញ? ពូកែយល់ដឹងឆ្ងាយ? សូមជួយពន្យល់ប្រាប់ផង?

អះម៉ាត់: រឿងនេះទាក់ទងនឹងហាហ្គីសនិយាយពីការពូកែដឹងឆ្ងាយដែលឈ្មោះនេះត្រូវបានសាសនាវិទូផ្នែកហាហ្គីសអោយនិយមន័យយ៉ាងនេះ ។

អ៊ីស្លាម : ឈប់សិន ! មុនពេលអ្នកបកស្រាយនិងផ្តល់ចំលើយនៃពាក្យពូកែដឹងឆ្ងាយនោះ សូមទុកឱកាសអោយខ្ញុំបន្ថែមបន្តិចសិន ។ នោះគឺទាក់ទងនឹងបុគ្គលអ្វីម៉ែរតែម្តង នៅថ្ងៃមួយលោកបានថ្លែងសន្ទរកថា ថ្ងៃសុក្រក្នុងពេលមនុស្សម្នាក់ កំពុងត្រងត្រាប់ស្តាប់ស្រាប់តែលោកស្រែកខ្លាំងៗថា: កូនទី១ទាំងអស់ភ្នំ!ភ្នំ! (មានន័យថា ចូរពួកអ្នកគេចខ្លួនទៅរកភ្នំភ្លាមដើម្បីគេចចេញពីមុខសត្រូវដែលតាមមកពីខាងក្រោយពួកអ្នក) ។ បន្ទាប់មកលោកវិលមកនិយាយបំពេញសុន្ទរកថារបស់លោកវិញ រួចក៏សឡាហ៍ធ្វើជាអ៊ីម៉ា (ជាអ្នកនាំមុខគេ) ។ ក្រោយពីសឡាហ៍ចប់លោកអាសីបានសួរអ្វីម៉ែរថា: “ពួកយើងទាំងអស់គ្នាបានលឺលោកស្រែកខ្លាំងៗថា: “កូនទី១ទាំងអស់ភ្នំ!ភ្នំ! ” ពេលនោះអ្វីម៉ែរបានសួរអាសីថា អ្នកលឺខ្ញុំស្រែកអញ្ចឹងមែនឬ? អាសីឆ្លើយថា: “អ្នកនៅក្នុងវិហារទាំងអស់បានលឺលោកស្រែក!” ។ អ្វីម៉ែរបានពន្យល់ថា: “ខ្ញុំបានមើលឃើញពួកមូស្រីគីន(ពួកពហុទេពនិយម) បានងាកមកឡោមព័ទ្ធ

ទីពេលមួយពួកនោះស្ទើរតែកំទេចទីពេលមួយទៅហើយ ។ ពេលនោះទីពេលមួយកំពុងដើរឆ្លងកាត់ភ្នំ ។ បើពេលនោះទីពេលមួយងាកមកប្រឈមនឹងពួកនោះច្បាស់ជាមានជ័យជំនះ ។ ផ្ទុយទៅវិញបើទីពេលមួយបោះបង់វិញ ច្បាស់ជាពួកមូស្រីគីនកំទេចមិនខាន ។ ពេលនោះខ្ញុំស្រែកប្រាប់ថា: “ភ្នំ ! ភ្នំ! ” ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដ: តើកូនទី១បានលឺការស្រែកនោះដែរឬទេ? បើចំងាយវាឆ្ងាយពីគ្នាយ៉ាងនេះ?

អ៊ីស្លាម : បាទ! ពួកគេបានលឺ ពីព្រោះក្រោយព្រឹត្តិការណ៍មួយខែ លោកហ្គីសៀវបានមក ហើយលោកបាននិយាយថា : កងទ័ពបានលឺសំលេងស្រែកប្រាប់ថា: កូនទី១ភ្នំ!ភ្នំ! ពេលនោះពួកយើងបានងាកទៅរកភ្នំ ។ អស់ឡោះបានអោយពួកយើងមានជ័យជំនះតែម្តង ។

ហ្ស៊ីសាម: បងប្អូនទាំងអស់! ខ្ញុំយល់ហើយន័យរបស់វាមិនចាំបាច់ពន្យល់បកស្រាយប្រាប់លំអិតនៃពាក្យពូកែដឹងឆ្ងាយឡើយ ។

ម៉ាស់ម៉ូដ: បងប្អូនទាំងអស់! អ្នកយល់តែអ្នកផ្សេងពីអ្នកគេមិនទាន់បានយល់ច្បាស់នៅឡើយទេ ។ ដូចនេះកុំប្រញាប់ពេក ។

អះម៉ាត់: មិនថាទេ! ខ្ញុំនឹងពន្យល់ប្រាប់អ្នកអោយបានច្បាស់គឺពួកអ្នកសាសនាវិទូផ្នែកសោតវិញ្ញាណមនុស្សពេលបច្ចុប្បន្ននេះ បាននិយាយថាពាក្យពូកែដឹងឆ្ងាយគឺមានន័យថា: “ការបង្ហាញប្រការអាទិកំហាំងវាមានន័យថាព្យាណដឹងពីចំងាយដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងហាហ្គីសខាងលើស្រាប់” ។

ហ៊ុយយ៉ាដ : សំណាញ់! ខ្ញុំពិតជាចម្លែកចិត្តនឹងញាណដឹងរបស់អ្វីម៉ែរ មានភាពខ្លាំងក្លា ។ ញាណដឹងទាំងនេះវាពិតជាចម្លែកមែនទែន ។

អ៊ីស្លាម : អ្នកពណ៌នាពីញាណដឹងរបស់អ្វីម៉ែរថាប្លែក រឺស្វីលុលឡោះបានមានប្រសាសន៍ប្រាប់ហើយថា៖ “ ចូរពួកអ្នកកោតខ្លាចញាណដឹងរបស់អ្នកកោតខ្លាចអស់ឡោះពិតណាស់គេអាចប្រមើលឃើញដោយពន្លឺបង្ហាញពីអស់ឡោះជាម្ចាស់ ។

ហ៊ុយយ៉ាដ: ត្រឹមត្រូវណាស់ប្រសាសន៍របស់រឺស្វីលុលឡោះ ។

ក្តីមេត្តារបស់អ៊ីម៉ែរ

ហ្វាទីម៉ែ : ឥឡូវនេះពួកយើងគួររំលឹកដល់ក្តីមេត្តារបស់អ៊ីម៉ែរ ។

ណាដា : ត្រឹមត្រូវណាស់គ្មានអ្វីត្រូវសង្ស័យឡើយ ។ នៅយប់មួយអ៊ីម៉ែរដើរល្បាតស្វែងយល់ពីសភាពនៃអ្នកនៅក្រោមឱវាទរបស់ខ្លួន ។

ហ្វាទីម៉ែ:ពិតជាអញ្ចឹងមែន! ពេលមួយមានអ្នកចំណូលថ្មីមកទីក្រុងម៉ាឌីណះ ពួកគេបានបោះជំរុំនៅទីនោះ ។ តាមទំលាប់របស់អ៊ីម៉ែរតែងតែដើរល្បាតនៅពេលយប់ដើម្បីស្វែងយល់ពីសភាពប្រជាជនរបស់លោក ។ ពេលនោះលោកបានលឺសំលេងក្មេងយំ ។លោកក៏និយាយទៅកាន់ម្តាយក្មេងនោះថា៖ “សូមអ្នកស្រីលួងវាផង?” ស្ត្រីនោះបានតបមកអ៊ីម៉ែរវិញថា៖ ខ្ញុំផ្តាច់ដោះវាព្រោះថ្នាក់ដឹកនាំកំពូល(អ៊ីម៉ែរ) មិនផ្តាច់ផ្តង់ពួកយើងនោះទេលើកលែងតែ ក្មេងៗណាដែលគេផ្តាច់ដោះហើយប៉ុណ្ណោះ ។ លោកអាប៊ុនខុររ៉ាសម៉ាន កូនអាហ្វូបាន

និយាយថា៖ ពេលអ៊ីម៉ែរសឡាហ៍ស៊ីហ្គុនលោកយំយ៉ាងខ្លាំងបន្ទាប់មកលោកចេញដំណើរទៅដោយពោលពាក្យថា៖អ៊ីម៉ែរ តើក្មេងប៉ុន្មាននាក់ហើយដែលអ្នកបានសំលាប់! ។ ក្រោយមកលោកបានប្រកាសបញ្ជានៅក្នុងហ្វូងមនុស្សថា ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមិនត្រូវប្រញាប់ក្នុងការផ្តាច់ដោះកូនរបស់ពួកអ្នកទេ” ។ ថ្នាក់ដឹកនាំកំពូល(សំដៅលើរូបលោក) របស់ អ៊ីស្លាមសូមដាក់បទបញ្ជាថា៖ “ក្មេងៗគ្រប់រូបត្រូវទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ទាំងលុយកាក់ សំលៀកបំពាក់ និងចំណីអាហារ” ។

អ៊ីស្លាម : ចំណែកខ្ចីវិញ នឹងពណ៌នាប្រវត្តិមួយទៀតអោយពួកអ្នកស្តាប់ ។ មានថ្ងៃមួយអ៊ីម៉ែរបានចូលទៅជួបអាប៊ុនខុររ៉ាសម៉ានកូនរបស់លោក ។ពេលនោះលោកបានឃើញកូនកំពុងទទួលទានសាច់មួយដុំ ។ អ៊ីម៉ែរខឹងយ៉ាងខ្លាំង រួចនិយាយថា៖ “កូនជាកូនរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំអ៊ីស្លាមកំពូលម្នាក់កូនទទួលទានសាច់ឬ? លោកក៏ប្រើអោយអាប៊ុនខុររ៉ាសម៉ានទទួលទាននំប៉័ងនិងប៊ីរិញ ។

អាប៊ុនខុររ៉ាសម៉ាន: អ្នកបានពណ៌នារឿងចំណីអាហារ តែខ្ញុំនឹងនិយាយប្រវត្តិមួយផ្សេងទៀតប្លែកនិងអស្ចារ្យ ។ គេបានពណ៌នាថា៖ មានថ្ងៃមួយអ៊ីម៉ែរបានចូលទៅក្នុងផ្សារក្នុងបំណងត្រួតពិនិត្យមើល ។ លោកបានឃើញសត្វអូដូដាត់មួយក្បាល ។ លោកសួរថា៖ វាជារបស់អ្នកណា ? ពួកគេបានឆ្លើយថាវាជារបស់អាប៊ុនខុររ៉ាសម៉ានកូនអ៊ីម៉ែរ ។ អ៊ីម៉ែរងាកមុខចេញប្រកបដោយការឈឺចាប់ខ្លាំង ។ លោកបានប្រាប់អោយគេនាំអាប៊ុនខុររ៉ាសម៉ានមកជួបលោក ។ ពេលនោះអាប៊ុនខុររ៉ាសម៉ានបានរាយរាប់ប្រាប់ឪពុកថា៖ “ ខ្ញុំបានទិញវាដោយ

លុយកាក់របស់ខ្ញុំ រួចខ្ញុំបញ្ជូនវាអោយគេថែរក្សា ដើម្បីខ្ញុំដាក់វាលក់ដូចអ្នក
មូស្លីមផ្សេងទៀតដែរ” ។ ពេលនោះអ្វីម៉ែរនិយាយទាំងខឹងថា៖ “កូនជាកូន
របស់ថ្នាក់ដឹកនាំអ៊ីស្លាមកំពូល ។ កូនបានទុកវាអោយមនុស្សជួយមើលអោយ
ឯងអញ្ចឹង (អាងខ្លួនឯងជាកូនអ្នកធំ) ! បន្ទាប់មកលោកបានប្រើអាប់ខុល
ឡោះអោយយកត្រឹមអ្វីដែលគេបានចំណាយ និងសល់ប៉ុន្មានត្រូវបញ្ចូលទៅ
ក្នុងឃ្នាំងសំភារៈរបស់អ៊ីស្លាមទាំងអស់ ។

◆ អាប់ខុលឡោះកូនអ្វីម៉ែរជាបុគ្គលម្នាក់ ដែលកោតខ្លាចអស់ឡោះបំផុត
ក្នុងចំណោមអ្នកកោតខ្លាចអស់ឡោះទាំងឡាយ ។

មូហាំម៉ាត់: មិនមែនតែប៉ុណ្ណឹងទេ! អ្វីម៉ែរថែមទាំងបដិសេធក្នុងការតែងតាំង
កូនរបស់លោកគឺអាប់ខុលឡោះនូវតំណែងមួយក្នុងចំណោមតំណែងធំៗរបស់
ប្រទេសទៀតផង និងបដិសេធក្នុងការដាក់ឈ្មោះកូនរបស់លោកជាជំរើស
សំរាប់តំណែងកំពូលនៃអ្នកដឹកនាំអ៊ីស្លាមផងដែរ ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដ : អ្វីដែលអ្នកនិយាយគឺជាការពិត ។ ថ្ងៃមួយអ្វីម៉ែរអង្គុយជាមួយ
អ្នកដឹកនាំក្រោមបង្គាប់ ដើម្បីពិភាក្សាគ្នា ជុំវិញការជ្រើសរើសអ្នកគ្រប់គ្រង
ប្រចាំតំបន់គូហ្វ្រែ (ឈ្មោះតំបន់មួយនៅក្នុងប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់) ។ លោកបានលើក
យោបល់ថា៖ខ្ញុំចង់បានអ្នកគ្រប់គ្រងវិញម៉ាស្ម៉ូត ជាបុគ្គលម្នាក់ដែលមិន
ត្រូវថ្នាក់ដឹកនាំរបស់លោកសុំយោបល់ ក្នុងការជ្រើសរើសថ្នាក់ដឹកនាំប្រចាំ
តំបន់គូហ្វ្រែ (ក្នុងប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់) ខ្ញុំត្រូវការសមាសភាពមួយខ្លាំងពូកែនិង

ស្មោះត្រង់ដែលសមាសភាពមិនត្រូវបានគេប្តឹងតវ៉ាពីអ្វីមួយឡើយ ។ ពេល
នោះថ្នាក់ដឹកនាំទាំងអស់បានអោយយោបល់ថា៖បុគ្គលដែលលោកកំពុងស្វែង
រកនោះគឺអាប់ខុលឡោះកូនអ្វីម៉ែរ ។ ពេលនោះអ្វីម៉ែរបានបដិសេធយ៉ាងដាច់
អហំការហើយប្រើអោយជ្រើសរើសអ្នកផ្សេងវិញ ។

ជំហរយុត្តិធម៌របស់អ្វីម៉ែរ ជាមួយអ្នកមិនមែនអ៊ីស្លាម

ហ្វាទីម៉ែ: អ្វីម៉ែរជាតំរូវភស្តុតាងមួយក្នុងកិច្ចការយុត្តិធម៌ និងភាពឧត្តុង្គឧត្តម
នោះ គឺគេអាចយកវាធ្វើជាអំណះអំណាងនៅក្នុងសាសនាអ៊ីស្លាម ។ អ៊ីស្លាម
ជាសាសនាប្រកបដោយការយោគយល់ អាណិតស្រឡាញ់ សន្តិភាព និងក្តី
មេត្តា ។ ប្រវត្តិរឿងមួយ គឺនៅពេលដែលគេតំរូវអោយប្រគេនអាសើតិហ្វ្រែ
កូនស្រីអាល់មូកត់ទិសទៅអោយថ្នាក់ដឹកនាំកំពូល ក្រោយពីពួកគេមិន
ព្រមប្រគល់នាងទៅអោយអារ៉ូកូនអាសទេ ។ ពេលនោះអារ៉ូបានផ្ញើសំបុត្រ
ជូនអ្វីម៉ែរដោយប្រាប់រឿងនេះដល់លោក ។ អ្វីម៉ែរបានមកជួបពួកគេ(បងប្អូន
ស្រីនោះ) រួចលោកបានសរសេរកំណត់ត្រាធានាលើជីវិតពួកគេទាំងកូន ទាំង
ទ្រព្យសម្បត្តិ និងវិហារសាសនាគ្រឹស្តរបស់ពួកគេគឺមិនត្រូវបំផ្លាញ ប៉ះពាល់
ឬអនុញ្ញាតិអោយនរណាម្នាក់នៅឡើយ ។

សាម៉ាស់: ឱអស់ឡោះ! ជាម្ចាស់ ពិតណាស់ អ៊ីស្លាមជាសាសនាប្រកបដោយ
ការអធ្យាស្រ័យនិងក្តីមេត្តា ទាំងនេះហើយគឺអស់ឡោះប្រើពួកយើងនៅក្នុង
គម្ពីរអាល់គូរអានដ៏ថ្លៃថ្លើងនោះ ។

គ្មានការបង្ខំតបង្ខំនៅក្នុងសាសនាអ៊ីស្លាម

អះម៉ាត់: បងប្អូនជាទីស្រឡាញ់! ចូរយើងក្រលេកមើលថ្នាក់ដឹកនាំកំពូល ដ៏យុត្តិធម៌ដែលភ្ជាប់អ៊ីស្លាម និងភាពស្មោះត្រង់ សំរាប់មនុស្សលោកទូទៅទាំងបរិស័ទអ៊ីស្លាម យ៉ាហ្វិឌី និងណាសរីនី(ពួកជីហ្វនិងពួកត្រីស្ត) ។ ថ្ងៃមួយពេលអ្នកអាហ្សាន (សូត្រធម៌អំពាវនាវមនុស្សអោយមកសឡាហ៍) បានចាប់ផ្តើមអាហ្សានសឡាហ៍។ ពេលនោះអ្វីម៉ែរកំពុងអង្គុយក្នុងព្រះវិហារ គ្រីស្ទឈ្មោះគីយ៉េម៉ាស់។ លោកប្រញាប់ចេញពីព្រះវិហារជាបន្ទាន់ ពេលលោកបានលឺ(សំលេងអាហ្សាន) ដើម្បីលោកសឡាហ៍ខាងក្រៅព្រះវិហារ នៅលើដីស្អាតជុំវិញព្រះវិហារនោះ។ លោកបាននិយាយទៅកាន់ហ្គើរីកះថា: "ប្រសិនបើខ្ញុំសឡាហ៍ខាងក្នុងព្រះវិហារច្បាស់ជាពេលក្រោយមកអ្នកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមទាំងអស់នឹងអនុវត្តតាមបន្ទាប់ពីខ្ញុំ ហើយពួកគេច្បាស់ជាអះអាងថា អ្វីម៉ែរធ្លាប់សឡាហ៍នៅទីនេះ(នៅក្នុងវិហារ) ។

ថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលដែលយុត្តិធម៌ និងលោកអាប់ហ្គ្លេស

ហ្ស៊ីយ៉ាដ : អ្វីម៉ែរបាននិយាយទៅកាន់អាប់ហ្គ្លេសដែលត្រូវជាឪពុកមារបស់ណាហ្គីថា: រឿងលុលឡោះមុនពេលលោកទទួលមរណភាព លោកមានបំណងចង់ពង្រីកម៉ាស៊ីតរបស់លោក តែផ្ទះរបស់អាប់ហ្គ្លេសឯងវានៅជិតម៉ាស៊ីតណាស់។ ពួកយើងបានមូលមតិគ្នាថា សូមអោយលោកផ្តល់ទីតាំងនេះ ដើម្បីពួកយើងធ្វើការពង្រីកម៉ាស៊ីត។ លោកអាប់ហ្គ្លេសបានឆ្លើយថា: ខ្ញុំមិនយល់ព្រមទេ។ អ្វីម៉ែរបានតបវិញថា: "អញ្ជឹងពួកយើងត្រូវយកវាទាំងបង្ខំឬ?" ។

អាប់ហ្គ្លេសឆ្លើយតបវិញថា: "វាមិនមែនជាសិទ្ធិរបស់អ្នកដែលត្រូវធ្វើដូចនេះទេ"។ លោកជាថ្នាក់ដឹកនាំ! ពួកយើងត្រូវលើករឿងនេះទៅអោយលោកហ្ស៊ីហ្ស៊ូហ្វ្រេកូនអាល់យ៉ាម៉ាន់ដើម្បីកាត់ក្តី។ អ្នកទាំងពីរនាំគ្នាទៅរកលោកហ្ស៊ីហ្ស៊ូហ្វ្រេកូន។

ម៉ាស់ម៉ូដ : ឈប់សិន! ខ្ញុំមានចំនុចចាប់អារម្មណ៍គឺថា តើថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលធ្វើដំណើរទៅជួបលោកហ្ស៊ីហ្ស៊ូហ្វ្រេកូន ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ឬ?

អះម៉ាត់: ពិតហើយ! ថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលនិងលោកអាប់ហ្គ្លេសបានអង្គុយទល់មុខហ្ស៊ីហ្ស៊ូហ្វ្រេកូន។ លោកអាប់ហ្គ្លេសបានលើកឡើងថា: "ខ្ញុំបានដឹងថា ណាហ្គីដារូដមានបំណងចង់យកដីនៅជាប់ម៉ាស៊ីតហ្គេនូលមីកទិស (នៅប៉ាលីស្ទីន) ដើម្បីពង្រីកម៉ាស៊ីត ហើយដីនេះជាកម្មសិទ្ធិរបស់ក្មេងកំព្រា។ ពេលដែលគេទទួលបានដីនោះ ក្មេងកំព្រាបានប្រកែកមិនព្រមប្រគល់អោយទេ។ ពេលនោះណាហ្គីដារូដចង់យកដីនោះទាំងបង្ខំតែអស់ឡោះបានវ៉ាហ្គី (ប្រាប់បញ្ជា) ដល់ណាហ្គីដារូដនៅក្នុងបន្ទូលរបស់ទ្រង់ថា: ពិតណាស់ម៉ាស៊ីតទាំងឡាយណាដែលស្អាតស្អំពីការបំពាននោះហើយជាម៉ាស៊ីតរបស់យើង(អស់ឡោះ) ។ ពេលនោះណាហ្គីដារូដឈប់ទាមទាររួចទុកដីនោះអោយម្ចាស់គេវិញ។ បន្ទាប់មកលោកអាប់ហ្គ្លេសបានងាកមករកអ្វីម៉ែររួចនិយាយថា: "តែសំរាប់ខ្ញុំស្រឡាញ់អស់ឡោះនិងរឿងលុលឡោះរបស់ទ្រង់ ។ដូច្នេះដីនោះអ្នកយកវាសំរាប់ពង្រីកម៉ាស៊ីតចុះ

ស្នែកតន(បីសាច)ខ្លាចអ្វីម៉ែរ

ហ្ស៊ីយ៉ាដ:សំលាញ់! ខ្ញុំបានអានហាហ្គីសមួយហើយខ្ញុំមានការភ្ញាក់ផ្អើលខ្លាំង!

មូហាំម៉ាត់: អ្នកភ្នាក់ផ្អែលឬគេធ្វើអោយភ្នាក់ផ្អែល?

ហ្ស៊ីយ៉ាដ : សើចរូចនិយាយថា: " តាមពិត គឺទាំងពីរ ពោលគឺខ្ញុំបានអាន ហាហ្គីសមួយដែលណាហ្គីបានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់អ៊ូម៉ែរថា : " ឱ! អ៊ូម៉ែរ ខ្ញុំស្បូចនឹងអល់ឡោះ គឺបីសាច វាគេចចេញពីផ្លូវដំណើររបស់អ្នក" ។

មូហាំម៉ាត់ : បីសាចខ្លាចអ៊ូម៉ែរ! គេចចេញពីផ្លូវអ៊ូម៉ែរ! ឱអល់ឡោះម្ចាស់ដី មហាស្អាតស្អំ!

អះម៉ាត់ : វាគ្មានអ្វីដែលអ្នកត្រូវភ្នាក់ផ្អែលនោះឡើយ ពីព្រោះថា ខ្ញុំរបស់ អល់ឡោះដែលស្មោះត្រង់ គឺបីសាចពុំមានអំណាចអ្វីមកលើពួកគេឡើយ ។ ដូចអល់ឡោះមានបន្ទូលបញ្ជាក់ពីសំដីរបស់បីសាចថា: (ខ្ញុំនឹងលំអលោកីយ៍ នេះសំរាប់មនុស្សលោក ហើយខ្ញុំនឹងធ្វើអោយពួកគេវង្វេងទាំងអស់ លើក លែងតែខ្ញុំរបស់ទ្រង់ណាម្នាក់ដែលស្មោះចំពោះទ្រង់ ក្នុងចំណោមពួកគេ ប៉ុណ្ណោះ ។ អល់ឡោះបានមានបន្ទូលតបវិញថា: (នេះគឺមាតិកាសំយោងដែល ត្រឹមត្រូវ ។ ពិតណាស់ឯងគ្មានអំណាចអ្វីលើខ្ញុំរបស់យើងឡើយលើកលែងតែ ជនណាដែលដើរតាមគន្លងរបស់ឯងគឺគេស្ថិតក្នុងចំណោមពួកវង្វេងហើយ" ។

កូនក្រមុំទន្លេនិលនិងអ៊ូម៉ែរកូនខត្តប

ហ្ស៊ីយ៉ាដ: គឺអ៊ូម៉ែរបានបញ្ជូនសំបុត្រទៅគ្រប់ទិសទី នៃទឹកដីអេហ្ស៊ីបដ៏ស្រស់ បំព្រង ដែលមានទឹកហូរហៀរសំរាប់ស្រោចស្របដំណាំ សំរាប់ការភ្ជួររាស់ដី សំរាប់បន្លែបង្កា និងសំរាប់មនុស្សម្នាដ៏ច្រើនកុះករ ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដ: តើអ្នកកំពុងនិយាយពីអ្វី? កូនក្រមុំទន្លេនិល សំបុត្រ ទឹកហូរហៀរ សំរាប់មនុស្ស? ឬគ្រោះរាំងស្ងួតស្ទើរតែបំផ្លាញមនុស្សលោក?

ហ្ស៊ីសាម: ហេតុអ្វីបានជាអ្នកប្រញាប់ប្រញាល់ម៉្លេះ? ចាំបន្តិច ខ្ញុំនឹងនិយាយ រឿងកូនក្រមុំទន្លេនិលប្រាប់ ។ វាជាទង្វើរបស់ជនជាតិអេហ្ស៊ីបដែលតែងតែ បោះកូនក្រមុំចូលទៅក្នុងទន្លេនិល ក្រោយពីពួកគេតុបតែងអោយកូនក្រមុំ នោះនូវគ្រឿងអល់អ្ការដ៏ស្រស់ស្អាតរួចរាល់ហើយ ដោយគេយល់ថាបើមិន ធ្វើអញ្ចឹងទេនោះនឹងគ្មានទឹកប្រើប្រាស់ឡើយ ។ លុះពេល អារ៉ូ កូនអាស្ស រំដោះប្រទេសអេហ្ស៊ីបបាន លោកត្រូវប្រឈមមុខនឹងប្រពៃណី ដ៏ចម្លែក នេះ ។ ទន្លេដ៏ធំល្វឹងល្វើយនេះបានរឹងហួតដោយទង្វើទាំងអស់នេះ ។ អារ៉ូបាន ធ្វើលិខិតទៅអោយអ៊ូម៉ែរ ដើម្បីពិភាក្សាជុំវិញទស្សនៈ របស់អ្នកស្រុកនេះតើ គួរធ្វើបែបណា ដើម្បីអោយមនុស្សសុខចិត្តបោះបង់នូវទំលាប់ទាំងនោះចោល និងដើម្បីអោយមនុស្សម្នាដឹងថា វាជាប្រការដែលត្រូវច្បាប់អ៊ីស្លាមបានហាម ឃាត់ដាច់ខាត ចំពោះការសំលាប់មនុស្សដោយការបោះទាំងរស់ចូលក្នុងទន្លេ និល ។ លិខិតអ៊ូម៉ែរទៅកាន់តំបន់ផ្សេងៗនៃប្រទេសអេហ្ស៊ីបអ៊ូម៉ែរបានបញ្ជូន លិខិតមួយច្បាប់ ដែលមានខ្លឹមសារក្នុងលិខិតនេះថា: " ពីអាប់ខុលឡោះ អ៊ូម៉ែរកូនខត្តបជូនចំពោះប្រជាជនអេហ្ស៊ីបទាំងអស់ ។ ប្រសិនបើអ្នកធ្លាប់រត់ ដោយខ្លួនឯង ចូរអ្នកឈប់រត់ភ្លាមតែបើអ្នកធ្លាប់រត់តាមការបញ្ជាររបស់ អល់ឡោះ ពួកយើងជួយសុំពីទ្រង់ដ៏មហាធើងអោយពន្លឿនដល់អ្នកថែម

ទៀត ។ គេបានបញ្ជូនលិខិតរបស់អ្នកម៉ែរទៅកាន់ទន្លេយូរអង្វែង ។ សូមអល់ឡោះ ផ្តល់ផលបុណ្យដល់មនុស្សតាមរយៈទន្លេនីលផង ។

មូហាំម៉ាត់ : អត្ថន័យល្អណាស់ និងប្រកបដោយភាពទន់ភ្លន់បំផុត ! ប៉ុន្តែខ្ញុំ ចង់បញ្ជាក់អោយបានច្បាស់ថែមទៀតថា ឥឡូវនេះពួកយើងកំពុងតែចាប់ អារម្មណ៍ក្នុងប្រទេសអេហ្ស៊ីបតាមរយៈទន្លេនីល ដែលគ្មានទឹកជំនន់ឬគ្រោះ រាំងស្ងួតទៀតឡើយ បន្ទាប់ពីជនជាតិអេហ្ស៊ីបបានសាងសង់ទំនប់យ៉ាងខ្ពស់ ក្នុងតំបន់អាសវ៉ានមក ។

ក្តីមេត្តានិងការយុត្តិធម៌របស់អ្នកម៉ែរ

ហ្ស៊ីយ៉ាដ : ពួកយើងគួរងាកទៅមើលប្រវត្តិរបស់អ្នកម៉ែរដែលពួកយើងអាច ទាញយកបន្ថែមពីក្តីមេត្តារបស់លោកចំពោះជនមូស្លីម និងមិនមែនមូស្លីម ។ មានពេលមួយនោះអ្នកម៉ែរ បានឃើញបុរសយើហ្ស៊ីធីចំណាស់ម្នាក់ពិការភ្នែក ។ លោកបានបញ្ជាអោយគេផ្តល់ការផ្គត់ផ្គង់ដល់ជនពិការចំណាស់នេះ និងអ្នក ផ្សេងៗទៀតដែលមានតម្រូវការចាំបាច់ពីថវិការួមរបស់ជនមូស្លីម ។

អះម៉ាត់ : ទាក់ទងនឹងប្រវត្តិទាំងនេះបានធ្វើអោយរូបខ្ញុំហូរទឹកភ្នែកនិងបាន ធ្វើអោយខ្ញុំមានចំណាប់អារម្មណ៍កាន់តែខ្លាំងផង ។ ខ្ញុំសូមលើកយកដំណើរ រឿងរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលយុត្តិធម៌ ដែលពួកយើងយល់ថាវាមានសារៈសំខាន់ មួយដើម្បីយកមកពិពណ៌នាប្រាប់ ។ ដំណើររឿងនេះបាននាំមកដោយលោក សាឡាម ។ សាឡាមបាននិយាយថា៖ ថ្ងៃមួយ ពួកយើងបានចេញទៅកន្លែង មួយជិតទីក្រុងម៉ាឌីណា ជាមួយអ្នកម៉ែរ ។ ពេលនោះពួកយើងបានឃើញពន្លឺ

ភ្លើងដែលកំពុងដាំស្ល ។ អ្នកម៉ែរនិយាយថា៖ ពួកយើងត្រូវទៅកាន់កន្លែងនោះ ដើម្បីបានដឹងពីសភាពរបស់ពួកនៅទីនោះ ។ លុះពេលពួកយើងចូលទៅជិត ពួកយើងបានឃើញស្ត្រីម្នាក់ ក្មេងតូចៗនិងឆ្កាំងមួយលើចង្ក្រាន ហើយក្មេងៗ ទាំងនោះកំពុងទ្រហោយ ដោយសារការស្រែកឃ្លាន ។ អ្នកម៉ែរបានអោយ សាឡាម រួចនិយាយថា ឱម្ចាស់ភ្លើង! (សំដៅទៅអ្នកកំពុងដុតភ្លើង) ស្ត្រី រូបនោះបានឆ្លើយតបវិញដែលមានន័យថា៖ សូមសេចក្តីសុខកើតមានចំពោះ ពួកអ្នកផងដែរ ។ អ្នកម៉ែរបានសួរបន្តថា៖ ហេតុអ្វីបានជាក្មេងទាំងនេះស្រែក យំ? ស្ត្រីនោះឆ្លើយថា៖ ដោយសារការស្រែកឃ្លាន និងអាកាសធាតុត្រជាក់ ដែលវាបង្កផលលំបាកដល់ពួកយើងនិងក្មេងៗ ។ អ្នកម៉ែរសួរបន្តថា៖តើអ្នកស្រី កំពុងធ្វើអ្វីនៅក្នុងឆ្កាំងនេះ? ស្ត្រីនោះបានឆ្លើយថា៖ វាមានតែទឹកទេដែល ខ្ញុំកំពុងដណ្តាំវាបន្តភ្នែកក្មេងៗទាំងនេះដើម្បីអោយពួកគេឆាប់ដេកលក់ ។

ពេលនោះអ្នកម៉ែរបានវិលត្រឡប់វិញយ៉ាងលឿន ទឹកភ្នែករបស់លោកបាន ហូរស្រក់មកពេញផ្តាច់ ។ លោកបានចាប់យកម្សៅមួយការុងនិងអំបិល ។ លោកលើកលីដោយខ្លួនឯង ។ ពេលនោះលោកសាឡាមបាននិយាយទៅកាន់ អ្នកម៉ែរថា៖ "សូមទុកអោយខ្ញុំលឺវិញ? ។ អ្នកម៉ែរបានឆ្លើយថា៖តើអ្នកអាចទទួល ទោសកំហុសជំនួសរូបខ្ញុំនៅថ្ងៃបរលោកបានដែរឬទេ ? " ។ អ្នកម៉ែរបន្តលឺ ម្សៅរហូតដល់ផ្ទះស្ត្រីនោះ ។ ពេលទៅដល់លោកចាប់ផ្តើមធ្វើនំ ដើម្បីអោយ

១ - ពាក្យស្នាមរបស់ជនមូស្លីមដែលមានន័យថាសូមសេចក្តីសុខកើតមានចំពោះរូបអ្នក)

ក្មេងៗនោះទទួលបាន ។លោកបានឱនផ្គុំភ្លើងរហូតដល់នំឆ្អិន ។ លោកបានដាក់
ឆ្នាំងចុះរួចប្រាប់ស្រ្តីនោះថា: ចូរអ្នកស្រីបញ្ជុកពួកគេ ហើយខ្ញុំជាអ្នកផ្គុំអោយ
ឆាប់ត្រជាក់ ។ក្មេងៗបានទទួលបានរហូតបានឆ្អិនគ្រប់ៗគ្នាហើយស្រ្តី រូបនោះ
បានសំដែងការដឹងគុណចំពោះអ្វីម៉ែរតែស្រ្តីនោះមិនបានស្គាល់ថាអ្នកជួយនោះ
ជាថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលរបស់អ៊ីស្លាមនោះទេ ។

ម៉ាស់ម៉ូដ: សំលាញ់! ខ្ញុំសូមបំពេញបន្ថែម គឺខ្ញុំធ្លាប់បានអានថា: មានបុរស
ម្នាក់បានមកជួបអ្វីម៉ែរដើម្បីប្តឹងពីក្មេងៗដែលបានលួចសត្វអូដ្ឋរបស់គាត់ ។
ពេលអ្វីម៉ែរហៅក្មេងៗទាំងនោះមក លោកបានសំលឹងមើលពួកគេដោយក្តី
អាណិតអាសូរដល់ពួកគេ ដោយសារតែ..... ។

ហ៊ុសាម : អ្នកចង់និយាយថាម៉េច? វាដូចជាមិនទាន់យល់ ?

ហ៊ុយ៉ាដ : សំលាញ់! មានន័យថា: អ្វីម៉ែរមានការអាណិតអាសូរដល់ក្មេងៗ
ទាំងនោះពេលលោកបានឃើញខ្លួនប្រាណរបស់ពួកគេស្គមស្គាំងស្បែកដណ្តប់
ឆ្អឹងនិងបានស្តែងចេញការក្រៀមក្រំបំផុត ។មុខម៉ាត់របស់ពួកគេស្លេកស្លាំង ។
អ្វីម៉ែរបានបញ្ជាអោយគេនាំខ្លួនមកទ្រាញក្មេងៗទាំងនេះ មកជួបរួចនិយាយ
ប្រាប់ថា: " ពួកយើងនឹងដាក់ទណ្ឌកម្មឯង តាមទោសកំហុសក្មេងៗទាំងនេះ
ព្រោះឯងបានបណ្តោយពួកក្មេងៗទាំងនេះឱ្យធ្លាក់ខ្លួនទៅជាចោរ ហើយពួក
យើងនឹងសងតំលៃសត្វអូដ្ឋអោយម្ចាស់គេវិញ" ។ អ្វីម៉ែរក៏បាននិយាយទៅ
កាន់ក្មេងៗទាំងនោះថា: ទៅវិញចុះហើយឈប់ប្រព្រឹត្តអំពើទាំងនេះទៀត ។

អះម៉ាត់: ក្តីមេត្តារបស់អ្វីម៉ែរបានប្រើទៅលើអ្នកនៅក្រោមឱវាទ ទាំងមូស្លីម

និងមិនមែនមូស្លីម ។ លោកធ្លាប់បានដាក់ទណ្ឌកម្មលើកូនរបស់លោកដោយ
ការវាយនឹងវិញ ពេលដែលគេបានដឹកស្រា ។

ម៉ាស់ម៉ូដ: អ្វីម៉ែរសុខចិត្តលះបង់អ្វីៗដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ ។លោកពាក់អាវវែង
មួយលុតដែលពោរពេញទៅដោយស្នាមថ្លេរ៉ាប៉ះដេរដាស ។ លោកព្យាបាល
សត្វអូដ្ឋ ។មានស្តេចនិងថ្នាក់ដឹកនាំផ្សេងៗមកជួបលោក ពួកគេបានជួបពេល
លោកកំពុងដេកលើដីក្នុងសភាពជាលក្ខណៈជនក្រីក្របំផុត ។

ការឆ្លើយតបអ្វីម៉ែរ

ហ៊ុសាម: អ្វីម៉ែរបានគ្រប់គ្រងប្រកបដោយយុត្តិធម៌ និងកោតខ្លាចអស់ឡោះ
បំផុត ។ ថ្ងៃមួយពេលអ្វីម៉ែរកំពុងធ្វើអ៊ីម៉ាសឡាហ៍ ក៏ស្រាប់តែមានយុវជន
ម្នាក់ឈ្មោះលុលុដែលមិនមែនជាមូស្លីម បានលបចូលទៅលាក់ខ្លួននៅក្បែរ
កន្លែងអ្វីម៉ែរយរសឡាហ៍ រួចក៏សុះចេញមកចាក់អ្វីម៉ែរនឹងកាំបិតស្មៅតមុខ
ពីរដែលមានពីស ។ បន្ទាប់មកក៏បានចាក់ទៅលើបុរសចំនួន១៣នាក់ផ្សេងៗ
ទៀត ។ លុះពេលព័ទ្ធចាប់ខ្លួនយុវជននោះបាន យុវជននោះក៏ចាក់សំលាប់
ខ្លួនឯង ។

ឪពុក : ឱកូនៗជាទីស្រឡាញ់! ពួកយើងត្រូវវិលត្រឡប់ទៅរកប្រវត្តិរបស់
អ្វីម៉ែរវិញ ដើម្បីពួកយើងជជែកពីគុណសម្បត្តិ និងទស្សនៈផ្សេងៗរបស់លោក
ដែលវានឹងបន្សល់ទុករហូតដល់អវិសាស្តជីវិត ។

ម៉ាស់ម៉ូដ : អ្វីម៉ែរជាបុគ្គលម្នាក់ដែលមានលក្ខណៈជាអ្នកប្រតិបត្តិប្រការល្អ

អ្នកកោតខ្លាចអល់ឡោះជាម្ចាស់ អ្នកយកចិត្តទុកដាក់លើការគោរពសក្ការៈ
 ចំពោះអល់ឡោះ អ្នកដោះស្រាយតំរូវការរបស់មនុស្សម្នាអ្នកលះបង់លោកីយ៍
 អ្នកចំណាយពេលវេលាដើម្បីកិច្ចប្រតិបត្តិ អ្នកទំនាក់ទំនងល្អដាក់ខ្លួនគោរព
 កោតខ្លាចអល់ឡោះ ។ អ្វីម៉ែរបាននិយាយណែនាំថា៖ “ចូរពួកអ្នកគិតអំពីខ្លួន
 ឯងមុនពេលគិតគូរអោយអ្នក ចូរពួកអ្នកឆ្លឹងឆ្លែងទង្វើរបស់ពួកអ្នកមុន
 ពេលទង្វើរបស់ពួកអ្នកត្រូវតែឆ្លឹង ហើយចូរពួកអ្នកត្រៀមខ្លួនសំរាប់ថ្ងៃ
 បរលោក ” ។ សូមអល់ឡោះអភ័យទោសដល់អ្វីម៉ែរដែលជាថ្នាក់ដឹកនាំកំពូល
 ម្នាក់ និងបណ្តាមិត្តសំលាញ់របស់មូហាំម៉ាត់ទាំងអស់ផង ។

កូនៗទាំងអស់៖ ឱអល់ឡោះ! ម្ចាស់ដែលជាអ្នកគ្រប់គ្រងលើលោកទាំងឡាយ
 សូមទ្រង់ទទួលយកនូវការបួងសួងនេះផងចុះ ?

ឧស្មានកូនអាហ្វាន

មេដឹកនាំអ៊ីស្លាមទី៣(២៣-៣៥ ម.ស/៦៤៤-៦៥៦ គ.ស)

អះម៉ាត់៖ តាមការប្រៀងទុករបស់យើង គឺត្រូវជជែកគ្នានាពេលឥឡូវនេះ
 ពីមេដឹកនាំអ៊ីស្លាមកំពូលទី៣របស់សាសនិកអ៊ីស្លាមបន្ទាប់អំពីណាហ្គីនិងអាហ្វ
 ហ្គាភើរ គឺលោកឧស្មានកូនអាហ្វាន ។ គេបានដាក់ងារអោយលោកថា ៖
 “ហ្គីននូរែនី (មានរស្មី២) ” ។

ហ្គីសាម ៖ ថ្ងៃនេះយើងមានភ័ព្វវាសនាដ៏ត្រចះត្រចង់នឹងពោរពេញទៅដោយ
 ភាពសុខសាន្តចំពោះការស្វែងយល់នូវប្រវត្តិរបស់មេដឹកនាំ ដ៏កំពូលទី៣របស់
 សាសនិកអ៊ីស្លាម គឺលោកឧស្មានកូនអាហ្វាន ។

ម៉ាស់មូដ៖ លោកគឺមានឈ្មោះថា៖ ឧស្មានកូនអាហ្វានអាហ្វានកូនអាហ្គីអាស្ស
 អាហ្គីអាស្សកូនអ៊ីម៉ែយ៉ះ អ៊ីម៉ែយ៉ះកូនអាប៊ុស្សា ។ ម្តាយរបស់លោកឈ្មោះ
 អ៊ីរវ៉ាកូនគូរីស៍ កូនរហ្គីអះ ។ ជីដូនរបស់លោកឈ្មោះ អ៊ីម្លី ហាគីម
 អាល់ហ្គែហ្គកូនស្រីអាប៊ុលមូតល់លិប ដែលត្រូវជាបងប្អូនភ្លោះជាមួយនឹង
 លោកអាប៊ុលឡោះកូនអាប៊ុលមូតល់លិបឪពុករបស់ណាហ្គីមូហាំម៉ាត់ ។

សើម៉ាហ្គី៖ ដូច្នេះជីដូនរបស់លោក គឺអ៊ីម្លីហាគីម ត្រូវជាម្តាយមីងរបស់រ៉ស្មី
 លុលឡោះ ។

ហ្គីយ៉ាដ ៖ លោកឧស្មានកូនអាហ្វាន ចាប់កំណើតក្រោយឆ្នាំដីរ រយៈពេល
 ៦ឆ្នាំ ។ ឪពុករបស់លោកជាអ្នកជំនួញធំម្នាក់ ។

ហ៊ុនសាម : ហេតុអ្វីបានជាលោកចូលសាសនាអ៊ីស្លាម? តើលោកចូលសាសនាអ៊ីស្លាម តាំងពីពេលណា?

ការចូលសាសនាអ៊ីស្លាមរបស់លោក

ម៉ាស់មូដ : មូលហេតុលោកទទួលយកសាសនាអ៊ីស្លាម ដោយសារអាហ្គហ្គា កើរជាអ្នកអំពាវនាវ និងដឹកនាំលោករហូតដល់មានជំនឿក្នុងសាសនារបស់ អល់ឡោះដ៏ត្រឹមត្រូវ ។ ពេលមួយអាហ្គហ្គាកើរនិយាយទៅកាន់លោកខុស្មាន ថា: ខ្ញុំបានដឹងយ៉ាងច្បាស់ថាលោកជាបុរសម៉ឺងម៉ាត់ម៉ត់ចត់ និងមានការពិចារណាផ្លូវខុសនិងផ្លូវត្រូវមិនអាចរំលងលោកបានឡើយ ។ រូបបដិមាដែលអ្នកនិង ក្រុមមនុស្សរបស់អ្នកកំពុងគោរពសក្ការៈនេះវាមានន័យយ៉ាងម៉េច? ពួកគេ មិនអាចស្តាប់ឮមិនអាចមើលឃើញ មិនអាចមានលទ្ធភាពបង្កគ្រោះថ្នាក់និង មិនអាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់អ្នកនិងក្រុមមនុស្សរបស់អ្នកបានទេ” ។

លូហ្គាណា: លោកខុស្មានបានរៀបរាប់អោយដឹងថា: “ខ្ញុំបានធ្វើដំណើរជាមួយ អាហ្គហ្គាកើរទៅចូលជួបរ៉ស៊ីលុលឡោះ ។ នៅពេលទៅដល់រ៉ស៊ីលុលឡោះ លោកមានប្រសាសន៍មកកាន់ខ្ញុំថា: ឱ ខុស្មាន! ចូរអ្នកទទួលស្គាល់អល់ឡោះ ជាម្ចាស់ នោះចាត់ទុកថាអ្នកកំពុងបានធ្វើដំណើរទៅកាន់ឋានសួគ៌របស់ទ្រង់ ហើយ ។ នៅពេលខ្ញុំបានឮប្រសាសន៍របស់ណាហ្គាភ្លាម ខ្ញុំក៏ទទួលយកការ ចង្អុលបង្ហាញរបស់ណាហ្គានិងពោលពាក្យថា (أشهد أن لا إله إلا الله) មានន័យថា: ខ្ញុំធ្វើសាក្សីថាគ្មានទេម្ចាស់ដែលត្រូវគោរពពិតប្រាកដក្រៅពី

អល់ឡោះ” ។

ហ៊ុយ៉ាដ : ក៏ប៉ុន្តែ.....ក៏ប៉ុន្តែ....ខ្ញុំបានអានឯកសារមួយមិនដឹងថាត្រឹមត្រូវ ឬយ៉ាងណានោះទេ ។ ឯកសារនោះសរសេរថា: “ ខុស្មានមានម៉ឺងម៉ាត់ជា ហោរាសាស្ត្រ ។ ម្តាយម៉ឺងរូបនោះបានប្រាប់ខុស្មានពីរឿងរបស់មូហាំម៉ាត់ថា: “មូហាំម៉ាត់ គឺជាណាហ្គាដែលលោកមានភស្តុតាងមកជាមួយ ។ អល់ឡោះ បានតែងតាំងលោកដោយនាំមកនូវសាសនាពិតប្រាកដចូរដើរតាមមូហាំម៉ាត់ ហើយបោះបង់ការគោរពផ្សេងពីអល់ឡោះជាបន្ទាន់ ។ លោកស្រីបានបញ្ជាក់ថា មូហាំម៉ាត់កូនអាប៊ុលឡោះ ជាអ្នកអំពាវនាវមនុស្សលោកទៅរកមាគីមួយ ប្រកបដោយការចង្អុលបង្ហាញ និងទៅរកសាសនាមួយដ៏ពិតប្រាកដ ។

អះម៉ាត់ : បងប្រុស! តើបានពាក្យសំដីនេះមកពីណា? ត្រូវដឹងថាហោរាសាស្ត្រ គឺត្រូវច្បាប់សាសនាអ៊ីស្លាមហាមឃាត់ដាច់ខាត(ហាហ្គាំ) ។

ណាដា: ពិតមែនហើយ! ការទាយត្រូវបានច្បាប់ដាក់បំរាមដាច់ខាតបន្ទាប់អំពី ទូលយកសាសនាអ៊ីស្លាមហើយ ។ ដូចអល់ឡោះមានបន្ទូលនៅក្នុងជំពូកអាល់ ជិនក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី៨និងទី៩ដែលមានន័យថា: ពិតណាស់យើង (ពួកប៊ីសាច) បានទាមទារដល់មេឃា(ដើម្បីស្តាប់ពាក្យសំដីក្រុមរបស់គេ) តែពួកយើងបាន ជួបពួកម៉ាឡាអ៊ីកាហ្គីយ៉ាងច្រើននៅការពារទីនោះយ៉ាងរឹងមាំនិងដុតភ្លើង(សំ រាប់គប់ដល់នរណាទៅជិតទីនោះ) ។

អាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ខ្មស្មាន

លោកខ្មស្មាន កូនអាហ្មានបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាមួយអ្នកស្រីរូក្យយ៉ះ ជាមួយអ្នកស្រីរបស់រ៉ស្មីលុលឡោះ ។ ក្រោយពីអ្នកស្រីទទួលមរណៈភាពលោកបាន រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយប្អូនបង្កើតរបស់រូក្យយ៉ះគឺឈ្មោះអ៊ុម្រីកាល់ស៊ូម ។ ក្រោយពីអ៊ុម្រីកាល់ស៊ូមទទួលមរណៈភាព រ៉ស្មីលុលឡោះ មានប្រសាសន៍ទៅ កាន់លោកខ្មស្មានថាៈបើយើងមានកូនស្រីទី៣ យើងនឹងរៀបការអោយអ្នក ទៀត ។

សើម៉ាហ៍ : លោកខ្មស្មានកូនអាហ្មាន និងអ្នកស្រីរូក្យយ៉ះកូនស្រីរបស់រ៉ស្មី លុលឡោះ បានធ្វើដំណើរទៅកាន់ទឹកដីហាប់ស្ទះ (បច្ចុប្បន្នជាប្រទេសអេចូពី) អ្នកទាំងពីរជាអ្នកធ្វើបំណាស់ទីមុនគេបង្អស់ទៅកាន់ទីនោះ ។ ក្រោយមកអ្នក ទាំងពីរក៏បានវិលត្រលប់មកកាន់ទឹកដីម៉ាឌីណេវិញ ។ តែជាអកុសលអ្នកស្រី ក៏ចាប់ផ្តើមមានជំងឺលោកខ្មស្មានក៏បានយកចិត្តទុកដាក់ ថែរក្សាអ្នកស្រីជាប់ ជានិច្ច ។ ក្រោយពេលអ្នកស្រីរូក្យយ៉ះទទួលមរណៈភាពលោកខ្មស្មានបាន រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយប្អូនស្រីរបស់អ្នកស្រីគឺអ៊ុម្រីកាល់ស៊ូម ។ ក្នុងឆ្នាំ ទី៩នៃមូហាំម៉ាត់សករាជអ្នកស្រីក៏ទទួលមរណៈភាពទៀត គឺបន្ទាប់ពីបាន រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បានរយៈពេល៦ឆ្នាំ ។

គោរម្យចារនិងអត្ថន័យរបស់វា

មូហាំម៉ាត់ : ក៏ប៉ុន្តែ..! ហេតុអ្វីបានជាគេហៅលោកជាអ្នកទទួលបានរស្មីពីរ?

អះម៉ាត់ : ត្រឹមត្រូវណាស់បងប្រុស! ក្រោយពេលខ្ញុំឮថា លោកខ្មស្មានបាន រៀបការជាមួយកូនស្រីទាំងពីររបស់រ៉ស្មីលុលឡោះ អ្នកចង់សួរសំណួរនេះ មែនឬ? ក៏ប៉ុន្តែខ្ញុំនឹងនិយាយរៀបរាប់ប្រាប់អ្នក ដើម្បីយើងទទួលបានផលប្រ យោជន៍ទាំងអស់គ្នា ។ ហេតុដែលជាគេហៅលោកខ្មស្មានថាៈ” អ្នកមានរស្មីពីរ” នោះដោយសារលោកបានរៀបការជាមួយកូនស្រីទាំងពីររបស់ រ៉ស្មីលុលឡោះ ជាមួយនេះដែរ ខ្ញុំបានអានអត្ថបទមួយ ដែលរាយការណ៍ដោយលោកអាឈី បានឱ្យដឹងថាៈ” បុគ្គលម្នាក់នោះត្រូវបានគេហៅក្នុងក្រុមម៉ាឡាអ៊ីកាហ៍ថាៈជា អ្នកមានរស្មីពីរ” ។ ពាក្យផ្សេងទៀតបានបង្ហាញថានៅក្នុងហេតុផលដែលគេ បានដាក់ងារលោកជាមនុស្សមានរស្មីពីរនោះ គឺដោយសារលោកបានសូត្រ គួរអានបានចប់១ដងជារៀងរាល់យប់នៅក្នុងសឡាហ៍របស់លោក ។ គម្ពីរគួរ អានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់មួយ ហើយការសឡាហ៍(ការថ្វាយបង្គំ) ពេលយប់ក៏ ជាពន្លឺមួយផ្សេងទៀត ។ តែទស្សនៈខាងលើគឺទស្សនៈទី១ត្រឹមត្រូវជាង ។

ការអៀនខ្មស្មានរបស់ខ្មស្មាន

ម៉ាស័រមូដ : គេស្គាល់យ៉ាងច្បាស់ថាលោកខ្មស្មានជាមនុស្សមានការអៀនខ្មស្មាន និងមានកូណៈជាច្រើនទៀតដូចជាលោកជាមនុស្សរាក់ទាក់ចិត្តទូលាយទន់ភ្លន់ សុភាពរាបសារ និងជាមនុស្សប្រកាន់សីលធម៌រស់នៅល្អ ។

លូហ្គាណា : លោកខ្មស្មានមានឈ្មោះល្បីល្បាញថាជាមនុស្សខ្លាំងក្លាចិត្តទូលាយ ពពួកមូស្លីមីនគ្មានទឹកសំរាប់ប្រើប្រាស់ក្រៅអំពីទឹកអណ្តូងឈ្មោះហ៊ុលវ៉ះដែល

ជាកម្មសិទ្ធិរបស់យ៉ាហ្វឺឌីម្នាក់ ។ ពេលនោះលោកខុស្មានក៏សុំទិញទឹកអណ្តូងនោះ ចំនួនពាក់កណ្តាល ដើម្បីទុកអោយពួកមូស្លីមិនប្រើប្រាស់ដោយមិនគិតថ្លៃ ។ បុរសយ៉ាហ្វឺឌីនោះយល់ឃើញថា ដោយសារតែខ្លួនមិនអាចមានសិទ្ធិផ្តាច់ មុខនូវចំណែកណាមួយនៃអណ្តូងនោះ គាត់ក៏សំរេចលក់ទឹកអណ្តូងនោះពាក់ កណ្តាលទៅអោយលោកខុស្មាន ។ ខុស្មានបានទិញរួចក៏ប្រគល់ចំណែកនោះ ទុកអោយសាសនិកអ៊ីស្លាមទាំងអស់គ្នាបានប្រើប្រាស់ ។

អ៊ីស្លាម: នៅពេលរស្មីលុលឡោះគ្រោងធ្វើសិកស្រ្តាមនៅសមរក្ខមិត្តាហ្នក តែពួកមូស្លីមិនគ្មានសំភារៈសិកគ្រប់គ្រាន់ឡើយ ។ ខណៈនោះលោកខុស្មានក៏ បានបរិច្ចាគទ្រព្យរបស់លោកចំនួនមួយភាគបីទៅឱ្យណាហ្គីសំរាប់សំភារៈសិក ហើយលោកបានផ្គត់ផ្គង់ចំណីអាហារផងដែរ ។ លោកបានយកថវិកាចំនួន ១០០០ឌីណារ (លុយមាសរបស់អារ៉ាប់ជំនាន់មុន) ប្រគល់ជូនណាហ្គី ។ ក្រោយ មកទៀតលោកបានទិញដី (ដាក់ជាសម្បត្តិរួម) ចំណាយអស់ទឹកប្រាក់ចំនួន ២០ពាន់ដារីហាំ (លុយប្រាក់របស់អារ៉ាប់ជំនាន់មុន) ទៀត ។

ការធ្វើជំនួញរបស់លោកខុស្មានជាមួយអស់ឡោះជាម្ចាស់

ហ្វីសាម : តើពួកអ្នកទាំងអស់គ្នា អនុញ្ញាតិអោយខ្ញុំនិយាយពីការធ្វើជំនួញ របស់លោកនិងការបរិច្ចាគក្នុងបុព្វហេតុមាតិអស់ឡោះនៅក្នុងសម័យមេដឹក នាំអ៊ីស្លាមទី១ (អាហ្គូហ្គា កើរ) ដែរឬទេ? ឬមួយពួកអ្នកចង់បន្តនិយាយរឿយៗ ពីភាពអស្ចារ្យរបស់ខុស្មាន? បើដូច្នោះយើងនឹងនិទានគ្រប់យ៉ាងទាំងអស់ដែល ពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងរឿងនោះតាមលទ្ធភាពដែលយើងអាចធ្វើទៅបាន!

ឪពុក : រ៉ែ! ជំនួញរបស់លោកខុស្មានទទួលបានជោគជ័យ និងចំណេញច្រើន ណាស់ ។ និយាយរឿងនេះធ្វើអោយពួកយើងកាន់តែមានអារម្មណ៍ភ្នំថ្នា និង រីករាយពន់ពេកណាស់ ។

ហ្វីសាម: នៅក្នុងសម័យអាហ្គូហ្គា កើរ គ្រោះរាំងស្ងួតខ្លាំងមួយបានកើតមាន ខណៈនោះអាហ្គូហ្គា កើរបាននិយាយថា: អស់ឡោះទ្រង់នឹងបើកច្រកដល់យើង ប្រសិនបើទ្រង់មានបំណង ។ ស្តែកឡើងទំនិញរបស់ខុស្មានយ៉ាងសន្លឹកសន្លាប់ បានមកដល់ ។ នៅពេលនោះបណ្តាអ្នកជំនួញនៅម៉ាឌីណេក៏បាននាំគ្នាមកជួប លោកខុស្មានបំណងទិញទំនិញទាំងនោះ ។ ខណៈនោះលោកខុស្មានបានសួរពួក គេថា: តើពួកអ្នកហ៊ានអោយខ្ញុំចំណេញប៉ុន្មានសំរាប់ទំនិញមកពីស្រុកស្តាម នេះ? ពួកគេឆ្លើយថា: ពួកយើងហ៊ានអោយចំណេញ៥ដងលើ តំលៃដើម ។ លោកខុស្មាននិយាយថា: អោយចំណេញ១០ដងមក? ។ ពួកគេនិយាយតបវិញ ថា: "នៅពេលពួកយើងតំឡើងថ្លៃបន្ថែមអោយលោក លោកតែងតែទាមទារ អោយពួកយើងតំឡើងជាបន្តបន្ទាប់ ។ តើមានអ្នកហ៊ានឡើងថ្លៃលឿនដូចពួក យើងដែរទេ? ខណៈនោះលោកខុស្មានមានប្រសាសន៍ថា: " សូមដឹងលឺផងចុះ ថា: ទំនិញទាំងនេះខ្ញុំទុកបរិច្ចាគទានជូនអ្នកក្រីក្រនៅឯម៉ាឌីណេប៉ុណ្ណោះ" ។

អះម៉ាត់: អស់ឡោះ! ប្រាកដណាស់លោកខុស្មានគ្មានបំណងប្រាថ្នាផលបុណ្យ អ្វីក្រៅពីផលបុណ្យពីអស់ឡោះជាម្ចាស់ ។ អស់ឡោះមានបន្ទូលនៅក្នុងជំពូក អាល់អាន់អាម វាក្យខ័ណ្ឌ១៦០ ដែលមានន័យថា: (ជនណាបានសាងអំពើ កុសលមួយ កុសលនោះនឹងកើនទៅជា១០ដងសំរាប់រូបគេ) ។

មូហាំម៉ាត់: តើពួកអ្នកដឹងដែរឬទេ លោកឧស្មានកូនលោកអាហ្វានគឺជាអ្នក
រៀបចំប្រមូលផ្តុំគម្ពីរអាល់គូរអានដ៏ពិសិដ្ឋ?!

ហ្ស៊ីយ៉ាដៈបាទ! ពិតមែនហើយ ការងារដ៏សំខាន់បំផុតរបស់លោកឧស្មានកូន
អាហ្វាននោះគឺការរៀបចំប្រមូលផ្តុំគម្ពីរអាល់គូរអាន ។

ហ្ស៊ីសាម: មានន័យថាលោកមែនទេដែលជាអ្នករៀបចំប្រមូលផ្តុំគម្ពីរអាល់
គូរអានសព្វថ្ងៃនេះ? យើងបានដឹងរួចមកហើយថា លោកអ៊ូម៊ែរបានជូន
យោបល់ដល់អាហ្វាហ្កាហ្គើរអោយមានការរៀបចំប្រមូលផ្តុំគម្ពីរអាល់
មូលហេតុថា: អ្នកចងចាំគូរអានបានស្លាប់ជាបន្តបន្ទាប់ ។ ខណៈនោះគេក៏បាន
នាំគ្នាប្រមូលផ្តុំវាក្យខ័ណ្ឌអាល់គូរអានរួចគេយកវាទៅពិនិត្យគ្រប់ វាក្យខ័ណ្ឌ
ទាំងអស់ជាមួយនឹងអ្នកចងចាំអាល់គូរអាន ។ ដូចគ្នាដែរនៅសម័យអ៊ូម៊ែរ
ហើយក្រោយមក **ឧស្មាន** ក៏ចាប់ផ្តើមចំលងក្នុងលក្ខណៈជាគម្ពីរដែលមាន
ឈ្មោះថាគូរអានអូស្តានីដែលគេទទួលស្គាល់ទាំងអស់គ្នា ។

សើម៉ាហ្គី: នៅពេលលោកហ្ស៊ីហ្ស៊ីហ្ស៊ីវិលត្រលប់មកពីសមរភូមិវិញ លោក
បានផ្តល់ព័ត៌មានដល់លោកឧស្មានថា: មនុស្សម្នាស្ទើរតែខ្វែងយោបល់គ្នាក្នុង
បញ្ហាគម្ពីរអាល់គូរអាន ។ ខណៈនោះលោកឧស្មានបានបញ្ជូននារសាទៅជួប
អ្នកស្រីហាប់សោះ(ប្រពន្ធណាហ្គី) ដើម្បីស្នើសុំឯកសារ (គម្ពីរអាល់គូរអាន)
ដែលលោកអ៊ូម៊ែរបានរក្សាទុកដែលមាននៅជាមួយអ្នកស្រី ។បន្ទាប់មកលោក
បានបញ្ជាអោយលោកហ្ស៊ីតកូនសាហ្គីត អាប៊ុលឡោះកូនស៊ូហ្គ្រីសាអាត់
កូនអាល់អាស្សនិងអាប៊ុលឡោះកូនហាវិស ដើម្បីរៀបចំគម្ពីរអាល់គូរអាន

អោយបានត្រឹមត្រូវ និងត្រូវធ្វើការពិនិត្យម្តងទៀតជាមួយនឹងមិត្តសំលាញ់
របស់រ៉ស៊ីលុលឡោះទាំងអស់គ្នាបន្ទាប់មកចងក្រង វាអោយទៅជាគម្ពីរ
អាល់គូរអានពេញលេញតែម្តង(គឺដូចគូរអាននៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ) ។

ម៉ាស់ម៉ូដៈ អស់ឡោះពិតជាបានតបស្នងដល់លោកឧស្មានលើការងារដ៏ធំធេង
និងខ្ពង់ខ្ពស់មួយ! នោះគឺជាការងាររៀបចំគម្ពីរអាល់គូរអានដ៏ពិសិដ្ឋ ។ ឥឡូវនេះ
ខ្ញុំយល់ច្បាស់ហើយ ហេតុអ្វីបានជាគេហៅគម្ពីរអាល់គូរអានថាជាគម្ពីរអូស្តានី!!

អ៊ីស្លាម: លោកឧស្មានកូនអាហ្វាន គឺជាអគ្គរាជទូតរបស់រ៉ស៊ីលុលឡោះក្នុង
កិច្ចចរចាសន្តិភាពនៅតំបន់ហ្ស៊ីហ្គ្រីយ៉ែ ។ គេបានបំផុសព័ត៌មានប្រឌិតថា:
លោកឧស្មានត្រូវបានពួកគូរ៉េស៊ីសំលាប់ ក្រោយពីពួកគេបានចាប់ខ្លួនលោក
បាន៣ថ្ងៃ ។

ហ្ស៊ីសាម : ខ្ញុំនឹងនិយាយប្រាប់ពួកអ្នកពីរឿងមួយដ៏អស្ចារ្យរបស់លោក
ឧស្មាន ។ រ៉ស៊ីលុលឡោះបានអំពាវនាវអោយធ្វើសច្ចាជាមួយគ្នា ណាហ្គីបាន
ដាក់ដៃខាងស្តាំរបស់លោកលើដៃខាងឆ្វេង រួចមានប្រសាសន៍ថា: នេះគឺជា
ការសច្ចារបស់ឧស្មាន ពោលគឺណាហ្គីធ្វើសច្ចាជំនួសឧស្មានក្នុងពេលលោក
អវត្តមាន ។

ការដឹកនាំនិងការដោះដោររបស់ឧស្មាន

សាមីយ៉ែ: លោកឧស្មានកូនអាហ្វានស្នងដំណែងជាមេដឹកនាំក្រោយពេលគេ
លួចធ្វើឃាតលោកអ៊ូម៊ែរកូនខត្តប ។

ម៉ូហាំម៉ាត់: មានកុលសម្ព័ន្ធជាច្រើនអំពីពួកហ្វារីស៊ី ទួរគី និងរ៉ូមបានវាយលុកទៅលើពួកមូស្លីមីន ។

អះម៉ាត់ : លោកឧស្មានមានមោទនៈភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ក្នុងការបង្កើតប្រទេសថ្មី ។

ហ្វាទីម៉ែ : ថា គឺពិតជាអញ្ចឹងមែន! លោកឧស្មានអាចមានយុទ្ធវិធីគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបង្រៀមភាពចលាចលបាន ពោលគឺជនណាហើយចង់បានសន្តិភាពលោកធ្វើអោយមានសន្តិភាពជាមួយ ហើយបើជនណាចង់ធ្វើសង្គ្រាមលោកក៏ឆ្លើយតបវិញដែរ ។លោកចេញបញ្ជាដល់មេទ័ពទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេស ដែលកំពុងមានភាពចលាចលគឺមិនអោយពួកគេចាកចេញពីប្រទេសនោះជាដាច់ខាត គឺក្នុងបំណងកុំអោយពួកអ្នកបង្កភាពចលាចល ដែលរត់គេចខ្លួនទាំងនោះវិលត្រលប់ទៅបង្កភាពអមិត្តឡើងវិញ ។ កងទ័ពរបស់ឧស្មានបានធ្វើការរំដោះទិសខាងកើតរហូតដល់ប្រទេសចិននិងឥណ្ឌា ទិសខាងជើងរហូតសមុទ្រអាត់តាឡង់តិចនិងខាងលិចរហូតដល់ប្រទេសអេស្បាញ ។

ម៉ាស់ម៉ូដ : នៅពេលលេចលឺដំណឹងពីការលួចធ្វើឃាតមកលើលោកអ៊ូម៉ែរ ពេលនោះមានភាពភ្ញាក់ផ្អើល និងចលាចលបានកើតមានឡើងនៅឯអាហ្សាហ្គីយ៉ានិងអារម៉ានីយ៉ាស់ ។ ពួកគេក៏បានក្បត់កិច្ចសន្យា ហើយបានបង្កនូវការបំបាក់ស្មារតី និងធ្វើការផ្តល់រំលំមកលើបណ្តាមូស្លីមីនទៀតផង ។

អាប់ឌុររស់ម៉ាន: ប្រទេសរ៉ូមបានធ្វើសង្គ្រាមមកលើអាស់កាន់ដារី ទាំងផ្លូវ

គោក និងផ្លូវទឹក ។ គេបានបញ្ជូនកងនាវាទៅឡើយពីទ្វីបឡេស្ទីនរួចពួកគេបានបញ្ជូនភ្នាក់ងារសំងាត់ ដើម្បីបំផុសមនុស្សអោយមានការក្បត់ និងបះបោរឡើង ។

មូសតាហ្វា: សំលាញ់! ខ្ញុំបានដឹងថា: កប៉ាល់ដែលបានចូលរួមធ្វើសង្គ្រាមមកលើអាស់កាន់ដារីមានចំនួនច្រើនជាង៥០០កប៉ាល់ និងកងទ័ព១០០០០០នាក់ ។

អះម៉ាត់ : ខ្ញុំសូមរំលឹកថា ប្រទេសអេហ្ស៊ីបក៏បានចូលរួមជាមួយកងកប៉ាល់អ៊ីស្លាមមុនគេផងដែរ ។ នៅក្នុងរបបឧស្មានមានអ្នកដឹកនាំនៅអេហ្ស៊ីបឈ្មោះលោកអាប់ឌុលឡោះកូនសាអាត់ សាអាត់កូនអាហ្គីសារីស ។ លោកមេបញ្ជាការដែនសមុទ្រ លុះពេលនាវាចំបាំងរបស់ប្រទេសរ៉ូមបោះជំហានចូលមកដើម្បីធ្វើសង្គ្រាមអាស់កាន់ដារីនៅឆ្នាំ៣៤ម.ស ។ ខណៈនោះនាវាចំបាំងរបស់ប្រទេសអេហ្ស៊ីបបានធ្វើដំណើរចេញស្នាក់ពីការវាយលុករបស់ប្រទេសរ៉ូម ។ ដោយឡែកលោកមូអារីយ៉ែដែលពេលនោះលោកជាមេទ័ពប្រចាំស្រុក ស្តាមបានបញ្ជូនកងនាវាចំបាំងក្រោមការទទួលខុសត្រូវ របស់លោកអាមីរ៉ែបុសារី កូនអាហ្គីអេរតាអាស់អោយសហការកំលាំងជាមួយនាវាចំបាំង របស់ប្រទេសអេហ្ស៊ីបដើម្បីទប់ទល់ការវាយលុករបស់ប្រទេសរ៉ូម ។

សើម៉ាហ្គី:ពិតណាស់ទីលានប្រយុទ្ធសង្គ្រាមរ៉ាវីដែលបានកើតនៅឆ្នាំ៣៤ម.ស ត្រូវនឹងឆ្នាំ៦៥៥គ.សបានទទួលជោគជ័យ នៃសង្គ្រាមដែនសមុទ្រដ៏ធំធេងសំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋអាវ៉ាប់ទាំងមូល ។

ម៉ាស់ម៉ូដ:ខ្ញុំក៏បានដឹងថា: ទីលានប្រយុទ្ធនោះត្រូវបានគេស្គាល់ថាហ្វីនគីស ។

ផលិតកម្មនាវាទៅប្រទេសអេហ្ស៊ីប

ហ្វារ៉ូខ័រ : មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះទេ តាមពិតប្រទេសអេហ្ស៊ីបបានផលិតនាវា ជាច្រើននៅឯកោះរ៉េហ្គេដែលគេហៅថាកោះឧស្សាហកម្ម ។

អ៊ីស្លាម : អ្នកបានធ្វើការបកស្រាយលំអិតរវាងព័ត៌មានដែលខ្ញុំបានលើកឡើង នោះតែអ្វីដែលអ្នកបានលើកឡើងវាពិសេសនិងមានប្រយោជន៍ណាស់ ។ សូម អស់ឡោះផ្តល់ភាពសុខដុមរមនាដល់រូបអ្នក ។

អះម៉ាត់ : សុំទោស! ទាំងនេះជាព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធប្រវត្តិសាស្ត្រដែលខ្ញុំបានដឹង ហើយវាបានធ្វើអោយខ្ញុំពេញចិត្តបំផុត ។ ខ្ញុំចង់ចូលរួមមតិជាមួយពួកអ្នក ហើយសូមពួកអ្នករួមពិភាក្សាជាមួយខ្ញុំក្នុងរឿងនោះផង ។

ណាដា : យើងត្រូវក្រលេកមើលទៅរឿងកងនាវាដែលបានធ្វើសង្គ្រាមមក លើមូស្លីមីន ។

ហ្វារ៉ូហ៍ : បេសកកម្មនេះ ប្រៀបដូចជាបេសកកម្មប្រឆាំងនឹងអ្នកបោះបង់ សាសនាចោលដែរ ក៏ប៉ុន្តែឧស្មានជាមេដឹកនាំមាំមួន រាងវែរ និងរហ័សរហួន ក្នុងការចាត់ចែងការងារទាំងឡាយ និងការរៀបចំតំបន់ថ្មីៗប្រកបដោយការ ប្រុងប្រយ័ត្ន អត់ធ្មត់និងទន់ភ្លន់ក្នុងនយោបាយទាំងជាមួយសត្រូវនិងសម្ព័ន្ធ មិត្ត ។ ការឆ្លាតវៃរបស់ឧស្មាននេះ បានធ្វើអោយភាពចលាចលទាំងឡាយ ស្ងប់ស្ងាត់ទៅវិញ ។

អះម៉ាត់ : បងប្រុស! សូមអ្នកកុំភ្លេចថា: កងទ័ពរបស់ឧស្មានគឺជាមិត្តសំលាញ់

(សាហាការី) ដ៏ធំធេងរបស់ណាហ្គីមូហាំម៉ាត់ ហើយពួកគេសុទ្ធតែជាអ្នកដែល មានជំនឿលើអស់ឡោះរឹងមាំបំផុត ។ ការការពារសាសនា និងជំនឿពិតប្រាកដ គឺរុញអោយពួកគេ បានទទួលជ័យជំនះម្តងហើយម្តងទៀតជាប់ជានិច្ច ។ ជ័យ ជំនះរបស់ពួកគេចាប់ពីសមរម្យមិបាឡើយដល់កឌីស៊ីយ៉ាស់ ដល់តាហ្គូក និងដល់ ប៉ាហ្គាលីយូន ។ យើងអាចនិយាយបានថា: ការធ្វើសង្គ្រាមរបស់ពួកមិត្តសំលាញ់ របស់រ៉ស៊ីលុលឡោះប្រឆាំងនឹងហ្វារ៉ូខ័រ និងរ៉ូម គឺសាហាវជាងការធ្វើសង្គ្រាម របស់ពួកគេ ក្នុងតំបន់អាវ៉ាប់ប្រឆាំងនឹងពួកបោះបង់សាសនាទៅទៀត ។

ហ្វារ៉ូសាម : ខ្ញុំនឹងនិទានរឿងប្រាប់ដល់ពួកអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ដែលវាបានធ្វើអោយខ្ញុំពេញចិត្តបំផុត ហើយដែលវាធ្វើអោយខ្ញុំពិចារណាយ៉ាង ម៉ត់ចត់ចំពោះជំនឿដែលកើតមាននៅក្នុងដួងចិត្តរបស់ក្រុមមិត្តសំលាញ់របស់ មូហាំម៉ាត់ ។ រឿងរ៉ាវនោះគឺលោកហាហ្គីបហ្គីនមូសាល់ឡាម៉ាស់ដែលបានធ្វើ សង្គ្រាមនៅស៊េរីនិងប៉ាឡេស្ទីន ។ ពេលនោះលោកហាហ្គីបហ្គីនមូសាល់ឡាម៉ាស់ មានកំលាំងជំនួយពីម៉ាឌីណេ និងក៏រង់ចាំជំនួយមកពីអាណត្តិហ្វារ៉ូខ័រតែកំលាំង នោះមានការយឺតយ៉ាវក្នុងការមកដល់ លុះពេលពួករ៉ូមបានសំរុកមកកង កំលាំងរបស់លោកហាហ្គីបហ្គីនមូសាល់ឡាម៉ាស់បានសំលាប់ពួកនោះ អស់ជា ច្រើននៅទីបញ្ចប់ពួកគេបានយកជ័យជំនះលើពួករ៉ូម ។

ស៊េរីហ្គីហ៍ : ប្រសើរជាងនេះទៀត គឺភរិយាលោកហាហ្គីបហ្គីនមូសាល់ឡាម៉ាស់ បានសួរឬឌីខ្លួនថា: តើទិសដៅណាត់នៅទីណា? លោកឆ្លើយថា: គឺនៅឯជំរុំធំ ឈ្មោះមូរីយ៉ានតែបើស្លាប់គឺឋានសួគ៌ ។

ជាចុងក្រោយលោកហាហ្គីបហ្គីនមូសាល់ឡាម៉ាស់ បានឃើញប្រពន្ធរបស់ខ្លួន បានទៅដល់ជំរុំមុន លោកទៅទៀត ។

ម៉ាស់ម៉ូដ : ក្រោយមកលោកឧស្មានបានបើកការវាយលុកតំបន់គុបុរុស រូខុស ជើហ្សើរ សមុទ្ររ៉ូម និងបានធ្វើការឡោមព័ទ្ធតំបន់អេហ្ស៊ីប ស្ថាមនិងតំបន់ កែរវ៉ាន ។

ប្រវត្តិទៃករជីកនារបស់ខ្មស្មាន

ឪពុក: ឧស្មានបានផ្ញើលិខិតជូនពួកចៅហ្វាយខេត្ត ពួកមេទ័ព មេដឹកនាំគ្រប់ ជាន់ថ្នាក់និងអ្នកគ្រប់គ្រងសម្បត្តិរួមរបស់អ៊ីស្លាមអោយយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ បំផុតក្នុងរឿងសឡាហ៍(ការថ្វាយបង្គំដល់ពេលក្នុងមួយថ្ងៃ) ព្រមទាំងបានណែនាំពួកគេអោយបំពេញតួនាទីជាអ្នកប្រើមនុស្សអោយធ្វើល្អ និងហាមឃាត់ ពួកគេកុំអោយធ្វើអំពើអាក្រក់និងជំរុញអោយអ្នកដែលនៅក្រោមឱវាទទាំង អស់គោរពប្រតិបត្តិអស់ឡោះ និងរឹតតែរហូតទៅដល់ទ្រង់ហើយត្រូវបោះបង់អោយ ខាងតែបានចំពោះអំពើបង្កើតថ្មីនៅក្នុងសាសនាអ៊ីស្លាមទាំងអស់ ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដ: បងប្អូនទាំងអស់គ្នា! ខ្ញុំបានអានឯកសារមួយបានបង្ហាញថា: លោក ឧស្មានបានប្រើអោយគេធ្វើម្ហូបឆ្ងាញ់ៗសំរាប់ចែកអ្នកអៀកទឹកាហ្វូអ្នកគោរព សក្ការ: និងអ្នកធ្វើដំណើរដែលដាច់ស្បៀង ។

កូនៗ : អស់ឡោះជាម្ចាស់ អស្ចារ្យណាស់!

ណាដា : ក្នុងចំណោមការងាររបស់លោក ដែលត្រូវបានគេកត់ត្រាក្នុងប្រវត្តិ

សាស្ត្រដែលមានពន្លឺនិងមានប្រយោជន៍បំផុតនោះគឺគម្ពីរអាល់គូរអានឧស្មានី ដូចដែលយើងបានរៀបរាប់កន្លងមក ។

ហ្វាទីម៉េ: ហើយក្នុងនោះផងដែរ គឺលោកបានដោះស្រាយព្រឹត្តិការណ៍ ផ្សេងៗដែលបានកើតឡើងបន្ទាប់ពីការដោះស្រាយចំពោះភាពចលាចលនៃ ពពួកក្បត់សាសនាអ៊ីស្លាម ។

ការរំដោះលោកុបរិស

ហ៊ីសាម : ក្នុងការរំដោះកុបរិស ដែលវាជាតំបន់កោះ ដូចដែលយើងបាន ដឹង ។ ខ្ញុំសូមធ្វើការរំលឹកអោយពួកអ្នកបានស្តាប់ពីហាហ្គីសរបស់ណាហ្គីជា មួយនឹងមិត្តសំណាញ់ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមរបស់លោក គឺអ្នកស្រី អ៊ីម្វីហារ៉ម កូនស្រី មូលហាន ។ ដែលណាហ្គីធ្លាប់សំរាកនៅផ្ទះរបស់គាត់លុះពេលណាហ្គីក្រោក ពីដំណេកលោកសើចពេលនោះអ្នកស្រីបានសួរណាហ្គីពីរឿងសើចរបស់លោក ណាហ្គីប្រាប់ថា: រូបខ្ញុំត្រូវបានគេបង្ហាញអោយឃើញប្រជាសុរាស្ត្ររបស់ខ្លួន មួយក្រុមដែលបានធ្វើសឹកសង្គ្រាមដើម្បីបុព្វហេតុមាតិអស់ឡោះ ។ ពួកគេ បានជិះលើសំពៅជាស្តេចនៅក្រែស្តែងក្នុងសមុទ្រនេះ(ទឹករលកធំៗ) ឬប្រៀប បាននឹងស្តេចនៅលើក្រែស្តែង ។ ពេលនោះអ្នកស្រីបានសួររឿងលុះឡោះ ថា: ឱ រឿងលុះឡោះ! ជួយសុំពីអស់ឡោះអោយរូបខ្ញុំបានស្ថិតនៅជាមួយពួកគេផង ណាហ្គីមានប្រសាសន៍ថា: អ្នកស្រីជាមនុស្សក្នុងចំណោមពួកគេដែរ ។ សេចក្តី រាយការណ៍ផ្សេងទៀតបានបញ្ជាក់ថា: អ្នកស្រីក្នុងចំណោមអ្នកឈានមុខគេ ។ អ្នកស្រីអ៊ីម្វីហារ៉មដែលជាភរិយាមិត្តសំណាញ់របស់ណាហ្គីម្នាក់ឈ្មោះអ៊ីហ្គីហ្គេ

កូនសម័តដែលបានទទួលមរណៈភាពនៅទីនោះ(គុបវិស) ហើយបានកប់នៅ
ទីនោះតែម្តង ដែលគេដាក់ឈ្មោះថា "ផ្ទះស្រីដ៏ស្អាតស្អំ" ។

អ៊ីស្លាម: ពពួកមាំឡើអ៊ីកាហ៍មានការខ្មាស់អៀនចំពោះលោកឧស្មាន នេះ
គឺអ្វីដែលណាហ្គីបានប្រាប់ពួកយើង ។

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន : លោកឧស្មានជាមេបញ្ជាការម្នាក់ដែលបានរៀបចំកង
ទ័ពបានឧបត្ថម្ភក្នុងបុព្វហេតុមាតិរបស់អស់ឡោះ និងជាអ្នកជំនួញម្នាក់ដែល
ទទួលបានជោគជ័យយ៉ាងធំធេង ។

ឪពុក: ជីវប្រវត្តិរបស់មេដឹកនាំដ៏កំពូលអ៊ីស្លាម គឺលោកឧស្មានកូនអាហ្វាន
ដែលពួកយើងបានឆ្លងកាត់មកនេះ គឺយើងបានទទួលស្គាល់ថា: លោកបាន
ប្រឈមមុខនឹងភាពវឹកវរធំៗរហូតត្រូវគេធ្វើឃាតក្នុងនាមជាមេដឹកនាំកំពូល
របស់អ៊ីស្លាម ។

ណាដា: ទីបញ្ចប់នៃប្រវត្តិរបស់លោកឧស្មានដែលជាមេដឹកនាំជំនាន់ទី៣នៃ
សាសនាអ៊ីស្លាមនេះ ពួកយើងទាំងអស់នាំគ្នាបួងសួងថា: " ឱអស់ឡោះ! ជា
ម្ចាស់សូមទ្រង់ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ពួកយើងពីគម្ពីរ អាស់គួរអានផងចុះ
ហើយសូមឱ្យគម្ពីរ អាស់គួរអានជាជំនួយការពារពួកយើងនាថ្ងៃកាត់ក្តីផងចុះ
សូមអស់ឡោះទទួលយកនូវសំណូមពរនេះផង!

អាឡីកូនអាហ្វានលិបមេដឹកនាំអ៊ីស្លាមទី៤

(៣៥-៤០ ម.ស/៦៥៦-៦៦០គ.ស)

អះម៉ាត : ថ្ងៃនេះគឺជាថ្ងៃដែលមានរស្មីត្រចះត្រចង់ល្អណាស់ដោយការលើក
យកមេដឹកនាំទី៤មកបង្ហាញគឺលោកអាឡីកូនអាហ្វានលិប ។

ម៉ាស់ម៉ូដ: លោកគឺអាឡីកូនអាហ្វានលិប អាហ្វានលិប កូនអាប៊ុនមូតល់លិប
អាប៊ុនមូតល់លិបកូនហ្វីសាម ។ ម្តាយរបស់លោកឈ្មោះហ្វាទីម៉ែកូនស្រី
អាសាត់ អាសាត់កូនហ្វីសាម ។ លោកស្រីបានចូលសាសនាអ៊ីស្លាម និងបាន
ធ្វើការរៀនសូត្រទៅកាន់ម៉ាឌីណេផងដែរ ។

ហ្វាទីម៉ែ : ខ្ញុំចង់និយាយប្រាប់ពួកអ្នកមុនខ្ញុំភ្លេចទៅវិញថា: នៅពេលដែល
លោកស្រីហ្វាទីម៉ែកូនស្រីអាសាត់ដែលត្រូវជាម្តាយរបស់លោកអាឡីកូនអា
ហ្វានលិបទទួលមរណៈភាពរស្មីលុលឡោះបានយកអាវរបស់លោកពាក់អោយ
លោកស្រីហើយរស្មីលុលឡោះបានចុះក្នុងផ្ទះរបស់លោកស្រី ដើម្បីរៀបចំសព
ជូនលោកស្រីទៀតផង ។ ក្រោយមកមានគេសួរណាហ្គីថា: ហេតុដូចម្តេចបាន
ជាលោកធ្វើដូចនេះ? លោកមានប្រសាសន៍ថា: ប្រាកដណាស់ ខ្ញុំបានពាក់អាវ
របស់ខ្ញុំជូនសពលោកស្រី ដើម្បីអោយលោកស្រីបានពាក់សំលៀកបំពាក់របស់
ឋានសួគ៌ហើយខ្ញុំចូលនៅក្នុងផ្ទះនោះដើម្បីផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់លោកស្រី

មូសតហ្វា: ខ្ញុំបានអានឯកសារប្រវត្តិ បញ្ជាក់ថា: ម្តាយរបស់អាឡីបានដាក់
ឈ្មោះអោយលោកថា: "ហ៊ីដរ៉ោះ" តែក្រោយមក ឪពុករបស់លោក បានប្តូរ
ឈ្មោះនេះទៅជា "អាឡី" វិញ ។

ហ៊ុនសាម : លោកអាស៊ីត្រូវជាជីដូនមួយនឹងវិស្វលុលឡោះ ហើយបានរៀប
អាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយកូនស្រីរបស់វិស្វលុលឡោះឈ្មោះហ្វាទីម៉ា ។ អ្នកទាំង
ពីរទទួលបានកូនប្រុសចំនួនពីរនាក់ គឺអាស់ហាសាន់ និង អាស់ហ៊ុនសេនដែល
អ្នកទាំងពីរនាក់នេះ គឺជាសមាសភាពត្រូវចូលឋានសួគ៌ ។ អាស៊ីកាលពីក្មេង
បានចូលសាលាអ៊ីស្លាមមុនគេក្នុងចំណោមក្មេងៗទាំងឡាយហើយទទួលបាន
ការបណ្តុះបណ្តាលនៅផ្ទះវិស្វលុលឡោះ ។

អ៊ីស្លាម : (ក្រោកឈរហើយនិយាយថា) បងប្អូនទាំងអស់គ្នាខ្ញុំមានបំនង
និយាយប្រាប់អ្នកទាំងអស់គ្នានូវរឿងមួយដែលខ្ញុំបានដឹង ហើយខ្ញុំចង់រៀន
សូត្រតាមគំរូដែលខ្ញុំទទួលបានពីការអានរបស់ខ្ញុំយ៉ាងច្រើននេះ ។

កូនៗ : (ពួកគេក៏សួរថា) តើអ្នកបានអានអ្វី? ហើយបានដឹងពីអ្វីខ្លះ ?

អ៊ីស្លាម : គឺប្រវត្តិអណ្តូងទឹកហ្សាំហ្សាំ (អណ្តូងដែលនៅជាប់នឹងកាក់ហ្គុន) ។

កូនៗ: ពួកយើងបានដឹងខ្លះៗហើយ តើអ្នកមានអ្វីថ្មីទៀតដែលយើងមិនទាន់
ដឹងឬ? ឬក៏អ្នកចង់និទានអោយពួកយើងស្តាប់ពីការផុសទឹកចេញខាងក្រោម
ជើងរបស់ណាហ្គីអ៊ីស្លាអេល ខណៈពេលដែលយើងកំពុងនិយាយ អំពីប្រវត្តិ
របស់លោកអាស៊ីនោះ?

អ៊ីស្លាម : ទេ ! តាមពិតខ្ញុំចង់និទានអំពីអ្នកដឹកវា ។ ពិតណាស់ គឺលោកអាប័
ខុលមូតល់លិប កូនហ៊ុនសាម ត្រូវជាជីតារបស់ណាហ្គីហើយក៏ជាជីតារបស់
អាស៊ី ដែរ ។ នៅរាត្រីមួយអាប័ខុលមូតល់លិបបានសុបិនឃើញថា: មានគេ

ប្រាប់គាត់ថា: ចូរអ្នកដឹកទឹកឆ្នែងដ៏ប្រពៃ ។ នៅរាត្រីទីពីរបានមកប្រាប់ទៀត
ថា: ចូរអ្នកដឹកដីចុះ ។ នៅរាត្រីទីបីសំលេងនោះក៏មកប្រាប់ទៀតថា: ចូរអ្នក
ដឹកអណ្តូងហ្សាំហ្សាំ ។ អាប័ខុលមូតល់លិបក៏សួរថា: តើហ្សាំហ្សាំជាអ្វី ?
សំលេងនោះក៏ឆ្លើយថា: វាជាអណ្តូងទឹកដែលហូរមិនចេះអស់ និងមិនមានការ
ខកខាន ក្នុងការផ្តល់ទឹកដល់បណ្តាអ្នកធ្វើហាជ្វីដ៏ឧត្តម ។

ឪពុក : សូមអល់ឡោះបង្ហាញផ្លូវដល់រូបអ្នក! វាគឺជាចំណេះដឹងដ៏ល្អប្រពៃ
បំផុត ។ ពេលនេះយើងត្រឡប់មកប្រវត្តិរបស់មេដឹកនាំទី៤ វិញពីប្រវត្តិចូល
អ៊ីស្លាមនិងការដង្ហែរតាមណាហ្គីមូហាំម៉ាត់របស់លោកអាស៊ីយ៉ាងណានោះ?

អាប័ខុលរ៉ស់ម៉ាន : អាស៊ីបានរស់នៅក្នុងលំនៅដ្ឋានរបស់ណាហ្គី ដោយកាល
នោះពួកគូរ៉ែស័រធ្វើទុក្ខបុកម្នេញយ៉ាងខ្លាំង ។ អាហ្គូតលិបមានកូនជាច្រើន ។
អាប័ហ្គាសដែលជាប្អូនរបស់ណាហ្គីបានយកជាក់ហ្វ៊ែតមកនៅជាមួយ ចំណែក
ណាហ្គីយកអាស៊ីមកនៅជាមួយដែរ ។

អាប័ខុលឡោះ : ក្រោយមករស៊ីអ៊ីស្លាមបានលេចឡើងនៅក្រុងម៉ាក្រុន ។ ប្រ
ជាជននៅទីនោះមានអ្នកដែលមានជំនឿ ហើយអាស៊ីជាអ្នកមានជំនឿដ៏បូង
គេបង្អស់ក្នុងចំណោមក្មេងៗ ។

ការត្រឡប់មករបស់ណាហ្គី

អ៊ីស្លាម : ខ្ញុំនឹងចែករំលែកចំណេះដឹងថ្មីៗ ដែលខ្ញុំទើបតែបានអានប៉ុន្មានថ្ងៃ
មុននេះ ។

កូនៗ : អញ្ចឹង! សូមផ្តល់អ្វីដែលអ្នកដឹងមកចុះ ។

អ៊ីស្លាម : ពួកគូរ៉ឺស៍បានប្រមូលផ្តុំគ្នានៅទីជំនុំនាថ្ងៃមួយដែលគេហៅថាថ្ងៃ ហ៊ិរ្រៈម៉ែ ។ បិសាចបានសំដែងខ្លួនជាមនុស្សចំណាស់ម្នាក់មកជួបពួកគេ ។ វា បានឈរនៅមាត់ទ្វារជំនុំ ហើយពួកគេបានសួរថា៖ អ្នកជានរណា? បិសាច បានឆ្លើយតបវិញថា : ខ្ញុំជាមនុស្សចាស់ម្នាក់មកពីអ្នកស្រុកណាចំខិន ខ្ញុំបាន ទទួលដំណឹងពីក្តីបំណងរបស់ពួកអ្នកក្នុងការរៀបចំគំរោងសំលាប់មូហាំម៉ាត់ រួចវាបានចូលមកអង្គុយជាមួយក្រុមទាំងនោះទៅ ។

ណាដា : នេះជារឿងថ្មីសំរាប់ខ្ញុំមែន ស្តីពីរឿងបិសាចដែលបង្ហាញខ្លួនជារូប ភាពមនុស្សចាស់មកពីណាចំខិន ដោយរៀបចំគំរោងបំផ្លាញការអំពាវនាវត្រឹម ត្រូវ និងការសំលាប់រ៉ឺស៍លុលឡោះ ។

ម៉ាស់ម៉ូដ : អ៊ីស្លាម! ក្រោយមកតើមានព្រឹត្តិការណ៍អ្វីកើតឡើងទៀត? អ្នកត្រូវតែបញ្ចប់រឿងនោះអោយពួកយើងបានដឹងផង ។

អ៊ីស្លាម : ពួកគូរ៉ឺស៍បានឯកភាពគ្នាថា៖ ត្រូវជ្រើសរើសយកយុវជនម្នាក់ពី គ្រប់កុលសម្ព័ន្ធក្រោយមកបញ្ជាអោយពួកយុវជនទាំងនោះ សំលាប់រ៉ឺស៍លុល ឡោះ ។ ពួកគេពន្យល់ប្រាប់ថា៖ យើងធ្វើដូចនេះ ដើម្បីអោយការទទួលខុស ត្រូវធ្លាក់ទៅលើកុលសម្ព័ន្ធទាំងអស់ ហើយបក្ខពួកណាហ្នឹងមិនអាចធ្វើសង្គ្រាម មកលើគ្រប់កុលសម្ព័ន្ធឡើយ ។ ពេលនោះបិសាចដែលកំពុងអង្គុយ ក្នុងជំនុំដែរ នោះបានគាំទ្រទស្សនៈនេះ ដែលវាជាទស្សនៈរបស់អាហ្គូហាកិម គឺអារ៉ូកូន ហ៊ីសាម ។ ក្រោយមកពួកគេក៏បែកខ្ញែកគ្នាអស់ទៅ ។ អស់ឡោះក៏បញ្ជូន

ម៉ាឡាអ៊ីកៈមកប្រាប់ណាហ្នឹង ដែលទទួលបានការចង្អុលបង្ហាញពីអស់ឡោះ ដោយបញ្ជាក់ប្រាប់ណាហ្នឹងថា៖ យប់នេះកុំដេកលើគ្រែរបស់អ្នកអោយសោះនិង បានប្រាប់ណាហ្នឹង ពីការតាំងចិត្តសំលាប់ណាហ្នឹងពីសំណាក់ពួកគូរ៉ឺស៍ ហើយ អស់ឡោះបានអនុញ្ញាតអោយណាហ្នឹងធ្វើការភៀសខ្លួន ។

អាប៊ុនរ៉ឺស៍ម៉ានៈ (បាននិយាយកាត់) ឱបងប្អូន ! ឥឡូវនេះខ្ញុំបានយល់ហើយ នូវអ្វីដែលអ្នកបាននិទានប្រាប់ពួកយើងនោះពិព្រោះតែអ្នកបានប្រាប់ពួកយើង អំពីសេចក្តីក្លាហាន និងចិត្តសប្បុរសរបស់ អាឈី កូនអាហ្គូតឈិប ខណៈពេល ដែលគាត់បានប្រតិបត្តិតាមបញ្ជារ៉ឺស៍លុលឡោះ ហើយបានដេកលើគ្រែរបស់ រ៉ឺស៍លុលឡោះនោះ ។

ហ្វាទីម៉ែ : ត្រឹមត្រូវហើយ! រ៉ឺស៍លុលឡោះបានប្រើអាឈីថា៖ ” ចូរអ្នកដេក លើគ្រែរបស់ខ្ញុំ ។ ពួកគេមិនអាចធ្វើអ្វីមកលើរូបអ្នកឡើយ ព្រោះអស់ឡោះ ជាអ្នកការពាររូបអ្នកពីសត្រូវ ” ។

អ៊ីស្លាមនិយាយបន្ត : នៅពេលយប់ពួកគេបានឡោមព័ទ្ធជុំវិញលំនៅដ្ឋាន របស់ណាហ្នឹង ។ ពេលនោះអាហ្គូដឺហ៊ិលបាននិយាយប្រាប់យុវជនទាំងនោះថា មូហាំម៉ាត់បានអះអាងថា អ្នកទាំងអស់គ្នា បើមិននាំគ្នាគោរពតាមគាត់ទេ ពួកអ្នកនឹងត្រូវគេបញ្ចូលទៅក្នុងឋាននរក និងត្រូវគេដុតនៅក្នុងភ្លើងនោះ ។ ណាហ្នឹងបានយកដីមួយក្តាប់ទៅរោយលើក្បាលពួកយុវជនទាំងនោះ ។ អស់ឡោះបានបំបិតភ្នែកនិងត្រចៀករបស់ពួកគេ ដែលធ្វើអោយយុវជនទាំង នោះមើលលោកមិនឃើញនិងមិនលឺសូរស័ររបបដឹងលោកសោះឡើយ ។ លោក

បានធ្វើដំណើរទៅកាន់លំនៅដ្ឋានអាហ្សូហ្គាកើរដែលអ្នកទាំងពីរត្រូវធ្វើបំលាស់
ទីជាមួយគ្នា ។ លុះពេលណាហ្គីនិងអាហ្សូហ្គាកើរទៅដល់រូងភ្នំហ៊ីរក ហើយអ្នក
ទាំងពីរក៏ចូលទៅក្នុងរូងនោះ ។

ម៉ាស់ម៉ូដ : ពួកមូសវិគីនបានស្វែងរកណាហ្គីនិងអាហ្សូហ្គាកើររហូតទៅដល់
មាត់រូងភ្នំហ៊ីរក តែពួកគេមិនបានឃើញណាហ្គីនិងអាហ្សូហ្គាកើរឡើយ ។

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន : សូត្រអាយ៉ាត់គួរអានជំពូកតារាវ៉ុត វាក្យខ័ណ្ឌ៤០ដែល
មានន័យថា: " បើពួកអ្នកមិនបានជួយមូហាំម៉ាត់ទេ គឺអស់ឡោះជួយលោក
(មូហាំម៉ាត់) នៅពេលដែលពួកប្រឆាំងបានបណ្តេញពួកគេទាំងពីរនាក់ (ណា
ហ្គីនិងអាហ្សូហ្គាកើរ) ចេញ ។ លុះពេលអ្នកទាំងពីរនៅក្នុងរូងភ្នំ ពេលនោះ
ណាហ្គីបាននិយាយទៅកាន់អាហ្សូហ្គាកើរថា: អ្នកកុំព្រួយបារម្ភ ព្រោះអស់
ឡោះមើលឃើញនិងជួយយើង ពេលនោះអស់ឡោះបានបញ្ជូនភាពលំនឹងក្នុង
ចិត្តដល់ណាហ្គី ។

ម៉ាស់ម៉ូដ : ឥឡូវនេះយើងត្រូវវិលទៅរកប្រវត្តិរបស់លោកអាស៊ីកូនអាហ្គី
តលិបវិញបន្ទាប់ពីពួកយើងបានរំលឹកពីការបំលាស់ទីរបស់ណាហ្គីហើយនោះ ។

ហ្វាទីម៉ា : ពួកយើងចង់ដឹងណាស់ថា: តើវាមានហេតុអ្វីនៅពេលដែលពួក
គូរ៉េស៍បើកទ្វារផ្ទះណាហ្គីនៅពេលព្រឹក ពួកគេបានឃើញអ្នកដែលកំពុងដេក
លើគ្រែណាហ្គី គឺជាអាស៊ីកូនអាហ្សូតលិបទៅវិញ!

ហ្វាទីម៉ា : នៅក្នុងកាលៈទេសៈនោះ គឺអាស៊ីកូនអាហ្សូតលិបជាអ្នកដេកនៅ
លើគ្រែរបស់ណាហ្គី ។

ហ្វាទីម៉ា : (និយាយទៅកាន់ហ្វាទីម៉ា) បងស្រី ! តើពាក្យសំដីក្នុងប្រសាសន៍
របស់ណាហ្គី ពេលទៅកាន់អាស៊ីមានន័យដូចម្តេចនៅត្រង់ឃ្លាថា: (ចូរអ្នក
ពាក់អាវរងាររបស់ខ្ញុំហើយសូមអ្នកដេកចុះអ្នកនឹងមិនត្រូវខ្លាចអ្វីទាំងអស់ ។
រូបអ្នកត្រូវបានការពារដោយការការពារពីអស់ឡោះ) ។ ណាហ្គីបានសំណូម
ពរអោយអាស៊ីស្នាក់នៅម៉ាក្នុះរហូតទាល់តែគេអាចយកកម្មសិទ្ធិ (ឥវ៉ាន់ឬទ្រព្យ
សម្បត្តិដែលធ្វើទុកជាមួយណាហ្គី) ផ្សេងៗរបស់បុគ្គលទៅអោយម្ចាស់គេវិញ
ដែលប្រការទាំងនេះនៅចំពោះវិស្វលុលឡោះដ៏សច្ចៈ និងឡើងត្រង់បំផុត ។

មូហាំម៉ាត់ : អាស៊ីមានជំហរលះបង់ខ្ពស់ណាស់ ។ លុះពេលដែលពួកគូរ៉េស
បានដឹងថា ពួកគេត្រូវបានក្បត់ហើយនោះ ពួកគេនាំគ្នាធ្វើបាបលោកអាស៊ី
តែអាស៊ីមិនបារម្ភពីពួកនោះឡើយ រហូតលោកបានផ្តល់កម្មសិទ្ធិបុគ្គលដល់
ម្ចាស់ដើមគេវិញក្នុងបីថ្ងៃក្រោយមក បន្ទាប់មកលោកបានធ្វើបំលាស់ទីទៅ
ម៉ាឌីណាស់តែម្នាក់ឯង ។

អះម៉ាត់ : ណាហ្គីបានចងសម្ព័ន្ធមិត្តរវាងពួកដែលភៀសខ្លួនមកពីក្រុងម៉ាក្នុះ
ជាមួយនឹងអ្នកស្រុកនៅម៉ាឌីណា ។

ហ្វាទីម៉ា : ខ្ញុំដូចជាមិនទាន់យល់ច្បាស់សាច់រឿងនៅឡើយ? !

អះម៉ាត់ : គេចង់និយាយថា: រាល់ពួកអ្នកធ្វើបំលាស់ទីគ្រប់ៗរូបត្រូវបានណា
ហ្គីប្រើអោយចងសម្ព័ន្ធមិត្តជាបងប្អូនចិត្តមួយដើមមួយ ជាមួយពួកអាស៊ីស៍
ដើម្បីអោយមានការគាំទ្រដល់ការផ្សព្វផ្សាយរបស់ណាហ្គី ។ អ្នកស្រុកម៉ាឌី

ណះបានស្វាគមណ្ឌកធ្វើការបំណាស់ទីដោយក្តីរីករាយបំផុត និងបានលើក
តំកើងដល់ពួកគេ រហូតដល់មានអ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស់ខ្លះ បានចែករំលែក
សម្បត្តិផ្ទះខ្លួនអោយដល់បងប្អូនរបស់ខ្លួនដែលបានផ្លាស់ទីមក ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដ៖ អ្នកបានភ្លេចមិនទាន់បានរំលឹកប្រាប់ពួកយើងត្រង់ចំនុចថា ណាហ្គី
បានមានប្រសាសន៍ថា៖ (នេះជាបងប្អូនរបស់ខ្ញុំ) គឺសំដៅទៅលើលោកអាឌី ។

អាឌីហ្គីយ៉ាដ៖ អាលីហ្គីយ៉ាដ៖ អាលីហ្គីយ៉ាដ៖

ហ្ស៊ីយ៉ាដ : ខ្ញុំបានអានជួបប្រសាសន៍របស់ណាហ្គីដែលមានខ្លឹមសារថា :
(អស់ឡោះពិតជាបានបង្កាប់ប្រើខ្ញុំអោយរៀបការកូនស្រីរបស់ខ្ញុំហ្វាទីម៉ា ជា
មួយអាឌី ហើយខ្ញុំសូមធ្វើជាសាក្សីថាពិតណាស់ខ្ញុំបានរៀបការហ្វាទីម៉ា ជា
មួយអាឌី) ។ ណាហ្គីបានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់ហ្វាទីម៉ាថា កូនស្រីរបស់
លោកដែលមានន័យថា៖ (ឪពុកស្បែកនឹងអស់ឡោះជាម្ចាស់ថា ពិតណាស់ឪពុក
បានរៀបការកូនជាមួយបុរសម្នាក់ដែលមានវិជ្ជាខ្ពង់ខ្ពស់ អាកប្បកិរិយាសុភាព
រាបសារ ទន់ភ្លន់ ហើយជាអ្នកដែលបានចូលសាសនាអ៊ីស្លាមមុនគេ) ។

ហ្វាទីម៉ាហ្គីយ៉ាដ៖ អាលីហ្គីយ៉ាដ៖ អាលីហ្គីយ៉ាដ៖

ហ្វាទីម៉ា : លោកស្រីហ្វាទីម៉ាមានបុត្រជាមួយអាឌី គឺហាសាន់ ហ្ស៊ីយ៉ាដ
មូស្សីន ហ្ស៊ីយ៉ាដ និងអ៊ីម្លីកាល់ស៊ីម ។

ណាដា : ហាសាន់មានឈ្មោះដើមរបស់គេ គឺ "ហារ៉ាប់" ។ ណាហ្គីបានប្តូរទៅជា
ហាសាន់វិញ ។ ឯមូហ្សីនគេបានទទួលមរណភាពតាំងពីគេនៅតូច ។ រីឯ
លុលឡោះស្រលាញ់កូនរបស់អ្នកស្រីហ្វាទីម៉ា និងលោកអាឌីបំផុត ។ ណាហ្គី

ត្រូវឱនស៊ីដូត (ឱនក្រាបគោរពអស់ឡោះនៅក្នុងសឡាហ្គី) អោយយូរដោយ
សារតែកូនរបស់អាឌី និងហ្វាទីម៉ាម៉ាត់បានដឹងលើស្មារបស់លោកដូចនេះ
លោកត្រូវតែស៊ីដូតអោយយូរ ។ ពេលមួយណាហ្គីត្រូវបង្ខំចិត្តចុះពីលើមិមហ្គីរ
(ទីខ្ពស់នៅក្នុងម៉ាស៊ីតសំរាប់អានសុន្តរកថាថ្ងៃសុក្រ) នៅពេលដែលលោក
គ្រលេកឃើញចៅរបស់លោកគឺហាសាន់ និងហ្ស៊ីយ៉ាដដើរជិតឆ្នាក់ លោកក៏ចុះ
មកពរក្មេងទាំងពីរ ព្រមទាំងវាចារតាមសំដីរបស់អស់ឡោះថា៖ ពិតណាស់
ទ្រព្យសម្បត្តិនិងកូនចៅរបស់ពួកអ្នកគឺជាភាពចលាចល ។ ពេលណាណាហ្គី
បានលឺចៅរបស់គាត់ណាម្នាក់ក្នុងចំណោមចៅទាំងពីរស្រែកយំ លោកតែងតែ
ហៅហ្វាទីម៉ា ហើយមានប្រសាសន៍ទៅកាន់ហ្វាទីម៉ាថា៖ " កូនដឹងទេថា៖ ការ
យំរបស់គេនាំអោយយើងមានការឈឺចាប់ក្នុងចិត្ត ។

ហ្វាទីម៉ា : នៅក្នុងសមរក្ខមិអ៊ីហ្គីត ពួកអារ៉ាប់គូរ៉ែស៍ បានឡោមព័ទ្ធហ្វាទីម៉ា
ហើយពួកគេចេញទៅសងសឹកដោយសារការសំលាប់ពួកគេកាលសង្គ្រាមនៅ
បាឡេស្ទីន ដែលពេលនោះអ្នកកាន់ទងជ័យគឺម៉ាស់អាប៉ា កូន អ៊ីម៉ែរ ។

អះម៉ាត់ : បងប្អូនទាំងអស់គ្នា ទង់គឺជាសញ្ញាមួយដែលគេសរសេរពាក្យ
لا إله إلا الله محمد رسول الله មានន័យថា៖ គ្មានទេម្ចាស់ផ្សេង ដែលត្រូវគេ
គោរពដ៏ពិតប្រាកដគឺមានតែអស់ឡោះ ហើយលោកមូហាំម៉ាត់ ជាសាវ័ក
របស់អស់ឡោះ) ។

ម៉ាស់ម៉ូដ : ទង់ មានន័យថា៖ "សញ្ញាមួយ" ។

អ៊ីស្លាម : រឿងស្តុលទ្បោះបានស្រែកហៅអាស៊ីនៅពេលដែលដៃម្ខាងកាន់ទង់ជ័យ និងដៃម្ខាងទៀតកាន់ដាវ ។

មូសតាហ្វា : ឱ បងប្អូន! ទុកអោយខ្ញុំបញ្ចប់រឿងនេះ ។ អ្នកបានឃើញហេតុការណ៍នៅខាងមុខខ្ញុំវាដូចជារូបខ្ញុំស្ថិតនៅលើទឹកដីសមរម្យមិដែរ ។ ពេលនោះអ្នកកាន់ទង់របស់ពួកមូសរឺគីនស្រែកសួរឡើងថា: " តើពួកអ្នកឬដែលបានអះអាងថា: បើពួកអ្នកឯងស្លាប់នឹងត្រូវចូលឋានសួគ៌ តែបើពួកយើងស្លាប់នឹងត្រូវចូលឋាននរក"? ។ បើគ្រាន់បើចេញម្នាក់មកតតាំងជាមួយអាព្វា ! ពេលនោះអាស៊ីដែលជាអ្នកក្លាហានបានស្រែកឡើងថា: ខ្ញុំជាអ្នកចូលទៅរកឯងមុនគេ ឱអាហ្គិសាអាត់កូនអាហ្គិសាត្រូវហោះ! ។ អ្នកទាំងពីរក៏ចាប់ផ្តើមប្រយុទ្ធគ្នា ខណៈនោះអាស៊ីកាប់តែមួយដាវ សាអាត់បានធ្លាក់មកដល់ដី អាស៊ីមានបំណងកាប់មួយដាវទៀត តែភ្នែករបស់លោកបាំងមើលសាអាត់មិនឃើញ ហើយសាអាត់រត់គេចបាត់ទៅ ។

សង្គ្រាមនៅខែហ្គើរ

អ៊ីស្លាម: សំលាញ់ឥឡូវនេះយើងងាកទៅមើលសង្គ្រាមនៅខែហ្គើរម្តង គឺលោកអាស៊ីជារឺវៈបុរស ជាអ្នកជំនាញខាងជិះសេះ និងជាអ្នកប្រយុទ្ធដ៏អង់អាចក្លាហានបំផុត ។ នៅពេលដែលអារ៉ូហ្គិសាអាប្រឆាំងខ្លួន បានប្រកាសហៅអ្នកមូស្លីមិនថា:នរណាមួយចង់ប្រយុទ្ធជាមួយអាព្វា? លោកអាស៊ីបានឆ្លើយថា: ឱរឿស្តុលទ្បោះ! ទុកអោយខ្ញុំចេញទៅរកវា? រឿស្តុលទ្បោះបានអោយ

អាស៊ីអង្គុយចុះ ។ អារ៉ូហ្គិសាអាប្រឆាំងខ្លួនបានប្រកាសហៅលើកទីពីរទាំងកំហឹងថា: មានមនុស្សប្រុសចង់ប្រយុទ្ធជាមួយអាព្វាទេ? ក្រែងពួកអ្នកអូតថាបើពួកអ្នកត្រូវគេសំលាប់ពួកអ្នកនឹងត្រូវចូលឋានសួគ៌មែនទេ? ពេលនោះអាស៊ីបានសុំណាហ្គិថា:ឱរឿស្តុលទ្បោះ!ទុកវាអោយខ្ញុំ?ណាហ្គិមានប្រសាសន៍ ទៅកាន់អាស៊ីថា:ចូរអង្គុយអោយស្ងៀមអាស៊ីព្រោះវាគឺជាអារ៉ូហ្គិសាអាប្រឆាំងខ្លួន អាស៊ីបាននិយាយទាំងភាពសច្ចៈដោយការជួយរបស់អល់ឡោះនិងភាពក្លាហានរបស់លោកថា: ខ្ញុំអាចសំលាប់វាបានអ៊ីនសើអល់ឡោះ (បើអល់ឡោះបើកអោយខ្ញុំ) ។ពេលនោះរឿស្តុលទ្បោះបានអនុញ្ញាតអោយអាស៊ីប្រយុទ្ធជាមួយអារ៉ូហ្គិសាអាប្រឆាំងខ្លួន ។ពេលអារ៉ូហ្គិសាអាប្រឆាំងខ្លួនឃើញអាស៊ីមើលងាយថាតូចណាស់ រួចនិយាយមកកាន់អាស៊ីថា: ខ្ញុំមិនចង់សំលាប់ឯងទេ អាស៊ីឆ្លើយថា:តែខ្ញុំចង់សំលាប់អ្នកឯង! អ្នកទាំងពីរចាប់ផ្តើមប្រយុទ្ធគ្នា ។អាស៊ីបានកាប់អារ៉ូហ្គិសាអាប្រឆាំងខ្លួន រហូតណាហ្គិបានលឺសំណូរកាប់របស់អាស៊ីទៅសត្រូវហើយអ្នកមូស្លីមទាំងអស់បានសូត្រធម៌តិកហ្ស៊ែរ (ពាក្យថា:អល់ឡោះហ្គិអ៊ីកហ្គារ) ។

លោកអាស៊ីទិចការដោះខែហ្គើរ

មូសតាហ្វា : ខ្ញុំនឹងអធិប្បាយអំពីព្រឹត្តិការណ៍នៅខែហ្គើរ ។
ហ្វាទីម៉ៈ : ខែហ្គើរ ?(ជាឈ្មោះភូមិ)
មូសតាហ្វា :មែនហើយ ។ អាស៊ីខែហ្គើរមានការការពារយ៉ាងរឹងមាំរហូតកងពលតូចមួយដែលដឹកនាំដោយអាហ្គូហ្គាភើរ និងមានកងពលមួយផ្សេង

ទៀត ដែលដឹកនាំដោយអ្វីម្យ៉ាង ដែលកងពលទាំងពីរនេះមិនអាចវាយចូល
តំបន់ខែហ្គើរបាន។ ចុងក្រោយកងទ័ពទាំងអស់វិលវិញដោយមិនអាចរំដោះ
តំបន់ខែហ្គើរបានឡើយ។ ណាហ្គីមានប្រសាសន៍ថា៖ (ខ្ញុំនឹងប្រគល់ទង់ជ័យ
អោយទៅបុរសម្នាក់នៅថ្ងៃស្អែក ដែលបុរសរូបនេះស្រលាញ់អស់ឡោះ និង
ស្រលាញ់វិស្វលុលរបស់ទ្រង់ផងដែរ) ។

ស៊ីម៉ាហ៍ : នៅព្រឹកថ្ងៃបន្ទាប់វិស្វលុលឡោះបានហៅអាសិ អាសិមកជួបវិស្វ
លុលឡោះក្នុងសភាពភ្នែករបស់គាត់ឡើងក្រហម(ឈឺភ្នែក) ។ ពេលណាហ្គី
ឃើញដូចនេះ លោកក៏ផ្សំមចុងម្រាមដៃរបស់លោក រួចស្ទាបទៅភ្នែកអាសិ
ស្រាប់តែភ្នែកនោះជាធម្មតាវិញភ្លាម។ ក្រោយមកវិស្វលុលឡោះបានកាន់
ទង់ជ័យរួចលើកឡើងលើហើយប្រគល់អោយអាសិព្រមទាំងមានប្រសាសន៍
ថា៖ "ចូរអ្នកយកទង់នេះរួចធ្វើដំណើរចុះ រហូតអស់ឡោះផ្តល់ភាពជោគជ័យ
ដល់ពួកអ្នក " ។

ម៉ាស់ម៉ូដ : អាសិបានកាន់ទង់ជ័យ ហើយបានទៅឈរនៅច្រកកំផែងខែហ្គើរ
រួចនិយាយថា : "ខ្ញុំគឺអាសិកូនអាហ្គូតលិប" ។

ណាដា : ប៉ុន្តែអាសិជួបនូវការប្រយុទ្ធយ៉ាងខ្លាំង រហូតប៉ុន្មាន ខែលរបស់គាត់
ចេញពីដៃ ពេលនោះអាសិស្រែកខ្លាំងៗថា៖ "ខ្ញុំសូមស្បថចំពោះម្ចាស់ដែលរូប
ខ្ញុំក្នុងកណ្តាប់ដៃរបស់ទ្រង់ថា ខ្ញុំនឹងភ្នករូបសជាតិដូចអ្វីដែលលោកហាំហ្ស៊ុន
ធ្លាប់បានភ្នក(ស្លាប់) បើមិនដូចនេះទេអស់ឡោះច្បាស់ជាជួយខ្ញុំអោយមាន
ជ័យជំនះអាចរំដោះតំបន់ខែហ្គើរបានពុំខាន" ។ អាសិក៏រុលបុកចូលទៅមុខ

មនុស្សម្នាទាំងអស់គ្នាបានឃើញច្រកទ្វារកំផែងស្ថិតក្នុងដៃរបស់អាសិមិនយូរ
ប៉ុន្មានស្រាប់តែអាសិបានស្រែកជ័យជំនះថា៖ "អស់ឡោះមហាធំធេង" ។

កូនៗ : ស្រែកបន្តឡើងថា៖ "អស់ឡោះមហាធំធេង" ។

រំលឹកពីការរំដោះក្រុងម៉ាក្រូ

ហ្វាទីម៉េ : ក្នុងការរំដោះទីក្រុងម៉ាក្រូ មេដឹកនាំរបស់ក្រុមអាស៊ីគីលោក
សាអាត់កូនអ៊ីហ្គើខុះ គឺជាអ្នកកាន់ទង់ជ័យដឹកនាំទ័ពមូស្លីមីនបានស្រែកខ្លាំង
ឡើងថា៖ "ថ្ងៃនេះគឺជាថ្ងៃបង្ហូរឈាម" ។

ហ្វារ៉ាហ៍ : សូមរំលឹកថា៖ ពេលនោះអូម៉ែរកូនខត្តបបានរត់យ៉ាងលឿនទៅផ្តល់
ដំណឹងដល់វិស្វលុលឡោះចំពោះសំដីរបស់សាអាត់កូនអ៊ីហ្គើខុះ។ ពេលនោះ
វិស្វលុលឡោះបានហៅអាសិរួចបញ្ជាទៅអាសិថា៖ "ចូរប្រញាប់ទៅអោយទាន់
សាអាត់រួចយកទង់ជ័យពីគាត់ហើយឯងជាអ្នកកាន់ទង់ជ័យវាយលុកចូល" ។

ការសម្របសម្រួលប្រណិធានទទួលរោងវិវាមេដឹកនាំ

ឪពុក : បន្ទាប់ពីឧស្មានត្រូវបានគេសំលាប់ អាសិបានបដិសេធក្នុងការធ្វើជា
មេដឹកនាំតាំងពីការចាប់ផ្តើមមកម្ល៉េះ ដោយសារការឈ្នានិសមកលើថ្នាក់
ដឹកនាំរបស់អ្នកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម។ ទោះជាយ៉ាងនេះក៏ពួកអ្នកបំលាស់ទី
និងអ្នកស្រុកម៉ាឌីណេនៅតែធ្វើសច្ចាប្រណិធានយកអាសិធ្វើជាមេដឹកនាំរបស់
ពួកគេដែរ ។

យុវទ្រព្យសម្បត្តិរបស់មូស្លីមីន

ម៉ាស់ម៉ូដ : គោលនយោបាយរបស់អាហ្គូហ្គាកើរ គឺការផ្គត់ផ្គង់ស្មើគ្នារវាង

អ្នកចូលអ៊ីស្លាមជាយូរមកហើយ និងអ្នកដែលទើបបានចូលអ៊ីស្លាមថ្មីថ្មោង ។

អ៊ីស្លាម : ដោយឡែកអាឡិយល់ឃើញថា៖ ការផ្គត់ផ្គង់ពីឃ្នាំងសំភារៈគឺចាំបាច់ផ្តល់អោយបរិស័ទរបស់ខ្លួន ដើម្បីអោយពួកគេបានរស់នៅសមរម្យគឺមិនត្រូវមើលទៅលើពេលវេលានៃការចូលកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមមុន ឬក្រោយឬដោយការតស៊ូក្នុងមាតិករបស់អល់ឡោះនោះទេ ។ តាមពិតការងារមុនឬក្រោយវាជាឋានៈ តួនាទី និងផលបុណ្យ គឺជាប្រការដែលអល់ឡោះម្ចាស់តែមួយគត់ដែលដឹង ។

អាប៊ុនប៊ុនម៉ាន : ខ្ញុំចង់សួរនិងពិភាក្សា៖ តើអ្នកយល់យ៉ាងណាដែរ ចំពោះទស្សនៈរបស់អាឡិយល់ឃើញថា៖ បើការផ្គត់ផ្គង់ទៅតាមឋាននួរសក្តិវាជាមូលហេតុនាំដល់ភាពចលាចលមិនខាន ។ ខ្ញុំចង់និយាយថានឹងអាចកើតមានបញ្ហាជាច្រើននៅក្នុងសាសនា និងនាំមកនូវវិនាសអន្តរាយចំពោះការងារលោកីយ៍ផងដែរ ។

អ៊ីស្លាម : តើអ្នកចង់ដឹងពីបញ្ហាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ៊ីស្លាមមែនទេ? នៅអាល់គូហ្វៈ(ប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់) អាឡិយល់ឃើញថា អាឡិយបានចាប់ផ្តើមរៀបចំអោយមានឃ្នាំងសំភារៈរបស់អ៊ីស្លាម ។ រាល់បុគ្គលដែលជ្រកក្រោមការចាត់ចែងរបស់ឃ្នាំងនេះត្រូវតែផ្តល់ចំណែកដល់ឃ្នាំងរួមនេះ ហើយគេយកសំភារៈទាំងនោះទៅផ្តល់ជូនអ្នកដែលមានសិទ្ធិទទួល ។

សើម៉ាហ៍ : ខ្ញុំបានអានឯកសារមួយបញ្ជាក់ថា៖ មិត្តភក្តិរបស់អាឡិយមួយចំនួនបានជូនយោបល់លោកថា៖ អោយរក្សាប្រាក់ទុកមួយចំនួនសំរាប់លើកទឹកចិត្ត

មេឡកុលសម្ព័ន្ធ តែអាឡិយបានបដិសេធ ។

អ៊ីស្លាម : វាជាហេតុផលល្អណាស់! នៅពេលដែលឃ្នាំងសំភារៈរួមទំនេរអាឡិយបានដើរស្រោចដីនិងលាងសំអាតវា បន្ទាប់មកលោកបានសឡាហ៍នៅលើដីនោះចំនួនពីរក្បាត់ ដើម្បីអល់ឡោះជាម្ចាស់ ។

ការរះបង់និងការទន់ភ្លន់របស់អាឡិយ

អ៊ីស្លាម : លោកអាឡិយពិតជាបុរសម្នាក់ដែលមានលក្ខណៈទន់ភ្លន់និងលះបង់ខ្ពស់ ។ គ្មានអ្វីដែលថាមិនអាចនោះទេ ព្រោះលោកជាដីដូនមួយជាមួយណាហ្គី និងត្រូវជាកូនប្រសាររបស់ណាហ្គីទៀតផង ។

ហ្វាទីម៉ៈ : អាឡិយមិនចង់ប្រកាន់ខ្លួនក្នុងនាមជាមេដឹកនាំទេ!

ណាដា : ប្រសើរអ្វីម្ល៉ោះទេ(មិនប្រកាន់វណ្ណៈ)! គឺនៅថ្ងៃមួយលោកបានដើរនៅក្នុងទីផ្សារ លោកបានជួយយកអាសារចាស់ជរាម្នាក់ ។ ខណៈនោះគូរកនរបស់លោកបានខិតជិតលោកដោយម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេ បាននិយាយមកកាន់អាឡិយថា៖ "សូមលោកទុកអោយខ្ញុំជួយគាត់វិញបានទេ" ។ ពេលនោះអាឡិយបានឆ្លើយតបវិញដោយសូត្រនូវបន្ទូលរបស់អល់ឡោះត្រង់ជំពូកអាល់គីសសោះវាក្យខ័ណ្ឌ៨៣មានន័យថា៖ ថ្ងៃបរលោកនោះ យើងបានបង្កើតវាសំរាប់អ្នកណាដែលមិនចង់ខ្ពង់ខ្ពស់ (មហិច្ឆតា) និងអ្នកដែលមិនបង្កមហន្តរាយនៅលើផែនដីនេះ ផលបុណ្យនោះគឺសំរាប់ជនទាំងឡាយណាដែលគោរពកោតខ្លាចអល់ឡោះ" ។ ថ្ងៃមួយអាឡិយបានទៅទិញរបស់របរមួយចំនួន

ដែលជាតំរូវការក្រុមគ្រួសាររបស់លោក ។ លោកបានមានប្រសាសន៍ថា៖ “ មេ
គ្រួសារត្រូវតែទទួលខុសត្រូវវែកពន់របស់ទាំងនេះ ” ។ លោកក៏បានជិះលើខ្នង
សត្វលាមួយក្បាលប្រៀបដូចជាជនក្រីក្រមកពីទីជនបទម្នាក់ ។

អ៊ីណាស៖ អាណិតជាមេដឹកនាំមិនរើសអើងខ្លួនលោកពាក់អាវដែលតំលៃត្រឹម
តែបីដាវហាំ (ឈ្មោះលុយអាវ៉ាប់) ប៉ុណ្ណោះ ។

ហ្វារីស ៖ លោកអ៊ីមើរ កូន អាប័ខុលអាហ្ស៊ីសបាននិយាយថា៖ “មនុស្សដែល
លះបង់បំផុតនៅលោកីយ៍នេះគឺអាណិតកូនអាហ្សូតលិប ” ។

ភ្នំមេត្តារបស់លោកអាណិត

អ៊ីស្តាម ៖ ភាពទន់ភ្លន់ សុភាពរាបសារនិងការលះបង់ខ្ពស់ នាំមកនូវកុសល
ផលបុណ្យ ។ យើងទាំងអស់គ្នាបានឃើញយ៉ាងច្បាស់ហើយពីសណ្ឋានចិត្ត
សណ្ឋានប្រណីរបស់អាណិតដែលជាមេដឹកនាំរបស់អ្នកមានជំនឿ សូម្បីតែជា
មួយអ្នកដែលមិនមែនជាមូស្លីមីនក៏ដោយចុះ ។

អែម៉ាន់ ៖ ពាក្យថាអាណិតអ៊ីម៉ា គឺជាបុគ្គលដែលត្រូវបានគេអនុវត្តតាម
ចំណែករស្មីលុលឡោះគឺជាអ្នកដឹកនាំរបស់អ្នកគោរពកោតខ្លាចអស់ឡោះ ។
យ៉ាងណាមិញដូចជាអាហ្សូហ្គាកើរ អ៊ីមើរ ឧស្មាន គឺជាអ៊ីម៉ា ។

ហ៊ុសាម៖ អស់ឡោះជាម្ចាស់របស់ពួកយើងបានប្រទានឋានៈជាមេដឹកនាំ
ជូនណាហ្គីអ៊ីប្រហ៊ុម ។ ទ្រង់បានមានបន្ទូលក្នុងគម្ពីរអាណិតគួរអានជំពូកអាណិត
ហ្គាការ៉ោះវាក្យខ័ណ្ឌ១២៥មានន័យថា៖ យើងសូមចាត់តាំងឯង (អ៊ីប្រហ៊ុម)

អោយធ្វើជាមេដឹកនាំរបស់មនុស្សលោក ” ។ អ៊ីប្រហ៊ុមបានសំណូមពរអស់
ឡោះថា៖ “ សូមទ្រង់ចាត់តាំងពូជពង្សរបស់ខ្ញុំផង? ” អស់ឡោះបានតបថា៖
“ ពាក្យសន្យា របស់ខ្ញុំមិនមានការពាក់ព័ន្ធជាមួយពួកធ្វើបំពានគេឡើយ ” ។

ហ៊ុយ៉ាដ ៖ ពាក្យថាអ៊ីម៉ាក៏សំដៅទៅលើអ្នកដែលឈរនៅខាងមុខគេក្នុង
ពេលសន្យាហ្គីផងដែរ ។ ជាបន្តទៅទៀតនេះយើងនៅមានការសន្ទនាជាច្រើន
ទៀតរបស់បណ្តាអ្នកដែលត្រូវបានអស់ឡោះសន្យាដល់ពួកគេអោយចូលឋាន
សួគ៌ ។

អាប័ខុរវ៉ាស័ម៉ាន៖ ថ្ងៃមួយលោកអាណិតបានឃើញអាវក្រោះ របស់លោកនៅ
ជាមួយបុរសយ៉ាហ្ស៊ីម៉ាក ។ អាណិតបាននាំបុរសនោះទៅកាន់អ្នកកាត់ក្តីឈ្មោះ
សូរែហ្គី ។ អាណិតបាននិយាយទៅកាន់សូរែហ្គីថា៖ វាជាអាវក្រោះរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមិន
បានលក់វា ឬក៏អោយទៅអ្នកណាដែរ ប៉ុន្តែបុរសយ៉ាហ្ស៊ីនេះបានអះអាងថា
វាជាកម្មសិទ្ធិរបស់គាត់ ។ ខណៈនោះលោកសូរែហ្គី ដែលជាអ្នកកាត់ក្តីបាន
និយាយទៅកាន់អាណិតថា៖ ឱ លោកមេដឹកនាំ! តើលោកមានភស្តុតាងអ្វីមក
បញ្ជាក់សំរាប់ពាក្យសំដីរបស់លោកដែរឬទេ? ” ។ ពេលនោះលោកអាណិត
បានញញឹម រួចនិយាយថា៖ “ សំរាប់ខ្ញុំមិនមានអ្វីមកបញ្ជាក់ទេ! ” ។ ពេលនោះ
លោកសូរែហ្គីជាអ្នកកាត់ក្តីផ្តល់អាវក្រោះអោយទៅបុរសយ៉ាហ្ស៊ីនោះ ។
បុរសយ៉ាហ្ស៊ីនោះបានយកអាវក្រោះ រួចចេញដំណើរទៅ ។ បន្តិចក្រោយមក
បុរសយ៉ាហ្ស៊ីនោះក៏វិលមកវិញហើយនិយាយថា៖ ខ្ញុំសូមធ្វើសាក្សីថានេះពិត
ជាច្បាប់របស់បណ្តាណាហ្គីមែន ហើយសំដីរបស់លោកអាណិត គឺជាការពិត

ព្រោះអារក្រព្រោះនេះពិតជាកម្មសិទ្ធិរបស់មេដឹកនាំមែន(របស់អាធី) ។ ខ្ញុំសូមធ្វើការប្តេជ្ញា និងធ្វើសាក្សីថា: គ្មានទេម្ចាស់ដែលត្រូវគេគោរពដ៏ពិតប្រាកដមានតែអស់ឡោះហើយណាហ្នឹងម្នាក់ម៉ាត់ជាវិស្វលរបស់អស់ឡោះ ។ នៅពេលដែលបុរសយ៉ាហ្វឌីបានទទួលស្គាល់និងពោលពាក្យសម្តែងទាំងពីររួចលោកអាធីក៏ប្រគល់អារក្រព្រោះទៅអោយបុរសនោះវិញ ក្រោយមកអ៊ីស្លាមរបស់គាត់កាន់តែប្រសើរឡើងៗ ។

លក្ខណៈពិសេសរបស់លោកអាធី

ឪពុក: លោកអាធី គឺជាមេដឹកនាំម្នាក់ត្រូវបានគេកោតសរសើរថា គាត់ជាបុរសរស់នៅប្រកបដោយសុជីវធម៌ រវាងរាស័យ ឆ្លាតវ័យ វៃ និងពូកែផ្នែកច្បាប់មិនតែប៉ុណ្ណោះ លោកជាតុលាការឆ្លើមនាសម័យនោះ លោកជាអ្នកចេះផ្នែកច្បាប់ អនុវត្តជាងគេនិងជាអ្នកដកស្រង់ក្រិត្យច្បាប់ចេញពីអាធី គួរអាននិងហាហ្នឹងរបស់ណាហ្នឹង ។ ភាពជាមេដឹកនាំនិងជំនាញផ្នែកភាសាអាវ៉ាប់ ។

អ៊ីស្លាម : ឪពុកជាទីស្រឡាញ់! ខ្ញុំបានអានឯកសារមួយបង្ហាញថា: លោកអាធីមានការចងចាំច្បាស់លាស់ណាស់ផ្នែកភាសាអាវ៉ាប់ ក៏ប៉ុន្តែ ខ្ញុំនៅមិនទាន់យល់ពីរឿងនេះនៅឡើយទេ ។

ឪពុក: មិនស្អីទេ! ចំពោះលោកអាធី មានការចងចាំខ្ពស់ផ្នែកភាសាអាវ៉ាប់ លោកមិនខ្លីខ្លាចចំពោះវាឡើយ ។ លោកបានរៀបចំយ៉ាងល្អនូវរូបមន្តភាសា លោកបានអញ្ជើញអាហ្វឌីអែសវ៉ាត់អាត់ដាវលី ហើយស្នើលោកអោយកត់ត្រា

វាទុកជាឯកសារដើម្បីកុំអោយអាននិងសរសេរខុសអក្ខរាវិរុទ្ធរបស់វា ។ លោកអាធីបាននិយាយទៅកាន់អាហ្វឌីអែសវ៉ាត់អាត់ដាវលីថា: " សូមអ្នកកត់ត្រាទុកនូវអ្វីដែលខ្ញុំអាន " ។ អាធី បានអានរូបមន្តគ្រឹះរបស់ភាសាអាវ៉ាប់ ថា: សំដីនៅក្នុងភាសាអាវ៉ាប់ គឺផ្សំឡើងដោយនាម កិរិយាសព្ទ និងបរិវាស័ព្ទ ។ នាមគឺអ្វីដែលគេចង់បង្ហាញពីអត្ថន័យរបស់ឈ្មោះអ្វីម្យ៉ាង ចំណែកកិរិយាសព្ទគឺអ្វីដែលគេចង់បង្ហាញពីចលនាអំពើរបស់នាមដោយឡែកបរិវាសព្ទគឺអ្វីដែលបង្ហាញពីអត្ថន័យដែលវាពុំមែនជានាមឬកិរិយាសព្ទនោះឡើយ ។ លោកអាធីបាននិយាយទៅកាន់អាហ្វឌីអែសវ៉ាត់អាត់ដាវលីថា: "ឱអាហ្វឌីអែសវ៉ាត់! ចូរចងក្រងវេយ្យាករណ៍ភ្លាម ។ ចាប់ពីពេលនោះមកគេស្គាល់ចំណេះដឹងនេះថាជាវេយ្យាករណ៍ ។

ឧត្តមភាពរបស់អាធី

អ៊ីស្លាម : ឱបងប្អូនទាំងអស់ ! សូមស្តាប់ខ្ញុំនឹងបង្ហាញដល់ពួកអ្នកខ្លះៗពីឧត្តមភាពរបស់អាធី ។ លោកម្នាក់ម៉ាត់កូនកាអាប់អាធីគួរហ្សឺបាននិយាយថា: លោកតល់ហះ កូនស្នែហ្គុះកូនអាប់ខុតដាវី លោកអាប់ហ្គាសកូន អាប់ខុលមូតល់លិបនិងលោកអាធីដែលពួកគេបានបង្ហាញពីលក្ខណៈពិសេសរបស់ពួកគេរៀងៗខ្លួន ។ ពេលនោះតល់ហះនិយាយថា: ខ្ញុំជាម្ចាស់ផ្ទះនេះហើយខ្ញុំមានកូនសោនៅនឹងដៃបើខ្ញុំចង់ ខ្ញុំសំរាកនៅក្នុងផ្ទះនោះមិនខាន" ។ លោកអាប់ហ្គាសនិយាយថា: "ខ្ញុំជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ទឹកបើខ្ញុំចង់ខ្ញុំនឹងដេកក្នុងម៉ាស៊ីត" ។ លោកអាធី

និយាយថា: ខ្ញុំមិនយល់ពីអ្វីដែលអ្នកទាំងពីរកំពុងនិយាយនោះទេ តែខ្ញុំបានសឡាហ៍តំរង់ទៅរកកាក់ហ្នុះមុនអ្នកទាំងពីររយៈពេល៦ខែ ហើយរូបខ្ញុំក៏ជាអ្នកប្រយុទ្ធផងដែរ” ។ ខណៈនោះអស់ឡោះបានបញ្ជូនវាក្យខ័ណ្ឌទី៩ក្នុងជំពូកតារវ័ញ្ចដែលមានន័យថា: “តើពួកអ្នកគិតថា: អ្នកផ្តល់ទឹកអោយអ្នកធ្វើបុណ្យហាដ្ឋិ និងអ្នកសាងសង់ម៉ាស៊ីតហាវីម ប្រៀបដូចជាអ្នកមានជំនឿចំពោះអស់ឡោះ និងថ្ងៃបរលោកនិងតស៊ូបុព្វហេតុមាតិអស់ឡោះឬ? សំរាប់ទ្រង់ពួកគេទាំងអស់មិនមានឋានៈស្មើគ្នានោះទេ ។

ហ្វាទីម៉ែ: លោកអាឈី គឺជាអ្នកពូកែជំនាញថ្លែងសន្ទរកថា និងមានវិជ្ជាជ្រៅជ្រះ ដែលជះពន្លឺរស្មីដល់ចិត្តគំនិត ខ្លួនប្រាណ វិចារណញ្ញាណនិងពាក្យសំដី ។

មូហាំម៉ាត់ : អាឈីកូនអាហ្គុតលិបជាសាសនិកម្នាក់នៅវ័យក្មេង តែនៅក្នុងសមរម្យគឺជាអ្នកជំនាញខាងជិះសេះប្រយុទ្ធឡើងផង ។

ការព្យាយាមបួងសួង និងគ្រួសាររ៉េស៊ីដង់ឡោះ

អះម៉ាត់ : នៅក្នុងរឿងនេះអាយ៉ាត់បានបញ្ជូនគឺពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងក្រុមគ្រួសាររបស់រ៉េស៊ីដង់ឡោះ ។

ណាដា: បានន័យថា វាមិនត្រូវសង្ស័យចំពោះវាក្យខណ្ឌនោះឡើយ ។

ហ្វារីហ៍: ការបួងសួងដាក់បណ្តាសារ ! តើវាសំដៅលើអ្វីទៅ?

ឪពុក: វាគឺជាការបួងសួងសុំអោយដាក់បណ្តាសារព្រោះថាពាក្យនេះន័យរបស់វាគឺបណ្តាសារ ។ ប្រវត្តិដំណើររឿងនេះមានដូចតទៅ: មានប្រតិភូមួយក្រុម

មកពីតំបន់ណាច័រនមកជួបណាហ្គី តែពួកគេបានបដិសេធចំពោះពាក្យសំដីរបស់ណាហ្គីដែលថា: “អ៊ីសាគឺជាខ្ញុំរបស់អស់ឡោះ ហើយបន្ទូលរបស់ទ្រង់ (ពាក្យបញ្ជារបស់អស់ឡោះ ដែលថា: ចូរកើតភ្លាម) ទៅកាន់ស្រីម៉ារីយ៉ូដែលជាចៅហ្វាយនៃស្ត្រីទូទាំងពិភពលោក)” ។ ក្រោយមកណាហ្គីបានអំពាវនាវពួកគេអោយទទួលយកសាសនាអ៊ីស្លាមប៉ុន្តែពួកគេទាំងនោះបានបដិសេធនិងប្រឆាំងជំទាស់នឹងភាពជារស្វីលរបស់មូហាំម៉ាត់ទៀតផង ។ ពួកគេបានសួរណាហ្គីថា: ចូរអ្នកបង្ហាញពួកយើងមើល តើនរណាមួយកើតមកគ្មានឪពុកនោះ? ណាហ្គីបានប្រាប់ពួកគេថា: គឺណាហ្គីអាដាម តើនរណាជាឪពុករបស់មនុស្សលោក? ។ ពេលនោះអស់ឡោះក៏បានបញ្ជូនវាក្យខ័ណ្ឌ៦១នៅក្នុងជំពូកអាឈីអ៊ីម៉ែន ដែលមានន័យថា: “ចំពោះអ្នកដែលមកឈ្លោះ ជជែកជាមួយអ្នក(មូហាំម៉ាត់) ក្នុងរឿងអ៊ីសាកូនម៉ារីយ៉ូ បន្ទាប់ពីអ្នកបានដឹងការពិតច្បាស់លាស់ហើយនោះចូរអ្នកនិយាយទៅកាន់ពួកនោះថា: ចូរពួកអ្នកមកចុះហើយយើងនឹងកែនកូនចៅរបស់ពួកយើង និងកូនចៅរបស់ពួកអ្នកប្រពន្ធរបស់ពួកយើងនិងប្រពន្ធរបស់ពួកអ្នក និងរូបពួកយើងផ្ទាល់ និងពួកអ្នកផងដែរ បន្ទាប់មកយើងនឹងសូត្របន់ស្រន់សុំពីអស់ឡោះបញ្ជូនទណ្ឌកម្ម និងដាក់បណ្តាសារដល់អ្នកដែលនិយាយកុហក” ។ ពេលនោះណាហ្គីបានបួងសួងពីអស់ឡោះអោយដាក់បណ្តាសារចំពោះពួកនោះហើយណាហ្គីហៅអាឈីហ្វាទីម៉ែ ហាសាន់ និងហ៊ូសេន រួចលោកនិយាយ “អស់ឡោះជាម្ចាស់ពួកគេទាំងអស់នេះជាក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្ញុំ” ។

ហ៊ុនសាមៈ រឿងរ៉ាវនេះខ្ញុំទើបតែបានលឺជាលើកដំបូងប៉ុណ្ណោះចុះវាបានបញ្ចប់នៅត្រីមណា ?

ហ្វាទីម៉ៈ : រឿងនេះចប់ត្រឹមថា ពួកនោះកោតខ្លាចណាហ្នឹងខ្លាំង ព្រោះណាហ្នឹងស្មើសុំពួកនោះ អោយធ្វើការបង្វែរស្នូលសុំពីអល់ឡោះអោយដាក់បណ្តាសារតែពួកគេបានប្រកែកមិនហ៊ានហើយបែរមកយល់ព្រមបង់ពន្ធលើខ្លួន ។ ដោយមូលហេតុមេកន្ត្រាពួកគេឈ្មោះអាតិបបាននិយាយប្រាប់កូនចៅរបស់ខ្លួនថា "ពួកអ្នកកុំនិយាយបង្វែរសុំការដាក់បណ្តាសារលើមូហាំម៉ាត់អោយសោះបើពុំនោះទេ ពួកឯងទទួលរងនូវក្តីវិនាសពុំខាន បើពួកអ្នកនៅតែចេសបង្វែរស្នូលសុំការដាក់បណ្តាសារមកលើណាហ្នឹងទៀត ភ្លើងនឹងឆេះពួកអ្នកមិនខាន ព្រោះមូហាំម៉ាត់ជាណាហ្នឹងដែលអល់ឡោះតែងតាំងពិតប្រាកដមែន ។

អាលីនិងចំណេះវិជ្ជា

ហ៊ុនសាមៈ : ក្នុងទ្រឹស្តីរបស់អាលីមួយបានលើកឡើងថាៈ (វិជ្ជាប្រសើរជាងទ្រព្យសម្បត្តិ វិជ្ជាការពាររូបអ្នក តែរូបអ្នកការពារទ្រព្យសម្បត្តិ វិជ្ជាកើនឡើងដោយការចំណាយ ទ្រព្យសម្បត្តិថយចុះដោយការចំណាយ វិជ្ជាហុចផលដល់ម្ចាស់នូវការគោរពប្រតិបត្តិ ទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវចប់ដោយសង្ខារម្ចាស់លើកលែងតែម្ចាស់បានចំណាយក្នុងផ្លូវល្អប៉ុណ្ណោះ) ។

មរណៈភាពរបស់អាលីជាមហាវិរៈបុរសអ៊ុស្ត្រាម

ឪពុក : មរណៈភាពរបស់វិរៈបុរសដែលមានឋានៈជាខលីហ្វៈនិងជាមេដឹកនាំ

ដ៏ឆ្លើម ។ នៅពេលដែលលោកដើរហៅមនុស្សអោយក្រោកមកសឡាហ៍ស៊ូហ្គូហ្គ ខណៈនោះអាប៌ខុរវ៉ស់ម៉ានកូនមុលយ៉ាំ ពិពួកខវ៉ារិច ដែលគេបានរៀបគំរោងជាមួយនឹងបក្ខពួករបស់គេពីរនាក់ផ្សេងទៀត ក្នុងការសំលាប់ អាឡី និងមូអាវីយ៉ាស់នៅប្រទេសស្តាមនិងសំលាប់អារ៉ូ ហ្គិនអាស នៅប្រទេសអេហ្ស៊ីប កាលនោះអាប៌ខុរវ៉ស់ម៉ានកូនមុលយ៉ាំ បានប្រើដាវដាក់ជាតិពុលកាប់ទៅលើអាឡី ។ គេបានសែងលោកអាឡីទៅកាន់គេហដ្ឋានរបស់លោក ។ ខណៈនោះអាឡីបានសំណូមពរអោយអ្នកសែងគាត់យកគាត់ត្រលប់ទៅម៉ាស៊ូតវិញ ដើម្បីអោយពួកគេបំពេញសឡាហ៍ស៊ូហ្គូហ្គសិន បន្ទាប់មកចាំយកខ្លីលមកគេហដ្ឋានវិញ ។ នៅពេលលោកបានឃើញយាតករ សំលាប់រូបលោកខណៈ ដែលមនុស្សម្នាក់ពុំចាប់ជននោះ ។ លោកអាឡី បានសំណូមពរពួកគេថាៈ "សូមពួកអ្នកកុំសំលាប់គាត់ដោយសាររូបខ្ញុំអោយសោះព្រោះអល់ឡោះទ្រង់មិនស្រលាញ់ទេ ចំពោះជនបំពានគេឡើយ ផ្ទុយទៅវិញសូមពួកអ្នកមើលថែរក្សាគាត់ឱ្យបានល្អប្រសើរផងបើជីវិតខ្ញុំនៅមានគឺខ្ញុំអាចអភ័យទោសអោយគាត់ ឬខ្ញុំនឹងកាត់ក្តីគាត់តែបើជីវិតខ្ញុំត្រូវអស់ចូរពួកអ្នកសំលាប់គេទៅហើយ ខ្ញុំនឹងវែកពួកជាមួយគាត់នៅចំពោះមុខអល់ឡោះជាម្ចាស់នៃពិភពទាំងឡាយ ។ ពេលនោះមនុស្សម្នាបានលើកសំណូមពរអោយលោកអាឡី តែងតាំងកូនប្រុសរបស់លោកគឺហាសាន់ស្នងតំណែងជំនួសលោក តែអាឡីបាននិយាយថាៈខ្ញុំសូមទុកភារកិច្ចនេះអោយពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាដូចដែលវិស្វលុលឡោះទុកភារកិច្ចនេះដល់មូស្លីមទាំងអស់ដោយណាហ្នឹងមិនបានតែងតាំងនរណាម្នាក់ អោយស្នងបន្តក្រោយពី

លោកឡើយ ។

ចំណេះដឹងមហាសាលារបស់អាធិបតីច្បាប់អ៊ីស្លាម

អ៊ីស្លាម : បងប្អូនជាទីស្រឡាញ់! មុនពេលពួកយើងបញ្ចប់ការនិទានពីប្រវត្តិរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំកំពូល គឺលោកអាធិនោះ ខ្ញុំសូមអានអោយពួកអ្នកបានស្តាប់ពីអត្ថបទមួយដែលលោកម៉ែមូដអាប់ហ្គាសអាល់អាកតបានសរសេរកំណត់ត្រាពីទេពកោសល្យរបស់លោកអាធិដោយលោកបញ្ជាក់ថា: លោកអាធិគឺជាមនុស្សម្នាក់ក្នុងចំណោមកូនចៅរបស់អាដាម(ឪពុកមនុស្សលោក) ដែលមានចំណេះដឹងពីបណ្តានាមផ្សេងៗ ដែលបានទទួលនូវការឆ្លាតវៃ និងចេះបែងចែកខុសនិងត្រូវបានល្អបំផុត ។លោកអាធិបានបន្ទូលទុកស្នាដៃឆ្នើមគឺការធ្វើអោយអ៊ីស្លាមចេះរួបរួមគ្នា ការកាត់ក្តីតាមច្បាប់អ៊ីស្លាមមានចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់អ៊ីស្លាមមានចំណេះដឹងពីក្បួនច្បាប់វេយ្យាករណ៍ អាវ៉ាប់និងមានចំណេះដឹងផ្នែកការសរសេរអក្សរអាវ៉ាប់ ដែលស្នាដៃទាំងនេះ អាចអនុញ្ញាតអោយពួកយើងចាត់ទុកលោកជាថ្នាក់ដឹកនាំ បង្គោលម្នាក់ដែលត្រឹមត្រូវសំរាប់ចំណេះដឹងដ៏មហាសាលនៃច្បាប់សាសនាអ៊ីស្លាម ដែលចំនុចទាំងនេះវាមានតាំងពីដើមមកម្ល៉េះជាមួយនឹងការឆ្លាតវៃ តែមួយដែលគេកត់ត្រាទុកនៅក្នុងឯកសារអ៊ីស្លាមសំរាប់គ្រប់ជំនាន់ ។

អ៊ីណាស : ប៉ុន្តែមុននឹងពួកយើងឈានដល់ការរំលឹកពីជីវប្រវត្តិរបស់មេដឹកនាំទី៥នោះខ្ញុំមានបំណងចង់លើកយកពាក្យពេចន៍ ដែលមានតំលៃបំផុតរបស់

លោកអាធិមកបញ្ជាក់ប្រាប់ ។ លោកអាធិបាននិយាយថា:(វិជ្ជាប្រសើរជាងទ្រព្យសម្បត្តិ វិជ្ជាការពាររូបអ្នក តែរូបអ្នកការពារទ្រព្យសម្បត្តិ វិជ្ជារីកចំរើនដោយការអនុវត្ត ទ្រព្យសម្បត្តិថយចុះដោយការចំណាយ វិជ្ជាជាអ្នកកាត់ក្តីតែលុយកាក់ជារបស់ដែលត្រូវគេកាត់ក្តី អ្នករកលុយកាក់ត្រូវថយអំណាចនៅពេលអស់លុយ អ្នកស្រឡាញ់អ្នកចេះដឹង គេនឹងស្រឡាញ់រូបគាត់វិញទ្រព្យសម្បត្តិបាត់បង់ តែអ្នកមានចំណេះដឹងមិនបាត់បង់ឡើយ រូបកាយពួកគេបាត់មែន តែទង្វើរបស់ពួកគេស្ថិតក្នុងដួងចិត្តមនុស្សជារៀងរហូត ។

អ្វីម៉ែរកូនអាចខុលអាហ្សីស

(៩៧-៩៩ ម.ស/៧១៧-៧២០ គ.ស)

អាចខុលរ៉ាស់ម៉ាន: នៅក្នុងសម័យរបស់អ្វីម៉ែរអាចខត្តប លោកបានរៀបចំ
អោយមានការចុះត្រួតពិនិត្យគ្រប់ទីកន្លែង ពេលយប់មួយនោះ លោកចាប់
ផ្ដើមខណៈនោះលោកបានឮស្រ្តីម្នាក់និយាយទៅកាន់កូនស្រីរបស់នាងថា: កូន
ទៅយកទឹកដោះ (ទឹកដោះពពែ) លាយជាមួយទឹកមកអោយម្តាយ ។ កូនបាន
ឆ្លើយប្រាប់ម្តាយវិញថា: ថ្នាក់ដឹកនាំអ្វីម៉ែរអាចខត្តបបានហាមឃាត់ការយក
ទឹកដោះទៅលាយបន្លំជាមួយទឹក ។ ម្តាយរបស់នាងបានតបថា: ពេលនេះ
អ្វីម៉ែរនៅឯណា? ធ្វើភ្លាមទៅ? កូនស្រីបានឆ្លើយថា: ពិតមែនថាពេលនេះ
អ្វីម៉ែរអវត្តមានពីទីនេះមិនអាចឃើញពួកយើងមែន តែម្ចាស់របស់ អ្វីម៉ែរ
(អល់ឡោះ) ឃើញពួកយើងគ្រប់សកម្មភាពទាំងអស់ ។

ហ៊ូសាម: ឱអាចខុលរ៉ាស់ម៉ាន! បញ្ហាដែលអ្នកលើកមកដូចប្លែក! តើអ្នក
ភ្លេចឬយ៉ាងណាបានជាវិលទៅនិយាយពីប្រវត្តិរបស់អ្វីម៉ែរអាចខត្តប អាច
ហ្វារូកទៅវិញ? ។ អ្នកត្រូវដឹងថាពួកយើងបានពណ៌នារួចហើយពីជីវប្រវត្តិ
របស់អាចខុលរ៉ាស់ម៉ាននោះ ដូចគ្នាដែរជីវប្រវត្តិរបស់ឧស្មាននិងអាស៊ីគីពួកយើង
បានពណ៌នារួចហើយ ប្រហែលជាពេលនោះអ្នកអវត្តមានពីពួកយើង!

អាចខុលរ៉ាស់ម៉ាន : បើអ្នកមិនប្រញាប់ពេកទេ អ្នកច្បាស់ជាបានយល់ជាមិន
ខាន ព្រោះខ្ញុំត្រៀមពន្យល់អោយល្អ តែមិនថ្លៃទេ សូមអល់ឡោះអនុគ្រោះ
ដល់រូបអ្នក សង្ឃឹមថាអ្នកនឹងមិននិយាយកាត់ខ្ញុំទៀតទេ ។ ខ្ញុំបានពណ៌នាពី

ក្មេងស្រីដែលបានប្រកែក មិនព្រមយកទឹកដោះទៅលាយជាមួយទឹកខ្ញុំនិយាយ
មិនទាន់ចប់ទេពីព្រោះអ្នកបាននិយាយកាត់ពាក្យសំដីខ្ញុំ ។ តែឥឡូវខ្ញុំបន្តទៀត
ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា: ស្រីនោះជាជីដូនរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំដែលយុត្តិធម៌គឺលោកអ្វីម៉ែរ
កូនអាចខុលអាហ្សីស ។

ហ៊ូសាម : សូមអ្នកអភ័យទោសអោយខ្ញុំផង ខ្ញុំសង្ឃឹមថា: អ្នកនឹងទទួល
នូវការសុំទោសពីខ្ញុំ ចុះអ្វីទៅជាទំនាក់ទំនងអ្វីម៉ែរកូនអាចខត្តបជាមួយក្មេង
ស្រីនោះ?

អាចខុលរ៉ាស់ម៉ាន: មិនអីទេ! ពួកយើងជាបងប្អូននឹងគ្នា(នៅក្នុងសាសនាតែ
មួយ) ខ្ញុំក៏សូមអរគុណច្រើនចំពោះអ្នកផងដែរ ដែលអ្នកបានដាស់តឿនរំលឹក
ដល់រូបខ្ញុំអោយមានការយកចិត្តទុកដាក់ប្រុងប្រយ័ត្ននិងស្វែងយល់នូវអ្វីដែល
ពួកយើងបានសិក្សាស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធនឹងប្រវត្តិ ដ៏មានសារៈសំខាន់ទាំង
នេះ ។ និយាយបន្តទៀត: គឺនៅពេលដែលអ្វីម៉ែរបានឮ ស្រ្តីជាម្តាយនិយាយ
ទៅកាន់កូនស្រីរបស់នាង(អោយយកទឹកដោះពពែលាយជាមួយទឹក)

ហើយកូនស្រីបានប្រកែក ស្រាប់តែអ្វីម៉ែរបានប្រញាប់ប្រញាល់ទៅជួបកូន
ប្រុសរបស់លោកឈ្មោះអាស៊ីម ហើយនិយាយប្រាប់កូនថា: កូនរៀបការជា
មួយក្មេងស្រីនោះទៅ ព្រោះនាងជាក្មេងស្រី ដែលពោរពេញដោយពរជ័យ ។
អាស៊ីមក៏យល់ព្រម រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយក្មេងស្រីនោះ ។ អ្នកទាំងពីរ
ក៏បានកូនស្រីម្នាក់ ដាក់ឈ្មោះថា " ឡឡា " ។ គេបានដាក់ងារឡឡាថា " អ៊ុម
មុលអាស៊ីម " ។ ក្រោយមកអ៊ុមមុលអាស៊ីមបានរៀបការជាមួយអាចខុល

អាហ្សីសកូនម៉ារវ៉ាន ហើយអ្នកទាំងពីរបានកូនប្រុសម្នាក់ដាក់ឈ្មោះថាអ៊ូម៉េរ កូនអាប់ខុលអាហ្សីស ។

ហ្វារវ៉ា: ខ្ញុំចង់បន្ថែមបន្តិចលើបញ្ហានេះ សង្ឃឹមថាវាអាចផ្តល់ជាប្រយោជន៍ ដល់ពួកអ្នក ហើយរូបខ្ញុំក៏មានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយផងដែរ ខ្ញុំបានចូល រួមចំណែកជាមួយអ្នកទាំងអស់គ្នា ខ្ញុំចង់និយាយថា: នៅយប់មួយនោះ លោកអ៊ូម៉េរអាល់ខតួបក្រោកពីដំណេករួចនិយាយសួរថា: “អ្នកដែលមាន ស្នាមរបួសនៅលើថ្ងាស ហើយនឹងគ្រប់គ្រងលោកីយ៍នេះប្រកបដោយភាព យុត្តិធម៌នោះជានរណា?”

កំណើតរបស់អ៊ូម៉េរអាប់ខុលអាហ្សីស

ម៉ាស់ម៉ូដ: លោកអ៊ូម៉េរបានចាប់កំណើតក្នុងឆ្នាំ ៦១ឬ៦៣ម.ស ។

ហ៊ូសាម: មុននឹងយើងនិយាយពីថ្ងៃកំណើតរបស់លោកនោះគឺយើងត្រូវស្វែង យល់ពីជីវប្រវត្តិរបស់លោកជាមុនសិន ។

ណាដា : លោកម៉ារវ៉ានកូនហាតីមទទួលតំណែងឋានៈជាមេដឹកនាំ ។ បន្ទាប់ មកម៉ារវ៉ានក៏បានបញ្ជាអោយស្រុកស្នាមទទួលស្គាល់និងស្វាគម៍កូនប្រុសទាំង ពីររបស់លោកគឺអាប់ខុលម៉ាលីក និងអាប់ខុលអាហ្សីសជាអ្នកស្នងតំណែង បន្ទាប់អំពីលោក ។ លោកអាប់ខុលអាហ្សីសបានក្លាយជាមេដឹកនាំក្នុងតំណែង បន្ត(សំរាប់អនាគត) និងជាមេដឹកនាំទទួលខុសត្រូវលើប្រទេសអេហ្សីប ។ អាប់ខុលអាហ្សីស ក៏ចាប់ផ្តើមទៅរស់នៅក្នុងរ៉ាំង ។ អាប់ខុលអាហ្សីសមាន

ក្រោលសេះមួយ ថ្ងៃមួយអ៊ូម៉េរហ៊ូនអាប់ខុលអាហ្សីសបានចូលទៅក្នុងក្រោល នោះស្រាប់តែមានសេះមួយក្បាលធាក់គាត់ ធ្វើអោយគាត់រហូសចំក្បាលមាន ឈាមហូរស្រក់មកលើផ្ទៃមុខរបស់លោក ។ ឪពុករបស់លោកគឺអាប់ខុល អាហ្សីសហ៊ូនម៉ារវ៉ានបានមកដល់ ដោយឃើញស្នាមរបួសនៅលើថ្ងាសរបស់ កូនគាត់ លោកបាននឹកឃើញពាក្យសំដីរបស់អ៊ូម៉េរអាល់ខតួបថា: ពីពូជពង្ស របស់ខ្ញុំនឹងមានបុរសម្នាក់មានស្នាមរបួសនៅក្បាល (ចង់និយាយសំដៅទៅ លើអ៊ូម៉េរហ៊ូនអាប់ខុលអាហ្សីស) ហើយរូបគេនឹងត្រូវគ្រប់គ្រងលោកីយ៍នេះ ប្រកបដោយភាពយុត្តិធម៌ ។ ពេលនឹកដល់រឿង អាប់ខុលអាហ្សីសញញឹមរួច អោបកូនរបស់លោក(អ៊ូម៉េរហ៊ូនអាប់ខុលអាហ្សីស) រួចនិយាយទៅកាន់កូន ទាំងក្តីរំភើបថា: បើកូនមានទុកព្រួយដូចត្រកូលអ៊ូម៉េរមែននោះគឺកូននឹង ទទួលបានសុភមង្គលមិនខាន ។

ឪពុក: អ៊ូម៉េរហ៊ូនអាប់ខុលអាហ្សីសតែងតែស្រគត់ស្រគំនឹកគិតដល់ថ្ងៃដែល អល់ឡោះបង្កើតឡើងវិញ ហើយនឹកគិតដល់ការវិនិច្ឆ័យទោស លោកមាន ព្រឺស្បែករួចលោកយំដោយក្តីរន្ធត់ពីព្រោះតែការកោតខ្លាចអល់ឡោះ ។ខណៈ ដែលម្តាយរបស់លោកឈ្មោះឡឡា ចូលមករកកូនស្រាប់តែអ្នកស្រីឃើញ កូនកំពុងតែយំ អ្នកស្រីបានសួរកូនថា:ហេតុអ្វីបានជាកូនយំ!? កូនឆ្លើយប្រាប់ ម្តាយថា:ម្តាយជាទីស្រឡាញ់! ខ្ញុំបាននឹកគិតដល់សេចក្តីស្លាប់ ខ្ញុំអត់ទ្រាំមិន បានក៏យំទៅ ។

ម៉ាស់ម៉ូដ: តើភាពរន្ធត់ និងការកោតខ្លាចចំពោះអល់ឡោះ ប្រៀបបាននឹង

ភាពរន្ធត់និងការកោតខ្លាចរបស់ជីតាលោកគឺអ្វីម៉េ្លវអាល់ខត្តបដៃវប្បទេ?

ម៉ាស់ម៉ូដៈ គឺមិនខុសទេ! ជាការពិតណាស់រឿងរ៉ាវប្រកបដោយមោទនៈនិង ថ្លៃថ្នូររបស់ អ្វីម៉េ្លវ កូនរបស់អាប់ខុលអាហ្សីសក្នុងកិច្ចការគ្រប់គ្រង។ អ្វីម៉េ្លវ អាប់ខុលអាហ្សីសបានសំណូមពរម្តាយរបស់លោក អោយរំលឹកណែនាំលោក បន្ថែមទៀត ធ្វើយ៉ាងណាអោយសកម្មភាព របស់លោកបានដូចជីតារបស់ លោកគឺអ្វីម៉េ្លវអាល់ខត្តបអាល់ហ្សាកក្នុងកិច្ចបំរើអ្នកក្រីក្រខ្លះខាតនិងអ្នកនៅ ក្រោមឱវាទ។ លោកអ្វីម៉េ្លវហ្គិនអាប់ខុលអាហ្សីសក៏ទៅជួបជីតារបស់លោក ផងដែរគឺអាប់ខុលឡោះកូនអ្វីម៉េ្លវដើម្បីសាកសួរអំពីរឿងនេះ ។ អាប់ខុលឡោះ កូនអ្វីម៉េ្លវបានពណ៌នាពីដំណើរជីវិតរបស់អ្វីម៉េ្លវហ្គិនខត្តបប្រាប់ដល់អ្វីម៉េ្លវហ្គិន អាប់ខុលអាហ្សីស ។

ហ្វាទីមៈ ឥឡូវនេះពួកយើងត្រូវវិលត្រលប់ទៅស្វែងយល់ពីជីវប្រវត្តិរបស់ អ្វីម៉េ្លវហ្គិនអាប់ខុលអាហ្សីសវិញ អម្បាញ់មិញ ពួកយើងនិយាយដល់កន្លែង ដែលអ្វីម៉េ្លវហ្គិនអាប់ខុលអាហ្សីសចូលចិត្តការរៀនសូត្រ និងស្រាវជ្រាវច្បាប់ នៅក្នុងសាសនាអ៊ីស្លាម ។

ការអស់ទៅក្រុងម៉ាឌីនៈ

អ៊ុណាសៈ ឱបងប្អូន! ប្រាកដណាស់ខ្ញុំបានអាននៅក្នុងសៀវភៅរបស់អាប់ខុល អាហ្សីសកូនម៉ារវ៉ាន់បានបង្ហាញថាៈលោកម៉ារវ៉ាន់កូនហាគីមដែលជាមេដឹកនាំ គឺពេលដែលលោកបានធ្វើដំនើរទៅកាន់ប្រទេសអេហ្ស៊ីបដើម្បីអោយគេសច្ចា ទទួលស្គាល់មេដឹកនាំ។ លោកបានទុកកូនប្រុសរបស់លោកអាប់ខុលអាហ្សីស

អោយគ្រប់គ្រងនៅអេហ្ស៊ីប ។ បន្ទាប់មកទៀតលោកបានផ្តាំធ្វើថាអ្នកដែលត្រូវ ទទួលការដឹកនាំបន្តទៀតគឺអោយអាប់ខុលម៉ាលិក ហើយបន្ទាប់ពីអាប់ខុលម៉ាលិក គឺអោយទៅបងប្អូនរបស់ខ្លួនគឺអាប់ខុលអាហ្សីសជាអ្នកបន្តវេនគ្រប់គ្រងបន្ទាប់ ។

ណាដាៈ នៅពេលអាប់ខុលម៉ាលិកកូនម៉ារវ៉ាន់ក្លាយជាមេដឹកនាំ លោកក៏បាន ប្រគល់អោយប្អូនប្រុសរបស់លោកអាប់ខុលអាហ្សីសគ្រប់គ្រងនៅអេហ្ស៊ីប បន្ត។ លោកអ្វីម៉េ្លវហ្គិនអាប់ខុលអាហ្សីសបានស្នើសុំឱ្យពុករបស់លោកអោយ អនុញ្ញាតដល់លោកធ្វើដំនើរទៅម៉ាឌីនៈ ដែលជាទីកន្លែងនិងជាទីកដីរបស់ រ៉ស៊ីលុលឡោះក្នុងបំណងស្វែងរកចំនេះវិជ្ជា និងបានជួបពពួកអាល់អាន់ស័រ ទាំងអស់ដែលពួកគេធ្លាប់បានជួយគាំទ្ររ៉ស៊ីលុលឡោះ ។

ហ្វាវីហ៍ : អ្វីម៉េ្លវអាប់ខុលអាហ្សីសនិយមសំលៀកបំពាក់សរសៃស្លូត្រ ។ ពេលមួយលោកបានយកសំលៀកបំពាក់ផលិតចេញ ពីសរសៃស្លូត្រកាន់ជាប់ នឹងដៃរបស់លោករួចនិយាយថាៈ វាស្អាតណាស់! បើវាមិនធ្វើអោយអ្នកពាក់ ក្លាយជាកោងកាចទេនោះ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដៈ អស់ឡោះជាម្ចាស់ដ៏ស្អាតស្អំ! នេះជារឿងមួយគួរអោយស្ងប់ ស្ងែងណាស់ បើពាក់ស្លូត្រនឹងរស់នៅបែបត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រោះវាអាចធ្វើ អោយគាត់ផ្លាស់ប្តូរចរិតលក្ខណៈពេលគាត់ក្លាយជាមេដឹកនាំ! ។

មូហាំម៉ាតៈ អស្ចារ្យមែន! តាមពិតគាត់មិននិយមស្លៀកបំពាក់សរសៃស្លូត្រទេ ផ្ទុយទៅវិញគាត់ចូលចិត្តភាពថ្មុំថ្មើងជាងនេះនិងមានតំលៃជាងក្រណាត់ស្លូត្រ នេះទៅទៀត? ប៉ុន្តែហេតុអ្វីបានជាអ្នកហួសចិត្តចំពោះរូបគាត់ បើរូបគាត់ជា

មេដឹកនាំនោះ?

មូហាំម៉ាត់: ខ្ញុំមានចំណាប់អារម្មណ៍មួយថាក្រណាត់សរសៃសូត្រ វាជាប្រការម៉ាក្រូស (ប្រការដែលគួរចោះបង់) តែតាមពិតវាប្រការហារ៉ា (បំរាមដាច់ខាត) លើបុរសភេទ ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដ: នៅពេលបានឋានជាមេដឹកនាំនោះ លោករស់នៅជាលក្ខណៈជាអ្នកក្រីក្រលំបាកម្នាក់ ។ លោកប្រើសំលៀកបំពាក់សាមញ្ញ ទទួលទានតែបន្លែឆាជាមួយប្រេងប៉ុណ្ណោះ ។

ឪពុក: លោកជាមេដឹកនាំដែលប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ និងស្មោះត្រង់

ហ៊ីសាម : បងប្អូនទាំងអស់គ្នា ! ខ្ញុំមានចំណាប់អារម្មណ៍ខ្លាំងណាស់ចំពោះលោកអ៊ូម៉ែរកូនអាប់ខុលអាហ្ស៊ីស ជាមេដឹកនាំដែលមានការលះបង់ខ្ពស់ក្នុងការស្វែងរកចំណេះវិជ្ជានិងជាអ្នកដាក់ខ្លួនដាក់កាយទទួលយកការណែនាំពីសំណាក់សាសនាវិទូអ៊ីស្លាម ។ លោកទទួលបានផ្លែផ្កានៃវិជ្ជាពេញខ្លួនបានក្លាយជាអ្នកមានចំណេះវិជ្ជាខ្ពង់ខ្ពស់ម្នាក់ ។ ខ្ញុំបានអានឯកសាររបស់លោក មូហាំម៉ាត់កូនកាអាប់អាល់តូរូហ្ស៊ីដែលលោកបានផ្តល់ការរំលឹកណែនាំដល់លោកអ៊ូម៉ែរកូនអាប់ខុលអាហ្ស៊ីសដែលមានអត្ថន័យដូចខាងក្រោម: " សូមអ្នកកុំសេពគប់មិត្តភក្តិក្នុងចំណោមមិត្តភក្តិណាដែលមិននឹកនាដល់រូបអ្នកលើកលែងតែពេលណាដែលគេត្រូវការរូបអ្នកអោយសោះ ផ្ទុយទៅវិញសូមអ្នកសេពគប់មិត្តភក្តិណាដែលចេះជំរុញអ្នកអោយធ្វើកុសល្យល្អ ហើយអ្នកត្រូវខំអត់ធ្មត់អោយខាងតែបានបើប្រការនោះជាការពិត ។

ហ្វាទីម៉ា: សាសនាវិទូអ៊ីស្លាមបានផ្តល់ដំបូន្មានរំលឹកដាស់តឿន អ៊ូម៉ែរកូនអាប់ខុលអាហ្ស៊ីស លោកទទួលយកការដាស់តឿនរំលឹកទាំងនោះរហូតដល់ក្លាយជាអ្នកចេះដឹងជ្រៅជ្រះម្នាក់ ។ ទាំងនេះជាការប្រពៃខ្លាំងណាស់ចំពោះភាពទន់ភ្លន់សុភាពរាបសាររបស់លោក ! ។

ស្រុកហ៊ុលវ៉ាននិងលោកអ៊ូម៉ែរកូនអាប់ខុលអាហ្ស៊ីស

មូហាំម៉ាត់ : បងស្រី! ជាការពិតណាស់ លោកអ៊ូម៉ែរជាបុរសមានលក្ខណៈទន់ភ្លន់សុភាពរាបសារ និងលើកតម្កើងអ្នកមានចំណេះវិជ្ជាទាំងឡាយដែលកោតខ្លាចគោរពសក្ការៈអស់ឡោះជាម្ចាស់ ។ ពិតប្រាកដណាស់ មានពាក្យសរសើរដល់លោកអ៊ូម៉ែរថា: "ជាការពិតណាស់អ្នកមានចំណេះវិជ្ជាជាមួយនឹងលោកអ៊ូម៉ែរចាត់ទុកជាគ្រូនិងសិស្ស ។

អះម៉ាត់ : មុននឹងពួកយើងចូលទៅកាន់ប្រវត្តិដ៏ស្ងប់ស្ងែងរបស់ អ៊ូម៉ែរអាប់ខុលអាហ្ស៊ីសយើងហាក់ដូចជាឃ្លាតឆ្ងាយបន្តិចហើយតែឥឡូវនេះខ្ញុំមានបំណងចង់បង្ហាញនូវចំណេះដឹងមួយដែលមានសារៈសំខាន់ដល់ពួកអ្នក ព្រោះមានអ្នកខ្លះក្នុងចំណោមពួកយើងក៏មិនទាន់បានដឹងនៅឡើយទេនោះគឺតំបន់ហ៊ុលវ៉ាន ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដ: ហ៊ុលវ៉ាន ជាស្រុកមួយនៅប្រទេសអេហ្ស៊ីបបច្ចុប្បន្ននេះមែនទេ?

អះម៉ាត់: ពិតមែនហើយ! លោកអាប់ខុលអាហ្ស៊ីសកូនម៉ារីវ៉ានធ្លាប់បានរស់នៅក្នុងហ៊ុលវ៉ានខ្ញុំចង់និយាយថាអ្នកកសាងស្រុកនេះគឺអ្នកគ្រប់គ្រងប្រទេស

អេហ្ស៊ីបនោះគឺលោកអាប៊ុលអាហ្ស៊ីសកូនម៉ារវ៉ាន ។ នៅទីនោះលោកបាន
កសាងនូវសមិទ្ធិផលជាច្រើនដូចជា៖ កសាងម៉ាស៊ីតស្ថានច្បារកន្លែងទេសចរណ៍
ទីផ្សារជាច្រើនទៀត ។

អ៊ីស្លាម : បាទ! ពិតមែនហើយ លោកមានឈ្មោះ ល្បីល្បាញនៅក្នុងការរៀប
ចំកែរលំអអភិវឌ្ឍន៍ និងធ្វើអោយប្រទេសអេហ្ស៊ីបបានរីកចំរើនស្ទើរតែគ្រប់
ទីកន្លែងទាំងអស់ ។

ការបង្រួបបង្រួមជាតិ

ហ៊ីសាម : ជាការពិតណាស់បណ្តាមិត្តភក្តិសំណាញ់របស់ណាហ្គីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់
និងបណ្តាអ្នកបន្ទាប់ពីពួកគាត់ដ៏បរិសុទ្ធ ពួកគេទាំងអស់បានខិតខំប្រឹងប្រែង
ផ្សះផ្សាលើការបង្រួបបង្រួមទឹកដីតែមួយនៅគ្រប់កន្លែងបំណងផ្សព្វផ្សាយ
សាសនាអ៊ីស្លាមត្រង់នេះជាភស្តុតាងដ៏ពិសិដ្ឋបង្ហាញអោយពិភពលោក ដឹងថា
សាសនាអ៊ីស្លាមមិនរីកដាលដោយសារដាវនោះទេ ជឿឬមិនជឿអាស្រ័យ
ទៅលើបុគ្គល ។ អល់ឡោះមានបន្ទូលនៅជំពូកហ្ស៊ីដវាក្យខ័ណ្ឌ១១៨មានន័យថា
"ប្រសិនបើម្ចាស់របស់អ្នក (មូហាំម៉ាត់) ចង់ច្បាស់ជាទ្រង់ធ្វើមនុស្សលោក
ទាំងមូលក្លាយជាប្រជាពលរដ្ឋតែមួយក្រុមមិនខាន គឺពួកគេនឹងមិនខ្វែង
យោបល់គ្នា(ដូចសព្វថ្ងៃនេះឡើយ) ។ អល់ឡោះបានមានបន្ទូលនៅក្នុងជំពូក
យូណូសវាក្យខ័ណ្ឌ៩៩ដែលមានន័យថា៖ ប្រសិនបើម្ចាស់របស់អ្នក(មូហាំម៉ាត់)
ចង់ច្បាស់ជាមនុស្សម្នាទាំងអស់នៅលើផែនដីនេះមានសន្តិសុខមិនខានតើអ្នក

ចង់បង្ខំមនុស្សលោកទាំងអស់ អោយពួកគេមានជំនឿឬ?" ។

អាប៊ុលអាហ្ស៊ីស : លោកអ៊ីម្យែរបានរស់នៅទឹកដីនៃប្រទេសអេហ្ស៊ីប និង
តំបន់ហ៊ុលវ៉ាន មុនពេលលោករស់នៅស្រុកម៉ាឌីណៃដែលជាប្រភពរស្មីនៃ
វិជ្ជានិងសាសនាអ៊ីស្លាម ។ រីឯឪពុករបស់លោកបានបន្តរស់នៅប្រទេសអេហ្ស៊ីប
ក្រោយមកលោកអ៊ីម្យែរបានទៅទស្សនៈកិច្ចប្រទេសអេហ្ស៊ីបផងដែរ ។

ណាដា : លោកបានធ្វើដំនើរទៅកាន់ស្រុកហ៊ុលវ៉ានដើម្បីរស់នៅទីនោះ ។
លោកពេញចិត្តទន្ទេនិលរបស់ប្រទេសអេហ្ស៊ីប ហើយប្រជាជននៅទីនោះក៏
ស្រលាញ់ពេញចិត្តសាសនាអ៊ីស្លាម ស្រលាញ់មាគិររបស់ណាហ្គីនិងស្រលាញ់
បណ្តាមិត្តភក្តិដែលជាទីគាប់ចិត្តរបស់ណាហ្គីផងដែរ ។

ហ្វារហ័រ : ឪពុករបស់លោកអ៊ីម្យែរគឺអាប៊ុលអាហ្ស៊ីសកូនម៉ារវ៉ានល្បីខាង
កិត្តិយសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ និងចិត្តមេត្តាធម៌ ហើយស្រលាញ់ចំនេះវិជ្ជា និងចូល
ចិត្តស្វែងយល់ពីច្បាប់សាសនាអ៊ីស្លាម មិនតែប៉ុណ្ណោះលោកក៏ជាអ្នកគោរព
ប្រតិបត្តិនិងកោតខ្លាចម្នាក់ ។ លោកបានរៀបចំអោយមានសិក្ខាសាលាសំរាប់
ថ្នាក់សាសនាវិទ្យា និងអ្នកជំនាញខាងកំណាព្យ លោកក៏ជាអ្នកជំរុញកូនចៅ
អោយដើរតាមសុជីវធម៌របស់អ៊ីស្លាមដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ផងដែរ ។

ហ៊ុយយ៉ាដ : លោកអាប៊ុលអាហ្ស៊ីសកូនម៉ារវ៉ានបានបន្តរស់នៅទ្រឹស្តីមួយថា៖
(អស្ចារ្យណាស់! អ្នកមានជំនឿមួយចំនួនគេប្រាកដក្នុងចិត្តថា៖ អល់ឡោះ
ផ្តល់លាភសក្ការៈហើយគេក៏ប្រាកដក្នុងចិត្តដែរថាអល់ឡោះនឹងសងគេវិញនៅ
ផលបុណ្យធំធេងមិនខាន) ។

មូហាំម៉ាត់ : អត្ថន័យពិតរបស់វា គឺការចំណាយនៅក្នុងផ្លូវល្អ ផ្លូវកុសល និង មិនកំណាញ់ស្វិតឡើយ ។ ការចំណាយលើផ្លូវកុសល អស់ឡោះជាម្ចាស់នឹង សងវិញយ៉ាងធំធេង ហើយអស់ឡោះនឹងបន្ថែមឋានៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដល់បណ្តា អ្នកមានជំនឿនៅថ្ងៃបរលោកខាងមុខ ។

អាពាហ៍ពិពាហ៍លោកអ៊ូម៉ែរ

ហ៊ូសាម:លោកអ៊ូម៉ែរកូនអាប់ខុលអាហ្ស៊ីសបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយ កូនស្រីឪពុកមា(លោកអាប់ខុលម៉ាលិកកូនម៉ារវ៉ាន) ខ្លួនគឺនាងហ្វាទីម៉ែកូន ស្រីអាប់ខុលម៉ាលិក ។

អះម៉ាត់ : នៅសម័យដែលដឹកនាំដោយលោកវ៉ាលីដ លោកបានតែងតាំង អ៊ូម៉ែរកូនអាប់ខុលអាហ្ស៊ីសអោយគ្រប់គ្រងក្រុងម៉ាឌីណា ។

មូហាំម៉ាត់ : ក្រុងម៉ាឌីណា គឺជាទឹកដីអស់ឡោះដែលជាទីស្រឡាញ់សំរាប់ អ៊ូម៉ែរជាងគេ ។

ហ្ស៊ីយ៉ាដ : នៅពេលសឡាហ៍ស៊ីហ្ស៊ីរូច អ៊ូម៉ែរបានកោះហៅ សាសនវិទូផ្នែក ច្បាប់អ៊ីស្លាមនៅក្រុងម៉ាឌីណាមកជួបជុំគ្នា ។ ពួកគេមានគ្នាចំនួន១០រូប បីនាក់ក្នុងចំណោមពួកគេគឺជាពូជអំបូររបស់លោកអ៊ូម៉ែរ កូន ខត្តប ។ អ៊ូម៉ែរ បានសំណូមពរអោយពួកគេចូលរួមពិភាក្សា និងផ្តល់ដំបូន្មានដល់លោកផង ។ លោកជាអ៊ីម៉ាប្រចាំនៅម៉ាស៊ីតរបស់វិស្វលុលឡោះ ។

ឧត្តមភាពរបស់លោកអ៊ូម៉ែរអាប់ខុលអាហ្ស៊ីស

ហ៊ូសាម: ខ្ញុំមានពត៌មានល្អៗ ដែលក្នុងនោះ ខ្ញុំបានដឹងពីភាពអស្ចារ្យរបស់

អ៊ូម៉ែរ គឺនៅក្នុងឆ្នាំដែលលោកបានទទួលតំណែងជាថ្នាក់ដឹកនាំនៅទីក្រុង ម៉ាឌីណា លោកបានទៅធ្វើហាជី ឆ្នាំនោះផងដែរគឺជាឆ្នាំដែលជួបគ្រោះរាំង ស្ងួត ។ អ៊ូម៉ែរ ធ្វើការប្តូរស្នូលសុំពីអស់ឡោះស្រាប់តែទឹកភ្លៀងបង្ហោយយ៉ាង ខ្លាំងបន្ទាប់ពីពេលដែលអស់ឡោះ ទទួលយកនូវការប្តូរស្នូលរបស់លោក ។

ហ្វាទីម៉ែ : អស់ឡោះជាម្ចាស់! ខ្ញុំក៏មានរឿងអស្ចារ្យមួយផងដែរ ស្តីពីភាព ទន់ភ្លន់ ការកោតខ្លាចចំពោះអស់ឡោះនិងការប្រគល់ខ្លួនរបស់លោកចំពោះ

អស់ឡោះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ។ គ្រាមួយនោះ គឺនៅពេលដែលលោកកំពុង សឡាហ៍ ស្រាប់តែភ្លើងបានឆាបឆេះផ្ទះរបស់លោក ពេលនោះមានសំលេង

ស្រែកថា:ភ្លើងបានឆេះផ្ទះលោកអ៊ូម៉ែរហើយ! តែលោកនៅតែបន្តសឡាហ៍ ទាល់តែចប់រួចរាល់ ។ លុះពេលគេសួរលោកក្នុងការមិនព្រមឈប់សឡាហ៍

នោះ លោកឆ្លើយថា: ភ្លើងនរកអវិច័យវារំខានខ្ញុំជាងភ្លើងលោកិយ៍! ។

ហ៊ូសាម : ពេលលោកយកទឹករូបុ លោកញ័រខ្លួន មុខឡើងស្លេកស្លាំងខណៈ នោះមានគេសួរលោក(បញ្ហាស្លេកស្លាំង)លោកមានប្រសាសន៍ថា:តើពួកអ្នក ទាំងអស់គ្នាមានដឹងទេថា: ខ្ញុំឈរនៅចំពោះអ្នកណា? ។

មូហាំម៉ាត់ : ឥឡូវនេះខ្ញុំមានការសោកស្តាយខ្លាំងណាស់ ពីព្រោះខ្ញុំនូវរង់ចាំ យ៉ាងអន្ទះសារក្នុងបំណងចង់អោយពួកអ្នកស្តាប់ខ្ញុំពីដំណើររឿងរបស់មេដឹក នាំអ៊ូម៉ែរកូនអាប់ខុលអាហ្ស៊ីស ។

ម៉ាស់ម៉ូដ : នៅពេលលោកស្ងៀមម៉ានហ្គីនអាប់ខុលម៉ាលិកត្រូវបានគេតែង តាំងជាមេដឹកនាំ លោកក៏ជ្រើសរើសអ៊ូម៉ែរកូនអាប់ខុលអាហ្ស៊ីសផងដែរ ។

លោកសូឡែម៉ានត្រូវបានមនុស្សម្នាក់ដាក់នាមអោយគាត់ថា "កូនសោនៃអំពើល្អ" លោកធ្លាប់បានដោះលែងឈ្មើយសឹកនិងអ្នកជាប់ពន្ធនាគាជាច្រើននាក់

ហ្សឺយ៉ាដ : មុនពេលពួកយើងបន្តសាច់រឿងមេដឹកនាំអ៊ូម៉ែរនោះ ពួកយើងរំលឹកពីកិច្ចការរបស់លោកនៅទឹកដីម៉ាឌីណេក្នុងអំឡុងពេលដែលលោកកាន់តំណែង ។

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន : យើងត្រូវវិលត្រលប់ទៅសាច់រឿងអ៊ូម៉ែរដែលជាមេដឹកនាំនៅម៉ាឌីណេ ។ ពួកយើងសង្កេតឃើញថា៖ សច្ចៈភាពសុវត្ថិភាពសង្គម និងការអាណិតស្រឡាញ់ត្រូវបានរីកសុះសាយ ។

មូហាំម៉ាត់ : លោកបានសាងសង់មិស្ត្រណាហ្គីជាថ្មី បញ្ចូលថ្នាក់ដឹកនាំតំបន់អោយទៅរៀបចំទឹកដីស្រុកហ៊ុយស៊ែ (ទឹកដីនៅតំបន់អាវ៉ាប់សាអ៊ុឌីត) ប្រើអោយពួកថ្នាក់ដឹកនាំតំបន់ដឹកអណ្តូងទឹក និងសាងសង់ផ្លូវជាច្រើនទៀត ។

អះម៉ាត់ : លោកអ៊ូម៉ែរមិនដែលធ្វេសប្រហែសពាក្យស្តីដីម៉ឺងម៉ាត់របស់ពួកមេដឹកនាំនៃអំបូរអ៊ូម៉ែរឡើយ ។

ភាពខ្លះស្មោះនៃការភូតកុហក

ហ្សឺយ៉ាដ : ខ្ញុំនឹកឃើញរឿងមួយសំលាញ់! ពេលមួយអ៊ូម៉ែរបាននិយាយកិច្ចការមួយចំនួនជាមួយលោករ៉ាលីដ ដែលជាមេដឹកនាំរបស់មូស្លីមពេលនោះលោករ៉ាលីដ បាននិយាយទៅកាន់ អ៊ូម៉ែរ ថា៖ អ្នកកុហក (ក្នុងរឿងនោះ) លោកថាដូច្នោះក្រោយការទទួលដំណឹងពីការចោទប្រកាន់មកលើអ៊ូម៉ែរ ។ អ៊ូម៉ែរបាន

តបនឹងលោក រ៉ាលីដ វិញថា៖ ឱ លោកថ្នាក់ដឹកនាំខ្ញុំ! មិនដែលនិយាយកុហកចាប់តាំងតែពីខ្ញុំដឹងថា ការភូតកុហកនាំអោយអាប់ឌីនកិត្តិយសដល់ខ្លួនអ្នកភូតកុហក ។

អែម៉ាន : បន្ទាប់មកលោករ៉ាលីដបានដកអ៊ូម៉ែរចេញពីអ្នកដឹកនាំប្រចាំស្រុកម៉ាឌីណេ ។ អ៊ូម៉ែរមានការព្រួយបារម្ភខ្លាំង ។

ហ្សឺយ៉ាដ : ឥឡូវនេះពួកយើងត្រូវត្រលេកមើលភាពភ្លឺស្វាងត្រចះត្រចង់នៃតួនាទីដឹកនាំអ្នកមានជំនឿរបស់អ៊ូម៉ែរ ។

ភាពយុត្តិធម៌ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់អ៊ូម៉ែរ

ហ្សឺយ៉ាដ : ប្រទេសទាំងមូលត្រូវតែបានកែលំអរចនាសម្ព័ន្ធ តាមរយៈសច្ចៈយុត្តិធម៌នៅពេលដែលគេប្រកាសថា លោកអ៊ូម៉ែរក្លាយជាមេដឹកនាំរបស់អ៊ីស្លាមរហូតគេអាចគង្វាលព័រជាមួយច្រកបាន ។

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន : នៅពេលលោកអ៊ូម៉ែរក្លាយជាមេដឹកនាំ លោកមានការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថយ៉ាងច្រើន ពោលគឺលោកមមាញឹកខ្លាំងរហូតឃ្នាតឆ្ងាយពីក្រុមគ្រួសារ និងពីមិត្តភក្តិរបស់លោក ។ លោកតែងតែទៅជួបរាល់អ្នកដែលជាទីស្រឡាញ់របស់លោក ហើយលោកលះបង់អ្វីៗដើម្បីកិច្ចការរបស់អស់ឡោះជាម្ចាស់ ។

ការដាស់តឿនរបស់កូនអ៊ូម៉ែរចំពោះខ្ញុំពួកគេ

អ៊ីស្លាម : បងប្អូនទាំងអស់! ខ្ញុំនឹងនិយាយរឿងពិតមួយប្រាប់ដល់ពួកអ្នក :

រឿងមួយបានកើតឡើងពីលោកអាប់ខុលម៉ាលិកកូនរបស់អ៊ូម៉ែរអាប់ខុល
 អាហ្សិសជាមួយឪពុករបស់លោកដែលជាថ្នាក់ដឹកនាំ នេះចាត់ទុកជាតំលៃ
 មួយចំពោះការគោរពកោតខ្លាចអស់ឡោះ និងការអនុវត្តន៍តាមមាតិកាដែល
 ទ្រង់យល់ព្រម ។ គេនិយាយថាមានយប់មួយលោកអ៊ូម៉ែរនៅពេញមួយយប់
 មិនដេកសោះ លុះដល់ពេលព្រឹកលោកមានអារម្មណ៍នឿយហត់ខ្លាំង ។
 លោកបានហៅកូនប្រុសរបស់លោកអាប់ខុលម៉ាលិកមកជួប រួចនិយាយទៅ
 កាន់កូនថា: ឪពុកចង់ដេកបន្តិចដើម្បីឪពុកក្រោកមកសឡាហ៍ស៊ូហ្សិរ បន្ទាប់
 មកឪពុកនឹងធ្វើការកាត់ក្តីផ្តល់អ្វីដែលគេបំពានទៅអោយម្ចាស់គេវិញ ។
 ខណៈនោះកូនប្រុសរបស់លោកគឺអាប់ខុលម៉ាលិកបាននិយាយទៅកាន់ឪពុក
 ថា: ឪពុកថ្នាក់ដឹកនាំ! លោកសុខចិត្តដេកមុនលោកផ្តល់អ្វីដែលគេបំពាន
 ទៅអោយម្ចាស់គេវិញអញ្ចឹងឬ? តើនរណាធានាថាលោកនឹងមានជីវិតរស់
 នៅរហូតដល់ពេលរសៀលនោះ? ឮដូចនោះលោកអ៊ូម៉ែរក្រោកឈរទៅ
 អោបចើបកូនរួចវាចារថា: ការសន្សំទាំងឡាយសំរាប់អស់ឡោះជាម្ចាស់
 ដែលទ្រង់បានផ្តល់អោយកូនរបស់ខ្ញុំ បានរួមចំណែកជួយខ្ញុំលើរាល់កិច្ចការ
 សាសនារបស់ខ្ញុំ ។ សូមអស់ឡោះផ្តល់ជោគជ័យតាមរយៈកូនប្រុសរបស់ខ្ញុំ
 អាប់ខុលម៉ាលិកផងចុះ! ។

អ៊ីស្លាម : ពាក់ព័ន្ធអំពីរឿងនេះ ដូចពាក្យសុភាសិតពិណ្ឌនាអោយដឹងថា:
 “ពិតមែនហើយកូនតោកើតមកអំពីមេតោ” ។

អាប់ខុររ៉ាម៉ា : អស់ឡោះម្ចាស់របស់យើងបានមានបន្ទូលនៅជំពូកអាល់
 អ៊ុមរ៉ា វាក្យខ័ណ្ឌ៣៤ដែលមានន័យថា: “ (ពួកគេ) មានពូជអំបូរតៗគ្នា ” ។

ពពែត្រួចគេឃ្វាលជាមួយឆ្កែចក

ហ៊ុសាម : បងប្អូនទាំងអស់គ្នា ! នេះជារឿងមួយចម្លែកដែលនឹកស្មានមិន
 ដល់ដែលវាបានកើតមាននៅក្នុងសម័យអ៊ូម៉ែរកូនអាប់ខុលអាហ្សិស ។ ជាការ
 ពិតណាស់មានសេចក្តីរាយការណ៍ដោយម៉ាលិកកូនឪណើរអោយដឹងថា: នៅ
 ពេលដែលលោកស្ទង់តំណែងជាមេដឹកនាំនោះ គឺសត្វឆ្កែចកត្រូវគេឃ្វាលជា
 មួយសត្វពពែ ។

មូហាំម៉ាត់ : អស់ឡោះដ៏បរសុទ្ធ ! សត្វឆ្កែចកដើររកស៊ីជាមួយសត្វពពែ !
 វាមិនស៊ីពពែទេដោយសារភាពយុត្តិធម៌របស់អ៊ូម៉ែរ !

ណាដា : នៅពេលលោកអ៊ូម៉ែរកូនអាប់ខុលអាហ្សិសក្លាយជាមេដឹកនាំ ប្រ
 ជានុរាស្ត្របានរៀបចំកូនដង្ហែសំរាប់លោក តែលោកបានបដិសេធន៍មិនព្រម
 ហើយលោកបែរទៅជិះសេះរបស់ខ្លួនឯងវិញ លោកក៏បានបដិសេធន៍ផង
 ដែរការអោយមានអង្គរក្សការពារសុវត្ថិភាពជូនលោក ។

ការលះបង់និងការទន់ភ្លន់របស់អ៊ូម៉ែរកូនអាប់ខុលអាហ្សិស

អះម៉ាត់ : ឱអស់ឡោះម្ចាស់! ប្រសើរអ្វីម្ល៉េះទេ ចំពោះលក្ខណៈសុភាពរាប
 សារ ទន់ភ្លន់របស់អ៊ូម៉ែរអាប់ខុលអាហ្សិស ។ វាជាគំរូល្អឥតខ្ចោះ វាជាសក្ខី
 កម្ម វាជាការទន់ភ្លន់ វាជាការកោតខ្លាចចំពោះអស់ឡោះបំផុត ។

ហ្វាទីម៉ា : លោកអ៊ូម៉ែរក្លាយជាមេដឹកនាំនៅពេលលោកមានអាយុ៣៥ឆ្នាំ ។
ការដឹកនាំរបស់លោកមានរយៈពេលខ្លីក៏ពិតមែន តែភាពយុត្តិធម៌ ក្តីមេត្តា
និងជីវប្រវត្តិរបស់លោក ស្ថិតក្នុងអារម្មណ៍ប្រជាពលរដ្ឋរបស់លោកជារៀង
រហូត ។

ហ្វារ៉ូហ៍ : លោកអ៊ូម៉ែរក្លាយជាអ្នកដឹកនាំបានត្រឹមតែ២ឆ្នាំ និង៥ខែប៉ុណ្ណោះ
លោកទទួលមរណភាពត្រឹមអាយុ៣៩ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ ។

ណាដា: ជានិច្ចកាលលោកអ៊ូម៉ែររស់នៅតែក្នុងគេហដ្ឋានរបស់លោក ។លោក
មិនដែលផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងទៅរស់នៅវិមានមេដឹកនាំនោះទេ ។ ផ្ទុយទៅវិញ
លោកអ៊ូម៉ែរបានយកមាសពេជ្រ គ្រឿងអលង្ការិកិរិយារបស់លោកទៅដាក់
ធ្វើជាសម្បត្តិរួមសំរាប់តម្រូវការមូស្លីមិន លោកក៏ធ្វើដូចគ្នានេះដែរជាមួយ
សាច់ញាតិរបស់លោក ។ លោកមិនបរិភោគអ្វីក្រៅអំពីអាហារបន្លែនាជាមួយ
ប្រេងនោះឡើយ ហើយលោកបានបោះបង់កំណាត់សំលៀកបំពាក់ជាក្រណាត់
សូត្រជារៀងរហូត ។

លោកអ៊ូម៉ែរនិងស្ត្រីក្រីក្រ

ម៉ាស់ម៉ូដ : ខ្ញុំមានរឿងមួយ គឺពាក់ព័ន្ធនឹងស្ត្រីក្រីក្រតោកយ៉ាកម្នាក់បាន
ធ្វើដំណើរមកពីប្រទេសអេហ្ស៊ីប ដើម្បីសុំជំនួយឧបត្ថម្ភពីស្បៀងអាហាររួម
របស់មូស្លីមិន ។ នៅពេលគេនាំស្ត្រីរូបនោះទៅគេហដ្ឋានរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំ ។
ស្ត្រីរូបនោះក៏ចូលទៅក្នុងគេហដ្ឋាន ស្រាប់តែស្ត្រីម្នាក់នេះមានអារម្មណ៍ភ្ញាក់

ផ្អើលជាខ្លាំងនៅពេលនាងបានឃើញស្ថានភាពនៅក្នុងផ្ទះ ។

អះម៉ាត់ : តើមានអ្វីកើតឡើង? តើស្ត្រីម្នាក់នោះបានឃើញអ្វីខ្លះដែលបាន
ធ្វើអោយស្ត្រីម្នាក់នោះភ្ញាក់ផ្អើល?

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន : វាគ្មានសំភារៈបរិក្ខារអ្វីសោះ វាគ្មានរបស់មានតំលៃអ្វី
លើកកំពស់មេដឹកនាំនិងភូមិគ្រឹះរបស់លោកសោះ ។ ផ្ទុយទៅវិញស្ត្រីរូបនោះ
ប្រទះឃើញតែកន្ទេលចាស់មួយក្រាលនៅលើដីវាគ្មានអ្វីដែលអាចបង្ហាញថា
មានអ្នករស់នៅក្នុងភូមិគ្រឹះនេះសោះ! ។ បងប្អូនជាទីស្រឡាញ់! ស្ត្រីរូបនោះ
បាន និយាយថា: រូបភាពបែបនេះតើលោកមេដឹកនាំនឹងផ្តល់ជំនួយដល់រូបខ្ញុំពី
ណាមក? បើផ្ទះរបស់លោករលុះរលួយហើយគាត់ក្រជាងរូបខ្ញុំទៅទៀតនោះ!

អ៊ីស្លាម : ភរិយារបស់អាប៊ុនអាហ្ស៊ីសឈ្មោះហ្វាទីម៉ាបាននិយាយទៅកាន់
ស្ត្រីនោះថា: សូមរង់ចាំបន្តិចសិនលោកនឹងយកប្រាក់ពីឃ្នាំងសម្បត្តិរួមរបស់
មូស្លីមមកជូនអ្នក ។

ហ្វាទីម៉ា : រីឯរូបខ្ញុំវិញនឹងនិយាយរឿងមួយប្រាប់ពួកអ្នកអំពីលោកអ៊ូម៉ែរ ។
អ្នកបំរើម្នាក់កំពុងបណ្តើរសេះស្រាប់តែបានជួបអ៊ូម៉ែរ ពេលនោះអ៊ូម៉ែរសួរ
ថា: "តើមនុស្សម្នាម្យ៉ាងម៉េចដែរ?" អ្នកបំរើនោះឆ្លើយថា: "មនុស្សម្នាទាំង
អស់បានសំរាកអស់ហើយ លើកលែងតែរូបលោក រូបខ្ញុំ និងសេះមួយក្បាល
នេះទេដែលមិនទាន់សំរាក ។

ភាពខ្ញុំខ្លី និងសុភាពរាមសាររបស់អ៊ូម៉ែរ

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន : នេះគឺជារឿងពិតមួយផ្សេងទៀតដែលបានបង្ហាញភាព

ឧត្តុង្គឧត្តម និងភាពទន់ភ្លន់របស់លោក។ មានសេចក្តីរាយការណ៍អំពីជាក
កូនហែវ៖បានអោយដឹងថា៖ "មានយប់មួយខ្ញុំនៅជាមួយមេដឹកនាំ គឺអ៊ូម៉ែរ
កូនអាប៊ុលអាហ្ស៊ីស។ ចង្អៀងវាថយពន្លឺ ខ្ញុំក៏ងើបទៅចាក់ប្រេងថែម ។
ខណៈនោះ លោកមានប្រសាសន៍មកខ្ញុំថា៖មិនសមទេ ព្រោះអ្នកជាក្មេង
របស់ខ្ញុំ។ បន្ទាប់មកលោកក៏ងើបចាក់ប្រេងបំពេញចង្អៀងដោយខ្លួនលោក
រួចនិយាយថា៖ពេលខ្ញុំក្រោកឈរក៏ខ្ញុំនៅជាអ៊ូម៉ែរហើយពេលណាខ្ញុំរួចការងារ
ក៏ខ្ញុំនៅតែជាអ៊ូម៉ែរ " ។

អ៊ីស្លាម : ពួកយើងបាននិងកំពុងតែទទួលបាននូវភាពភ្លឺស្វាងតាមរយៈជីវ
ប្រវត្តិរបស់លោកមេដឹកនាំជំនាន់ទី ៥ គឺលោកអ៊ូម៉ែរកូនអាប៊ុលអាហ្ស៊ីស។
រូបលោកពិតជាអ្នកមានចំណេះវិជ្ជាខ្ពស់និងពូកែយល់ទោះជាយ៉ាងនេះក្តីលោក
នៅតែផ្លាស់ប្តូរមតិយោបល់ជាមួយសាសនាវិទូ និងសុំការណែនាំពីសាសនាវិទូ
អ៊ីស្លាមទាំងនោះទៀតផង។ លោកអ៊ូម៉ែរបានសួរលោកមូហាំម៉ាត់កូនកាអាប៊ុល
ថា៖សូមពណ៌នាប្រាប់ខ្ញុំមើលដូចម្តេចហៅថាយុត្តិធម៌នោះ? លោកមូហាំម៉ាត់
បញ្ជាក់ថា៖ "សូមចាត់ទុកខ្លួនឯងជាឪពុកចំពោះមនុស្សណាដែលមានអាយុតិច
ជាងខ្លួន ហើយសូមចាត់ទុកខ្លួនឯងជាកូន ចំពោះមនុស្សណាដែលមានវ័យ
ចំណាស់ជាងខ្លួននិងសូមចាត់ទុកខ្លួនឯងជាបងប្អូនចំពោះមនុស្សដែលមានវ័យ
ស្មើនឹងខ្លួនសូមប្រើទណ្ឌកម្មទៅតាមកិរិត នៃកំហុសនិងខ្លួនប្រាណរបស់ពួកគេ
សូមអ្នកកុំដាក់ទណ្ឌកម្មគេក្នុងពេល ដែលអ្នកមានកំហឹងព្រោះវាទាំងអាយុរូប

អ្នកមានកំហុសហើយក្លាយទៅជារំលោភបំពានអ្នកដទៃជាក់ជាមិនខាន។
ម៉ាស់ម៉ូដ៖ បងប្អូនទាំងអស់! ខ្ញុំមានការភ្ញាក់ផ្អើលជាខ្លាំងនឹងពាក្យសំដីដែល
បញ្ជាក់ប្រាប់លោកអ៊ូម៉ែរ ហើយខ្ញុំមានបំណងចង់អោយពួកអ្នកទាំងអស់ចូល
រួមជាមួយខ្ញុំក្នុងការស្វែងយល់ពីទ្រឹស្តីមួយនេះ? គឺលោកអ៊ូម៉ែរបាននិយាយ
ថា៖ គ្មានអ្វីឈឺចាប់ជាងអវិជ្ជានោះទេ ហើយក៏គ្មានជំងឺណាអាក្រក់ជាងការ
មានទោសនោះដែរដូចនេះសូមពួកអ្នករក្សានូវកម្លាំង(លាភសក្ការៈ) របស់
អ្នកតាមរយៈ នៃការដឹងគុណ ហើយសូមពួកអ្នករក្សាវិជ្ជាតាមរយៈ នៃការ
កត់ត្រា" ។

ម៉ាស់ម៉ូដ :បងប្អូនទាំងអស់! ដូចខ្ញុំបានអាននូវចំណេះដឹងផ្សេងទៀតនៅក្នុង
សៀវភៅមួយឈ្មោះអាល់មូជីដឌីឌូន ហើយជានិច្ចកាលខ្ញុំតែងតែស្វែងរក
ប្រភពរបស់វាអោយបានកាន់តែច្បាស់ថែមទៀត នោះគឺត្រង់ចំនុចដែល
លោកអ៊ូម៉ែរ បានបញ្ជាក់អោយគេរៀបចំចងក្រងសៀវភៅស្តីអំពីមាតិកាសំ
ណាហ្គី ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ដើម្បីរក្សាទុកអោយមានសុវត្ថិភាព ដូចនោះដែរលោក
បានយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំង ចំពោះការផ្សព្វផ្សាយចំណេះវិជ្ជាទូទៅវិជ្ជា
ពេទ្យនិងទស្សនៈវិជ្ជាជាដើម។

លោកអ៊ូម៉ែរនិងការចងក្រងសៀវភៅស៊ីណ្តូនណាហ្គី

ឪពុក : កូនសំលាញ់! ឪពុកមានការខ្មាស់អៀនចំពោះកូន ដែលកូនខិតខំ
ព្យាយាមស្វែងយល់និងអានឯកសារជាច្រើននោះ។

ម៉ាស់ម៉ូដ: ឪពុកជាទីស្រឡាញ់! លោកឪពុកបានបង្ហាត់បង្រៀនដល់ខ្ញុំថា:
“ពិតប្រាកដណាស់ ការអានគឺជាបញ្ហារបស់អស់ឡោះជាម្ចាស់ ។ អ្នកនាំវ៉ាហ្គី
មកអោយណាហ្គីនិងជារស្វីលចុងក្រោយបង្អស់ គឺជាអ្នកស្មោះត្រង់បំផុត
(ម៉ាឡាអ៊ីកាត់ជីបរីអ៊ីល) ” ។

ឪពុក: អ្នកកត់ត្រាប្រវត្តិសាស្ត្រជាច្រើនបានបញ្ជាក់អោយដឹងថា ជាការពិត
ណាស់លោកអ៊ីមេរកូនអាប៊ុលអាហ្សីស គឺជាមេដឹកនាំយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់
បំផុតក្នុងការប្រមូលផ្តុំនិងរៀបចំចងក្រងស៊ីណ្ណៈណាហ្គីទុកជាឯកសារ ដោយ
លោកបញ្ជាអោយសាសនាវិទូទាំងអស់ប្រមូលផ្តុំ និងរៀបចំចងក្រងហាហ្គីស
របស់ណាហ្គីរក្សាទុកជាឯកសារបន្ទាប់មកលោក បានផ្ញើបណ្តាឯកសារទាំងអស់
នោះទៅកាន់អ្នកគ្រប់គ្រងតាមតំបន់ទាំងអស់មិនតែប៉ុណ្ណោះលោកក៏បានចូល
រួមចំណែកក្នុងការកត់ត្រាហាហ្គីសណាហ្គីមួយចំនួនផងដែរ ។

ម៉ាស់ម៉ូដ: ឱ ឪពុកជាទីស្រឡាញ់! កូនបានអានដោយមានការបញ្ជាក់ថា:
នៅជំនាន់របស់លោកអ៊ីបនូសាអាត់ មានការចងក្រងឯកសារហាហ្គីសជាផ្លូវ
ការដោយឪពុករបស់អ៊ីមេរកូនអាប៊ុលអាហ្សីស គឺលោកអាប៊ុលអាហ្សីសកូន
ម៉ារវ៉ានដែលជាមេដឹកនាំនៅប្រទេសអេហ្ស៊ីបមែនទេ! ។

ឪពុក : ត្រឹមត្រូវហើយ! ព្រោះលោកអ៊ីបនូហាដើរក៏បានបញ្ជាក់ដូចគ្នាផង
ដែរនៅក្នុងសៀវភៅហ្វាត់ហុលហ្គារីថា: ចំណែកការចាប់ផ្តើមរៀបចំចង
ក្រងហាហ្គីសរបស់ណាហ្គីដើម្បីរក្សាទុកជាឯកសារ បានចាប់ផ្តើមតាំងពីដើម
សតវត្សទី១១នៃមូហាំម៉ាត់សករាជមកម្ល៉េះ គឺនៅក្នុងសម័យដឹកនាំដោយ

លោកអ៊ីមេរកូនអាប៊ុលអាហ្សីស ។
អ៊ីណាស: អញ្ចឹងគេត្រូវកោតសរសើរដល់លោកអ៊ីមេរកូនអាប៊ុលអាហ្សីស
ដែលបានព្យាយាម និងយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះការផ្សព្វផ្សាយមាតិកាមូហាំ
ម៉ាត់ និងបានបំបាត់ច្បាប់ក្លែងក្លាយចោលទាំងទង្វើ និងទ្រឹស្តីខុសឆ្គងទាំង
ឡាយ ។

ម៉ាស់ម៉ូដ : លោកអ៊ីមេរកូនពិតជាបានធ្វើការជំរុញដល់បណ្តាសាសនាវិទូអ៊ីស្លាម
អោយមានចិត្តក្លាហាន រឹងមាំ និងយកចិត្តទុកដាក់អោយអស់ពីកំលាំងកាយ
កំលាំងចិត្តនៅក្នុងរឿងនោះ ដោយលោកបានដាក់បញ្ជាចំពោះពួកគេយ៉ាង
តឹងរឹង ហើយលោកបានរៀបចំអោយមានការឧបត្ថម្ភយ៉ាងពេញចិត្តដល់
សាសនាវិទូទាំងអស់ក្នុងបំណងលើកទឹកចិត្តដល់ពួកគេអោយមានការយកចិត្ត
ទុកដាក់កត់ត្រានិងរៀបចំហាហ្គីសណាហ្គីអោយបានត្រឹមត្រូវ ។

មោទនៈភាពរបស់អ៊ីមេរកូនចំពោះគូរអាននិងស៊ីណ្ណៈណាហ្គី

ឪពុក: លោកអ៊ីមេរកូនអាប៊ុលអាហ្សីសបានសរសេរថា: បុគ្គលណាក៏ដោយ
មិនត្រូវយកទស្សនៈរបស់ខ្លួនមកពិចារណាលើគម្ពីរអាល់គូរអាន ឬលើមាតិកា
របស់វិស្វលុលឡោះឡើយ ។ ការយល់ឃើញរបស់សាសនាវិទូ គឺសំដៅលើតែ
ចំណុចណាដែលគ្មានបញ្ជាក់នៅក្នុងគម្ពីរអាល់គូរអាននិងគ្មាននៅក្នុងមាតិកាវិស្វលុល
ឡោះតែប៉ុណ្ណោះ ។

កូនៗ: សូមអស់ឡោះសណ្តោសប្រណីដល់លោកអ៊ីមេរកូនផងចុះ ។ ពិតជាសក្តិសម
ណាស់ដែលគេប្រសិទ្ធិនាមមេដឹកនាំទី៥នេះថាជាកំផែងមួយដ៏រឹងមាំនោះ ។

ការយំសោកដោយការខ្លាចអស់ឡោះ

ឪពុក: ឱកូនជាទីស្រឡាញ់ទាំងអស់ ! ការសំរក់ទឹកភ្នែកដោយសារការកោតខ្លាចចំពោះអស់ឡោះជាពន្លឺមួយ ជាការជឿជាក់មួយ ជាសេចក្តីរឹងប៉ឹងមួយ ជាគោលជំនឿមួយ និងជាឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់មួយផងដែរពោលគឺពេលណាហើយដែលខ្ញុំរបស់អស់ឡោះណាម្នាក់គេទទួលស្គាល់អ្នកបង្កើតមេឃទាំង៧ជាន់និងបង្កើតផែនដីទាំង ៧ ជាន់ ហើយនោះគឺរូបគេនឹងបង្កើនការសោកសង្រេងពីអនាគតរបស់គេ ហើយគេនឹងកាត់បន្ថយនូវអំពើបាបកម្មទាំងឡាយរបស់គេ ចិត្តគំនិត និងខ្លួនប្រាណរបស់គេកាន់តែមានភាពនឹងន់និងទន់ភ្លន់ថែមទៀត ។

ហ្វាទីម៉ែ: លោកអ៊ូម៉ែរយំច្រើនដោយបុព្វហេតុខ្លាចអស់ឡោះជាម្ចាស់ ។

អ៊ីស្លាម: នៅថ្ងៃមួយ លោកអ៊ូម៉ែរ បានសូត្រអាល់គុរអាន ត្រង់ជំពូកយូណូស វាក្យខណ្ឌ៦១ថា: អ្នកមិនអាចធ្វើគ្រប់កិច្ចការទាំងអស់ ឬសូត្រនូវវាក្យខ័ណ្ឌណាមួយអំពីគម្ពីរអាល់គុរអាន ហើយក៏គ្មាននរណាម្នាក់អាចធ្វើកិច្ចការល្អ ឬអាក្រក់បានក្រៅពីយើងធ្វើជាសាក្សីចំពោះពួកអ្នកនៅពេលដែលពួកអ្នកកំពុងធ្វើវានោះ ។ គ្មានអ្វីកំបាំង អំពីម្ចាស់របស់អ្នក បើទោះបីជាវត្ថុតូចនៅក្នុងដី និងនៅលើមេឃទោះជាតូចជាងនេះ ឬធំជាងនេះ ក៏ដោយក៏មានកំណត់ត្រានៅក្នុងចំណារដ៏ច្បាស់លាស់ដែរ ” ។ លោកបានទ្រហោរយំយ៉ាងខ្លាំង រហូតឮដល់អ្នកនៅក្នុងផ្ទះទាំងអស់ ហើយភរិយារបស់លោកឈ្មោះហ្វាទីម៉ែក៏បានសិសំលេងយំរបស់ប្តី អ្នកស្រីក៏យំ និងអ្នកដទៃទៀតក៏នាំគ្នាទ្រហោរយំទាំងអស់គ្នា ។ លោកធ្លាប់សូត្រនៅក្នុងសឡាហ៍មួយនូវវាក្យខ័ណ្ឌ ២៤ នៃជំពូក

អាស្សុហ្វហ្វាតៈ” ហើយសូមបញ្ឈប់ពួកគេ(មុនពេលចូលឋាននរក) ពិតណាស់ពួកគេត្រូវគេសួរ(អំពីកិច្ចការលោកកិយ) ” លោកសូត្រវាក្យខណ្ឌនេះសារចុះឡើងៗហើយលោកបានទ្រហោរយំខ្លាំង ។

ឪពុក: ការហូរទឹកភ្នែកដោយការកោតខ្លាចអស់ឡោះ គឺជាផលបុណ្យមួយមកពីអស់ឡោះជាម្ចាស់ដែលបានផ្តល់អោយបុគ្គលណាដែលទ្រង់អាណិតស្រឡាញ់ ។ អស់ឡោះបានលុបបំបាត់ភាពរឹងរូសរបស់បុគ្គលស្អាតស្អំ ដោយអោយពួកគេចេះបង្ហូរទឹកភ្នែកក្នុងន័យកោតខ្លាចចំពោះអស់ឡោះជាម្ចាស់ ។ មូលហេតុមួយដែលអាចនាំខ្លួនគេ អោយរួចផុតពីភ្លើងនរក គឺការសូត្រធម៌សរសើរចំពោះអស់ឡោះម្ចាស់ដោយភាពជ្រះថ្លា ។

អ៊ីស្លាម : អ្នកបំរើលោកអ៊ូម៉ែរបានរាយរាប់ប្រាប់ថា: មានយប់មួយខ្ញុំបានដេកនៅផ្ទះអ៊ូម៉ែរ ។ យប់នោះលោកយំយ៉ាងខ្លាំងរហូតរំខានខ្ញុំពីការដេក ។ លុះព្រឹកឡើងលោកបានហៅខ្ញុំទៅជួបនិងសំណូមពរដល់ខ្ញុំថា: មិនត្រូវអោយមានអ្នកណាម្នាក់ចូលមកជួបលោក ព្រោះលោកអស់កំលាំងនឿយហត់ដោយសារលោកយំច្រើននៅយប់មិញ ។ ខណៈពេលនោះខ្ញុំក៏សួរលោកថា: ” យប់មិញខ្ញុំបានឃើញលោកយំយ៉ាងខ្លាំង ។ ខ្ញុំមិនដែលឃើញលោកយំខ្លាំង ដូចយប់មិញទេ ។ ខណៈនោះ លោកបានមានប្រសាសន៍ទាំងយំថា: ” ខ្ញុំបាននឹកឃើញថ្ងៃដែលគេប្រមូលផ្តុំមនុស្សទាំងអស់អោយជួបជុំគ្នានៅចំពោះមុខរបស់អស់ឡោះជាម្ចាស់ (លោកនិយាយដល់ចំនុចនេះ) លោកក៏សន្លប់បាត់ស្មារតីទៅ ។ ចាប់តាំងពីថ្ងៃនោះមកខ្ញុំមិនដែលឃើញលោកញញឹមសោះរហូតដល់លោកទទួលមរណៈភាព ។

ការកោតខ្លាចចំពោះអល់ឡោះ

ហ៊ុសាម : បងស្រី! គេបាននិយាយថា គេមិនបានបង្កើតនរកមកសំរាប់ អ៊ូម៉ែរឡើយ ។

ឪពុក : ការបង្ហូរទឹកភ្នែកដោយការកោតខ្លាចអល់ឡោះ គឺជាពន្លឺដ៏ត្រចះ ត្រចង់ សំរាប់ជនមានជំនឿចំពោះអល់ឡោះ នាជីវិតលោកីយ និងនៅថ្ងៃ បរលោក ។ វាជាកស្មតាង និងសក្ខីភាពបញ្ជាក់ពីជំនឿ និងការកោតខ្លាច ចំពោះទ្រង់ ។

អ៊ីស្លាម : លោកអ៊ូម៉ែរ ពិតជាបានបង្ហូរទឹកភ្នែកគ្រប់ពេលវេលាដោយការ កោតខ្លាចអល់ឡោះជាម្ចាស់ មានថ្ងៃមួយលោកបានសឡាហ៍ធ្វើជាអ៊ីម៉ាតេ លោកបានសូត្រស៊ូរ៉េតិកវៀរ ពេលនោះលោកបានបន្លឺសំលេងយំ ហើយ អ្នកនៅក្នុងម៉ាស៊ីតក៏នាំគ្នាយំទាំងអស់គ្នាផងដែរ ។

ឪពុក : កូនសំលាញ់ទាំងអស់គ្នា! ការបង្ហូរទឹកភ្នែកយំត្រូវតែជាចំណងផ្សា ភ្ជាប់ចំពោះការកោតខ្លាចអល់ឡោះដូចទ្រង់មានបន្ទូលនៅក្នុងជំពូកអារវីស ម៉ាន វាក្យខ័ណ្ឌ ៤៦ ដែលមានន័យថា: "ហើយសំរាប់ជនកោតខ្លាចនៅពេល ប្រឈមចំពោះមុខអល់ឡោះ(នៅថ្ងៃកាត់ក្តី) គឺគេត្រូវបានទទួលឋានសួគ៌ ចំនួន២ " ។

◆ ត្រូវដឹងថា : ការកោតខ្លាច(អល់ឡោះ) នៅពេលណាផ្សាភ្ជាប់ជាមួយនឹង ក្តីសង្ឃឹមទៀតនោះគឺត្រូវបានភ័ព្វសំណាងទ្វេដង ។ ជាក់ស្តែងក្នុងករណីនេះ

កើតមានលើលោកអ៊ូម៉ែរដោយពិតប្រាកដគឺការកោតខ្លាចនិងក្តីសង្ឃឹមពេល គឺការបង្ហូរទឹកភ្នែកប្រកបដោយការកោតខ្លាច ចំពោះអល់ឡោះជាម្ចាស់ ។ អល់ឡោះមានបន្ទូលនៅក្នុងជំពូកអាល់អាន់ហ្គីយ៉ាក៏វាក្យខ័ណ្ឌ ៩០ មានន័យ ថា: (ហើយពួកគេបានបួងសួងចំពោះយើងដោយពេញចិត្ត និងចង់បានហើយ ពួកគេមានការកោតខ្លាចចំពោះយើង) ។

អ៊ីស្លាម: គេបានពណ៌នាពីអ៊ូម៉ែរថា: នៅពេលដែលលោកថ្លែងសន្ទរកថានៅ ថ្ងៃសុក្រ លោកតែងបានម្នាក់លើខ្លួនឯង ពីភាពអស្ចារ្យនៃវេហាសព្វ និង ចំណេះដឹងដែលគាត់មាន ។ ពេលដែលគាត់ខ្លាចទប់អារម្មណ៍មិនបាន លោក ត្រូវផ្អាកការអធិប្បាយបន្តិចមុននឹងបន្តទៅមុខទៀត ដូចគ្នាដែរ ពេលលោក សរសេរអ៊ីម្យលោកហែកវ៉ាចោលសិន ហើយលោកបានបួងសួងសុំពីអល់ ឡោះថា: " ឱអល់ឡោះជាម្ចាស់! ខ្ញុំសុំចំពោះទ្រង់មេត្តាបញ្ជ្រាបស្របខ្ញុំពី អំពើអាក្រក់ដែលកើតពីខ្លួនខ្ញុំផង" ។

យុត្តិធម៌និងសមធម៌

ហ្វាទីម៉េ : ជាលក្ខណៈដ៏ប្រពៃផងដែរ ចំពោះអ្វីដែលខ្ញុំបានអានប្រវត្តិរបស់ លោកបានបង្ហាញថា: "ពិតណាស់គ្រប់អ្នកពិការភ្នែកលោកបានរៀបចំអោយ មានម្នាក់ជាអ្នកនាំផ្លូវនិងជាអ្នកថែរក្សាជនពិការនោះ និងរាល់អ្នកជំងឺម្នាក់ ឬពីរនាក់ត្រូវមានអ្នកតាមបំរើម្នាក់ ហើយលោកបានសងបំណុលទាំងអស់ របស់អ្នកជំពាក់បំណុលគេ លោកបានចិញ្ចឹមកុមារកំព្រា លោកបានរៀប

ចំអោយមានប្រាក់ខែដល់សាសនវិទូអ៊ីស្លាម ដើម្បីអោយពួកគាត់មានពេល
គ្រប់គ្រាន់សំរាប់កិច្ចការសាសនារបស់ពួកគេ ។

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន : ការបំពេញភារកិច្ចដ៏ស្មោះត្រង់របស់អ៊ីម៉ាមចំពោះអស់ឡោះ
ជាម្ចាស់ធំធេងណាស់! រហូតដល់អ្នកមានបរិច្ចាគទានហិរ្សាកាត់តែគ្មានអ្នក
ក្រីក្រទទួលយកឡើយ (ដោយសារវាគ្មានអ្នកខ្លះខាតសោះ) នៅជំនាន់របស់
លោក ។

ហ៊ុសាម : មានភស្តុតាងបង្ហាញពីភាពយុត្តិធម៌និងស្មើភាពរបស់អ៊ីម៉ាមផងដែរ
គឺនៅពេលដែលអធិរាជនៃប្រទេសរ៉ូម បានទទួលដំណឹងពីមរណៈភាពរបស់
អ៊ីម៉ាមទ្រង់ហ្វារូក៍ក្នុងរូបមានបន្ទូលទៅកាន់អ្នកនៅក្រោមឱវាទថា: ខ្ញុំសូម
ស្យូចនឹងអស់ឡោះថា: អ្នកគ្រប់គ្រងដែលយុត្តិធម៌បានទទួលមរណៈភាពហើយ
ប្រហែលជាគ្មានបុគ្គលណាយុត្តិធម៌ដូចលោកឡើយ ។ អធិរាជអង្គនេះធ្លាប់
បានបញ្ជូនពេទ្យពិសេសដើម្បីព្យាបាលជំងឺជូនអ៊ីម៉ាមផងដែរ ។

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន : មេដឹកនាំអ៊ីម៉ាមកូនអាប៊ុនអាហ្ស៊ីស នៅក្នុងវ័យយុវ វ័យ
ខណៈពេលដែលលោកត្រូវបានគេតែងតាំងជាមេដឹកនាំ លោកបានសរសេរ
មួយច្បាប់ធ្វើទៅកាន់អ្នកគ្រប់គ្រងនៃប្រទេស អេហ្ស៊ីបដោយសំណូមពរ
អោយថ្នាក់ដឹកនាំមានក្តីរុណាដល់សត្វពាហនៈផង ព្រោះលោកបានទទួល
ដំណឹងថា: អ្នកដឹកនាំទំនិញបានដាក់ទំនិញរបស់ខ្លួនអោយសត្វពាហនៈដឹកជូន
លើសពីកំលាំងរបស់វា ។

មរណៈភាពរបស់អ៊ីម៉ាមអាប៊ុនអាហ្ស៊ីស

ម៉ាស់ម៉ូត : នៅព្រឹកនោះឆ្កែចកបានស៊ីព័ទ្ធជុំវិញក្បាល!

អាប៊ុនរ៉ាស់ម៉ាន : លោកអ៊ីម៉ាមកូនអាប៊ុនអាហ្ស៊ីសបានទទួលមរណៈភាព
ខណៈពេលបញ្ចប់សាច់រឿងសត្វព័ទ្ធជុំវិញឆ្កែចក ។

ហ្វារូក៍ម៉ាម : ឱបងប្អូន! តើគេចង់និយាយពីរឿងខ្លីហ្នឹង? ខ្ញុំគិតថាវាជាប្រវត្តិ
ពិត?

អះម៉ាត : ទេ! តាមពិតវាជាប្រវត្តិយ៉ាងពិតប្រាកដ តែភាពយុត្តិធម៌ និងការ
លះបង់របស់អ៊ីម៉ាមគ្មានអ្នកប្រដូចនឹងលោកឡើយ ។

មូហាំម៉ាត : ពួកយើងត្រូវបញ្ចប់ប្រវត្តិរបស់មេដឹកនាំអ៊ីស្លាមត្រឹមនេះ ហើយ
ត្រូវប្តូរស្នូលសុំហ្វារូក៍អោយលោកអ្នកដឹកនាំ (ឱម្ចាស់របស់ខ្ញុំ! សូមទ្រង់ផ្តល់
សុវត្ថភាពនៃសាសនារបស់ពួកយើងដល់ពួកយើងផង និងសូមផ្តល់ដល់ពួក
យើងនូវសេចក្តីសុខក្នុងកិច្ចការប្រតិបត្តិចំពោះទ្រង់ ហើយសូមទ្រង់ទទួល
យល់ព្រមដល់ពួកយើងផង ។

ពួកកូនៗទាំងអស់ : សូមម្ចាស់ជាអ្នកគ្រប់គ្រងពិភពទាំងមូលទទួលយកនូវ
សំណូមពរទាំងនេះផងចុះ ។

រៀបចំដោយគណៈកម្មការបកប្រែ និងបោះពុម្ពសៀវភៅ
 នៃសមាគមសំរាប់សំរួលសង្គមនៃប្រទេសគុយវ៉ែត
 សហការជាមួយសមាគមសប្បុរសធម៌ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

ជំពូកទី១ ចេញពីសៀវភៅ

- ១

អាល់តូរអានុលកើរម

. ( ) - ២

ស៊ីរីសអ៊ុបនូ ហ៊ុស្តាម (ស៊ីរីស ណាពើវយ៉ែ) ស៊ីអ៊ុបនូ ហ៊ុស្តាម

.... - ៣

ហ្វាត់ហ៊ុលពើរ (អ៊ុបនូហាដើរអាសកឡើនី)

.. - ៣

តើរៀប អាល់យូឡើហ្វើក វ៉ាអ៊ុម៉ារក អាល់មុមីនីន

អាល់កអ៊ុមីនីនពិអារិតខ្មៅឡះ...ដើឡើ លុដ្ឋីន អាលស៊ុយូទី

.. - ៥

យូឡើហ្វើក អើរវ៉ូស៊ុល .....ខលីត មូហាំម៉ាត់ ខលីត